

AUDITING d.o.o.

DRUŠTVO ZA REVIZIJU I FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENI KONSALTING

Trebevićka 7, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel. +387 61 13 28 40; e-mail: auditing@bih.net.ba; auditingsarajevo@gmail.com

ID broj: 4200249920006 PDV broj: 200249920006

SARAJEVO OSIGURANJE

Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo

**Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji
za godinu koja završava 31.12.2018. godine
i Izvještaj nezavisnog revizora**

Sarajevo, mart 2019.

Sadržaj

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	4
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
Izvještaj o finansijskom položaju	9
Izvještaj o promjenama u kapitalu	10
Izvještaj o novčanim tokovima	11
Bilješke uz finansijske izvještaje	13 - 69

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

za godinu koja završava s 31.12.2018.

Uprava Društva Sarajevo-osiguranje d.d. („Društvo“) je dužna osigurati da odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji Društva za period od 1.1. 2018. godine do 31.12.2018. godine budu sastavljeni u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji, važećim Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz finansijskog stanja Društva, kao i njegove rezultate poslovanja, promjene u kapitalu i novčane tokove za navedeni period.

Uprava očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja, te stoga prihvata načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja, obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- primjenu važećih računovodstvenih standarda, uz objavu za svako materijalno značajnije odstupanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima;
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih i ispravnih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošcu prikazuju finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva.

Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.

Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

U znak potvrde, finansijske izvještaje su potpisale ovlaštene osobе društva Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo

Arif Kulić, direktor

Edin Mušović, izvršni direktor

Sarajevo-osiguranje d.d.
Maršala Tita 29
71000 Sarajevo

20. februar 2019. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Sarajevo-osiguranje d.d., Sarajevo

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih pojedinačnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja društva Sarajevo-osiguranje d.d., Sarajevo (Društvo) koji obuhvaćaju Bilans stanja - izvještaj o finansijskom položaju na 31. decembra 2018., bilans uspjeha - izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi pojedinačni i konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva i njegovih ovisnih društava (zajedno – „Grupa“) na 31.decembra 2018. , njihovu finansijsku uspješnost, te njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu Federacije BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.(„MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena načela značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li pojedinačni i konsolidirani finansijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, uticu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvalitativne pravove značajnosti, uključujući značajnost za pojedinačne i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu, kako je prikazano u tabeli u nastavku. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obima naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju uticaja pogrešnog prikazivanja, pojedinačno i u zbiru na pojedinačne i konsolidirane finansijske izvještaje.

Značajnost za finansijske izvještaje kao cjelinu:

Društvo i Grupa: 598 hiljada KM (2017. god : 562.000 KM)

Utvrđena na temelju:

1% od zaračunate bruto premije

Obrazloženje za korišteno odabранo mjerilo:

Društvo je profitno orijentirano. Međutim, smatramo da su fluktuacije neto dobiti iz godine u godinu učinile neto dobit manje upotrebljivom osnovom za utvrđivanje značajnosti. Zbog toga je revizorski tim odlučio koristiti drugu uobičajenu mjeru uspješnosti – zaračunatu premiju osiguranja.

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako ključno pitanje u nastavku je pripremljen opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja	Pristup ključnim revizijskim pitanjima
<p>1. Vrednovanje tehničkih rezervi (Bilješka br. 21. u finansijskim izvještajima)</p> <p>Rezerve za ugovore o osiguranju Društva, koje uključuju matematičku rezervu životnih osiguranja, rezerve za nastale, a neprijavljene štete, rezerve za nastale prijavljene štete, rezerve za prijenosne premije, te druge rezerve, odražavaju neizvjesnost koja je sastavni dio osiguravateljne industrije.</p> <p>Izračun rezervi za ugovore o osiguranju je zahtjevan jer uključuje visok nivo procjene i kompleksne matematičke i statističke izračune.</p> <p>Podaci o štetama se agregiraju i promatraju na skupnom nivou kako bi se odredio ukupan iznos gubitaka koji će nastati za sve police po vrsti osiguranja. Modeli rezervi šteta uzimaju u obzir iskustvo, razvoj šteta, tržišne uslove, kao i pretpostavke koje su osjetljive na pravne, ekonomski i razne druge faktore nesigurnosti, kako bi se procijenili gubici. Rezerva za neistekle rizike se računa uzimajući u obzir knjižene premije, prirodu rizika i općeprihvачene metode vrednovanja.</p> <p>Uprava provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlaštenog neovisnog aktuara koji ima zadatku pregledati procijenjene rezerve kako bi se osiguralo da su one adekvatne.</p>	<p>Prilikom revizije tehničkih rezervi, napravili smo testove kontrola, detalja i analitičke procedure na tehničkim rezervama Društva.</p> <p>Također smo usporedili aktuarske metode i pretpostavke koje koristi Uprava s podacima unutar tržišta osiguranja i s priznatim aktuarskim procedurama.</p> <p>Naše procedure uključuju pregled pretpostavki koje je koristio nezavisni kvalificirani ovlašteni aktuar, provjeru ulaznih podataka za izračun tehničkih rezervi, razumijevanje donesenih zaključaka, ocjenu konzistentnosti metodologije u usporedbi s prethodnim godinama, te ocjenu jesu li promjene u aktuarskim modelima u skladu s našim očekivanjima proizašlim iz razvoja u samom poslovanju i na tržištu.</p> <p>Angažirali smo eksperta kako bismo analizirali i kritički preispitali kalkulaciju rezervi koje su najviše podložne neizvjesnosti i koje su najveće po iznosima. Usporedili smo neovisnu analizu i onu koju je provela Uprava, te smo dobili objašnjenja značajnih razlika, ukoliko ih je bilo.</p> <p>Pregledali smo i informacije objavljene u finansijskim izvještajima Društva da bismo ocijenili njihovu dovoljnost u smislu razumljivosti same transakcije korisnicima finansijskih izvještaja.</p> <p>Izvršili smo uvid u procjenu vrijednosti nekretnina, a naročito procjene sudskih vještaka i drugih eksperata.</p>
<p>2. Materijalna imovina i ulaganja u nekretnine (Bilješka br. 13. u finansijskim izvještajima)</p> <p>Materijalna imovina (27.864.510 KM) i ulaganja u nekretnine (29.923.235 KM) na dan 31.12.2018. godine čine blizu 50% ukupne imovine društva.</p>	<p>Provjerili smo obračun amortizacije stalnih materijalnih sredstava za 2018. godinu, kao i knjiženje nabavki i umanjenja.</p> <p>Kontrolirali smo popis nekretnina na dan 31.12.2018. godine.</p>

Ostala pitanja

Godišnje finansijske izvještaje Društva na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine revidirao je

drugi revizor koji je u svom izvještaju izdanom 31.marta 2018. godine, izrazio pozitivno mišljenje.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i sa MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, te izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam u toku revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje i/ili zaobilaznje internih kontrola,
- stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjereno korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- zaključujemo o primjereno korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju.
Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili oslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni u toku naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih finansijskih izvještaja tekuceg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi

opisuјemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

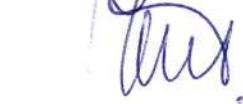
Izvještavanje u skladu sa ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Po našem mišljenju, dodatni izvještaji i analize Društva, koji su dati u prilogu ovog izvještaja, sastavljeni su u skladu sa Zakonom o osiguranju ("Službene novine Federacija BiH", broj :23/17) kao i propisima Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine koji su bili na snazi u 2018. godini.

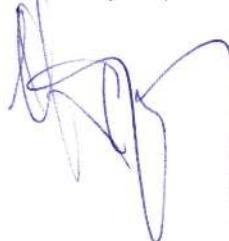
Sarajevo, 9.3.2019.

„Auditing“ d.o.o. Sarajevo

Gordana Šapina, direktor

Ovlašteni revizor
dr.sc. Hrvoje Šapina

Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31.12.2018. godine

(Svi iznosi su izraženi u BAM, osim ukoliko je drugačije navedeno)

	Bilje ška	Društvo 2018	Grupa 2018	Društvo 2017	Grupa 2017
I. Zarađene premije (prihodovane)	2	48.932.698	48.932.698	47.944.673	47.944.673
1. Zaračunata bruto premija		59.785.993	59.785.993	56.212.510	56.212.510
2. Premija suosiguranja		294.439	294.439	122.665	122.665
3. Ispravak vrijednosti premije u osiguranja/suosiguranja		-1.265.840	-1.265.840	-725.283	-725.283
4. Premija predata u resiguranje (-)		-7.757.809	-7.757.809	-6.951.851	-6.951.851
5. Premija predata u suosiguranje (-)		-517.336	-517.336	-517.151	-517.151
6. Promjena bruto rezervi prijenosnih premija (+/-)		-1.871.509	-1.871.509	-596.819	-596.819
7. Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosigur. (+/-)		264.806	264.806,31	146.950	146.950
8. Promjena rezervi prijenosnih premija, udio suosigur. (+/-)		-48	-48	253.651	253.651
II. Prihodi od ulaganja	3	1.795.459	1.763.576	2.947.433	2.919.379
1. Prihod od podružnica, pridruženih društava i sudjelovanja u zajedničkim ulaganjima		918.024	918.024	454.749	454.749
2. Prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinskih objekata		284.202	284.202	247.077	247.077
3. Prihod od kamata		580.182	548.298	591.390	562.976
4. Nerealizovani dobici od ulaganja po fer vrijednosti				1.553.473	1.553.473
5. Dobici od prodaje (realizacije) finansijskih ulaganja					
6. Neto pozitivne kursne razlike					
7. Ostali prihod od ulaganja		13.052	13.052	100.744	101.104
III. Prihodi od provizija i naknada	4	1.289.197	1.289.197	1.219.958	1.219.958
IV. Ostali osigурателно – tehnički prihod, neto od reosigur.	5	821.726	821.726	553.932	553.932
V. Ostali prihodi	6	945.809	4.359.074	1.077.233	3.867.411
VI. Izdaci za osigurane slučajeve, neto	7	25.479.971	25.479.971	26.651.358	26.651.358
1. Izdaci za štete		24.811.744	24.811.744	26.577.159	26.577.159
2. Promjena rezervacija za štete (+/-)		668.226	668.226	74.199	74.199
VII. Promjene ostalih tehničkih rezerv., neto od reosiguranja	8	-61.083	-61.083	266.795	266.795
1. Promjena matematičke rezerve osiguranja (+/-)		-86.083	-86.083	276.795	276.795
2. Promjene ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosig. (+/-)		25.000	25.000	-10.000	-10.000
VIII. Promjena tehničkih rezervi životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja, neto od reosig. (+/-)					
IX. Izdaci za povrat premije (bonusi i popusti)					
X. Poslovni rashodi (izdaci za obav.djelat.),neto	9	26.232.072	28.991.777	22.712.413	25.013.420
1. Troškovi pribave		16.612.131	16.612.131	14.269.344	14.269.344
2. Troškovi uprave (administrativni troškovi)		9.619.941	12.379.646	8.443.069	10.744.076
XI. Troškovi ulaganja	10	233.035	263.840	1.817.596	1.958.638
XII. Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	11	1.370.255	1.370.255	2.007.794	2.045.469
1. Troškovi za preventivnu djelatnost		473.164	473.164	433.579	470.650
2. Ostali tehnički troškovi osiguranja		897.090	897.090	1.574.215	1.574.215
XIII. Ostali troškovi, uključujući vrijednost usklađenja				66.472	294.587
XIV. Dobit ili gubitak iz redovn. poslovanja prije poreza (+/-)	12	530.640	1.055.039	287.273	275.085
XV. Porez na dobit ili gubitak	12	53.064	112.097	28.727	29.878
1. Tekući porezni trošak				53.064	112.097
2. Odgodeni porezni trošak (prihod)					
XVI. Dobit ili gubitak obrač. razdoblja poslije poreza (+/-)	12	477.576	942.942	258.545	245.207
XVII. Dobit ili gubitak od prekinutog poslovanja					
XVIII. Neto dobit tekuće godine	12	477.576	942.942	258.545	245.207
XIX. Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza		27.558	27.558	92.604	92.604
1. Promjena revalorizacionih rezervi (MRS 16 i MRS 38)		27.558	27.558	92.604	92.604
XX. Odgodeni porez na dobit (10 %)		-2.756	-2.756	-9.260	-9.260
XXI. Ostala sveobuhvatna dobit poslije poreza		24.802	24.802	83.344	83.344
XXII. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	12	502.378	967.744	341.889	328.551

Bilješke na stranicama 12-69 čine sastavni dio finansijskih izvještaja

Arif Kuljć
Direktor

Edin Mušović
Izvršni direktor

Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo

Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2018. godine

(Svi iznosi su izraženi u BAM, osim ukoliko je drugačije navedeno)

	Bilj eška	31.12.18. Društvo	31.12.18. Grupa	31.12.17 Društvo	31.12.18. Grupa
A) Imovina					
A) Nematerijalna imovina	13	2.050.967	2.051.106	2.118.034	2.119.165
B) Materijalna imovina- nekretnine i oprema	13	27.864.510	31.267.033	27.445.849	30.926.622
C) Ulaganja	14	58.970.643	57.224.844	58.637.963	56.791.183
I.	14	21.988.060	21.988.060	21.988.060	21.988.060
Zemljišta i građ objekti koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti					
Ostala materijalna imovina koja ne služi društvu za provođenje djelatnosti	14	7.935.175	7.935.175	7.915.175	7.915.175
II.	14	1.132.580		1.132.580	
Ostala ulaganja	14	27.914.828	27.301.609	27.602.148	26.887.948
1. Finansijska ulaganja koja se drže do dospeća	14	501.146	501.146	501.146	501.146
2. Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	3.868.424	3.868.424	3.868.424	3.868.424
3. Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	14	5.990.262	5.990.262	5.999.131	5.999.131
4. Depoziti, zajmovi i potraživanja	15	17.554.996	16.937.777	17.233.447	16.515.247
D) Udio reosiguranja u tehničkim rezervama	16	7.733.290	7.733.290	8.360.892	8.360.892
E) Potraživanja	17	15.535.059	21.167.681	15.256.662	20.063.914
1. Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		10.209.139	10.209.139	10.386.533	10.386.533
2. Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja		5.600	5.600	49.157	49.157
3. Ostala potraživanja		5.320.320	10.952.942	4.820.972	9.628.224
F) Ostala imovina	18	1.229.894	1.871.739	786.628	1.703.231
1. Novac u banci i blagajni	18	1.199.989	1.271.797	680.307	840.579
2. Ostala imovina i zalihe		29.905	599.942	106.321	862.652
G) Plaćeni troš. budućeg razdoblja i nedospj.naplata prihoda	19	3.206.731	3.219.766	3.326.500	3.326.500
1. Razgraničene kamate i najamnine		216.397	216.397	227.413	227.413
2. Razgraničeni troškovi pribave		2.251.680	2.251.680	2.692.037	2.692.037
3. Ost.unaprijed plaćeni troš. budućeg perioda i nedospj. naplata		738.655	751.689	407.050	407.050
Ukupno imovina		116.591.094	124.535.459	115.932.525	123.291.507
Vanbilansna evidencija		15.335.268	15.397.943	14.692.376	14.755.051
Pasiva					
A) KAPITAL I REZERVE	20	31.605.655	33.800.664	31.075.016	32.722.671
1. Upisani kapital		46.346.330	48.169.469	46.346.330	48.169.469
2. Premije na emitirane dionice (rezerve kapitala)					
3. Revalorizacione rezerve		7.013.423	7.444.034	7.040.981	7.471.593
4. Zakonske rezerve		3.564.048	3.564.210	3.215.628	3.215.790
5. Prenesena (zadržana) dobit ili gubitak		-25.848.785	-26.462.585	-25.815.196	-26.450.932
6. Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog perioda		530.640	1.085.536	287.273	316.751
B) TEHNIČKE REZERVE	21	75.347.938	75.347.938	73.761.645	73.761.645
1. Prijenosne premije, bruto iznos		27.071.165	27.071.165	25.199.655	25.199.655
2. Matematička rezerva osiguranja, bruto iznos		11.838.499	11.838.499	11.924.581	11.924.581
3. Rezerve za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete		36.413.275	36.413.275	36.637.408	36.637.408
4. Rezerve za bonus i popuste		25.000	25.000		
C) Ostale rezerve		1.156.818	1.156.818	934.323	934.323
D) Odgođena porezna obaveza		546.880	546.880	549.636	549.636
E) Finansijske obaveze	22	2.222.152	4.120.209	3.271.362	6.512.496
F) Ostale obaveze	22	5.506.780	9.321.895	6.311.981	8.735.769
G) Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg perioda		204.872	241.055	28.562	74.964
Ukupna pasiva		116.591.094	124.535.459	115.932.525	123.291.507
Vanbilansna evidencija		15.335.268	15.397.943	14.692.376	14.755.051

Bilješke na stranicama 12 - 69 čine sastavni dio finansijskih izvještaja

Arif Kulic
Direktor

3

Edin Mušović
Izvršni direktor

Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo

Izveštaj o promjenama u kapitalu za godinu koja završava 31.12.2018. godine – za Društvo
(Svi iznosi su izraženi u BAM, osim ukoliko je drugačije navedeno)

Vrsta promjene u kapitalu	Vlasnički kapital	Revaloriz. rezerve	Zakonske rezerve	Akumulir.dobit / nepokriveni gubitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2016.	46.346.330	7.140.743	3.215.628	-25.907.801	30.794.900
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		-92.762		92.605	-7.157
Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha				287.273	287.273
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala				379.878	379.878
Stanje na dan 31.12.2017	46.346.330	7.040.981	3.215.628	-25.527.923	31.075.016
Efekti ravalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		-27.558		27.558	
Neto dobit / gubitak perioda iskazana u bilansu stanja				530.640	530.640
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka			348.420	-348.420	
Stanje na dan 31.12.2018.	46.346.330	7.013.423	3.564.048	-25.318.146	31.605.655

Bilješke na stranicama 12-69 čine sastavni dio finansijskih izveštaja

Arif Kulic
Direktor

Edin Muhoovic
Izvršni direktor

Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo

Izveštaj o promjenama u kapitalu za godinu koja završava 31.12.2018. godine – za Grupu
(Svi iznosi su izraženi u BAM, osim ukoliko je drugačije navedeno)

Vrsta promjene u kapitalu	Vlasnički kapital	Revaloriz. rezerve	Zakonske rezerve	Akumulir.dobit / nepokriveni gubitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2016.	48.169.469	7.471.593	3.215.790	-26.134.181	32.722.671
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		-27.559		27.559	0
Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha				1.085.536	1.085.536
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala				348.420	-355.963
Stanje na dan 31.12.2017	48.169.469	7.444.034	3.564.210	-25.377.049	33.800.664
Efekti ravalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
Neto dobit / gubitak perioda iskazana u bilansu stanja					
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka					
Stanje na dan 31.12.2018.	48.169.469	7.444.034	3.564.210	-25.377.049	33.800.664

Bilješke na stranicama 12-69 čine sastavni dio finansijskih izveštaja

Arif Kulic
Direktor

Edin Muhoovic
Izvršni direktor

Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo

Izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja završava 31.12.2018. godine

(Svi iznosi su izraženi u BAM, osim ukoliko je drugačije navedeno)

	Društvo 2018	Grupa 2018	Društvo 2017	Grupa 2017
A. TOKOVI GOTOVINE OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI				
I. Priljevi gotovine iz poslovnih aktivnosti	69.595.219	73.008.484	67.944.037	70.695.552
1. Priljevi od premje osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	58.631.904	58.631.904	54.949.586	54.949.586
2. Priljevi od premje reosiguranja i retrocesija	2.111.072	2.111.072	130.492	130.492
3. Priljevi od učešća u naknadi štete	1.956.988	1.956.988	5.633.993	5.633.993
4. Ostali Priljevi iz poslovnih aktivnosti	6.895.255	10.308.520	7.229.966	9.981.481
II. Odljevi gotovine iz poslovnih aktivnosti	67.627.014	70.453.191	66.589.062	68.142.345
1. Odljevi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	29.547.534	29.547.534	34.863.720	34.863.720
2. Odljevi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	2.074.447	2.074.447	20.734	20.734
3. Odljevi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	994.946	994.946	2.230.693	2.230.693
4. Odljevi po osnovu isplata bruto plaća i naknada i ostalih ličnih primanja zaposlenika	13.165.475	13.165.475	11.506.424	11.506.424
5. Odljevi po osnovu troškova za provođenje djelat. Osiguranja	4.935.297	4.935.297	3.974.027	3.974.027
6. Odljevi po osnovu plaćenih kamata	0	0	1.200.000	1.200.000
7. Odljevi po osnovu poreza na dobit	1.021.352	1.021.352	1.249.032	1.249.032
8. Ostali Odljevi iz poslovnih aktivnosti	15.887.964	18.714.141	11.544.432	13.097.715
III. Neto priljev gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.968.205	2.555.293	1.354.975	2.553.207
B. TOKOVI GOTOVINE IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI	9.355.107	9.355.307	942.373	942.373
I. Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti				
1. Priljevi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	5.565.227	5.565.227		
2. Priljevi po osnovu prodaje dionica i udjela				
3. Priljevi po osnovu prodaje nematerijalne i materijalne imovine				
4. Priljevi po osnovu kamata	421.310	421.310	516.137	516.137
5. Priljevi od dividendi i udjela	893.000	893.000	426.236	426.236
6. Priljevi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	2.475.570	2.475.770		
II. Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	9.560.894	9.624.099	1.915.986	1.915.986
1. Odljevi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	7.242.583	7.242.583	1.945.329	1.945.329
2. Odljevi po osnovu kupovine nematerijalne i materijalne imovine	38.810	38.810	0	0
4. Odljevi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	2.279.502	2.342.707	-29.343	-29.343
III. Neto Priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	205.788	268.793	973.613	973.613
IV. Neto Odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti	1.481.086	2.268.811	0	4.394
C. TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
I. Priljev gotovine iz finansijskih aktivnosti				
1. Priljevi po osnovu povećanja dioničkog kapitala				
2. Priljevi po osnovu dugoročnih kredita			4.707	4.394
3. Priljevi po osnovu kratkoročnih kredita	1.194.280	1.958.935		
4. Priljevi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	286.806	305.169		
II. Odljevi gotovine iz finansijskih aktivnosti	2.723.821	3.563.664	968.309	2.058.690
1. Odljevi po osnovu otkupa vlastitih dionica i udjela				
2. Odljevi po osnovu dugoročnih kredita			839.843	161.019
3. Odljevi po osnovu kratkoročnih kredita	2.472.158	2.472.158	740.116	740.116
4. Odljevi po osnovu lizinga	25.176	25.176		
5. Odljevi po osnovu isplaćenih dividendi				
6. Odljevi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	226.487	226.487	67.174	86.467
III. Neto priljev gotovine iz finansijskih aktivnosti	1.262.543	1.314.661	968.309	2.054.296
IV. Neto odljev gotovine iz finansijskih aktivnosti	80.411.604	84.612.794	68.886.410	71.642.319
D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE	79.911.730	83.640.955	69.473.357	72.117.021
E. UKUPNI ODLJEV GOTOVINE	499.874	971.839		
F. NETO PRILJEV GOTOVINE			586.947	474.702
G. NETO ODLJEV GOTOVINE			680.307	840.579
H. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA				
I. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE				
J. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE				
K. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	1.180.181	1.812.418	680.307	840.579

Bilješke na stranicama 12-69 čine sastavni dio finansijskih izvještaja

Arif Kulić
Direktor

Edin Mušović
Izvršni direktor

**RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I
BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2018. GODINU**

I. OPĆI PODACI O DRUŠTVU

Društvo je osnovano 1946. godine. Ured za nadzor društava za osiguranje u FBiH je 24.07.1998. godine izdao Rješenje pod brojem: 10-021-19/98/R FBiH kojim se odobrava rad Društva za osiguranje Sarajevo - osiguranje d.d. Sarajevo. Kantonalni sud Sarajevo je dana 06.08.1998. godine donio Rješenje kojim se vrši uskladjivanje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju imovine i osoba, promjena naziva, sjedišta, pristupanje i istupanje osnivača društva za osiguranje Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo pod brojem: UF/I-1276/98 i broj registarskog uloška registarskog suda 1-2964. Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo je pravni slijednik ranijeg ZOIL Sarajevo.

Djelatnost Društva je u unutrašnjem prometu: 65.11 - životno osiguranje, 65.12 - ostala osiguranja, 66.21 - procjene rizika i štete, kao i 66.29 - ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima.

Društvo obavlja djelatnost putem Direkcije i sedam podružnica:

- Bihać, ulica Kralja Tvrka broj 3
- Brčko, ulica Kantardžića broj 2
- Tuzla, ulica Slatina broj 4
- Zenica, ulica Trg Republike BiH broj 5
- Sarajevo, ulica Maršala Tita broj 29
- Banja Luka, ulica Srpskih vladara bb, Istočna lidža
- Sarajevo - Podružnica životnih osiguranja, ulica Džemala Bijedića 35

Prema obavještenju Federalnog zavoda za statistiku Sarajevo, Društvo je razvrstano po principu pretežnosti u podgrupu 66.030 - Ostalo osiguranje.

Na osnovu Zahtjeva o dobrovoljnoj registraciji u Jedinstvenom registru obveznika indirektnih poreza Društvo se vodi pod identifikacijskim brojem: 200326930001 i obveznik je plaćanja PDV-a od 01.01.2006. godine za djelatnost koja je oporeziva (izdavanje nepokretnе imovine pod zakup, prodaja rashodovanih sredstava).

Knjigovodstvene poslove Sarajevo osiguranja d.d. obavlja vlastita služba za ekonomsko-finansijske poslove.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: UF/I-2469/05 od 26.10.2006. godine u sudski registar je upisana ispravka greške Kantonalnog suda u Sarajevu broj: UF/I-742/03 od 19.03.2004. godine i to registarskog broja rješenja i registarskog lista 10/15 kolona 7. Broj dionica je 3.674.633 po nominalnoj vrijednosti jedne dionice 12,50 KM, što ukupno iznosi 45.932.919 KM.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-08-001087 od 17.11.2008. godine u sudski registar je upisana ispravka Rješenja broj: 065-0-Reg-08-001087 u pogledu ukupnog broja dionica. Broj dionica je 4.634.633 KM nominalne vrijednosti 12,50 KM, što ukupno iznosi 57.932.912,50 KM.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-I0-000399 od 09.04.2010. godine u sudski registar je upisano smanjenje kapitala, a po Rješenju Komisije za vrijednosne papire i Rješenju Agencije za nadzor osiguranja u FBiH. Broj dionica iznosi 4.634.633 nominalne vrijednosti 10,00 KM, što ukupno iznosi 46.346.330 KM.

Prema izvodu iz sudskog registra broj: 65-0-RegZ-17-010341 od 26.12.2017. godine, upisana je promjena sjedišta direkcije Društva na osnovu Odluke broj: 01-289/17 od 13.02.2017. godine. Sjedište direkcije Društva je u ulici Maršala Tita broj 29.

Prema Rješenju Komisije za vrijednosne papire broj: 03-19-489/02 od 17.02.2002. godine i Rješenju Komisije za vrijednosne papire FBiH broj: 03/1-19-111-1/0 od 20.03.2008. godine, dionički kapital Sarajevo osiguranja d.d. Sarajevo se sastoji iz 4.634.633 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM, od čega je 45,49 % u vlasništvu Federacije BiH, dok 54,51 % predstavlja privatni kapital 1384 dioničara (44,41575 % privatnog kapitala je privatizirano putem javne ponude dionica).

Lista dioničara sa učešćem iznad 1%:

Matični broj	Ime (naziv)	Ukupan broj dionica	%
107000076387021	Federacija Bosne i Hercegovine	2.108.469	45,4938
4200177080008	ZIF "BIG-Investiciona grupa" d.d. Sarajevo	1.158.651	24,9998
4200119980007	ZIF "PROF-PLUS" d.d. Sarajevo	231.733	5,0000
4200344670009	Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina	185.305	3,9983
4200660320001	ZIF "MI-GROUP" d.d. Sarajevo	146.423	3,1593
4200110170002	ZIF "BONUS" d.d. Sarajevo	112.232	2,4216
4200066680006	BOSNA RE d.d. Sarajevo	67.392	1,4541

Finansijsko poslovanje Društvo obavlja putem 41 transakcijskog računa otvorenog u poslovnim bankama.

U toku 2017. godine su upisane sljedeće izmjene u sudskom registru:

Rb	Upisana izmjena	Broj Odluke/datum
1	Odluka o promjeni sjedišta direkcije Društva (Rješenje Agencije za nadzor osiguranja FBiH broj: 1.0.-059-400/17 od 09.03.2017.g	01-289/17 od 13.02.2017.
2	Odluka o razrješenju direktora Podružnice SARAJEVO	01-329/17 od 14.02.2017.
3	Odluka o imenovanju V.D. direktora Podružnice SARAJEVO	01-332/17 od 14.02.2017.
4	Odluka o promjeni sjedišta Podružnice SARAJEVO	01-298/17 od 14.02.2017
5	Odluka o promjeni naziva i sjedišta Društva za osiguranje SARAJEVO- OSIGURANJE d.d. Sarajevo- Podružnice BANJA LUKA	01-2477/17 od 03.10.2017.
6	Rješenje Agencije za nadzor osiguranja FBiH	01-05.2-1-059-2779/17 od 06.10.2017.
7	Odluka o promjeni sjedišta Društva za osiguranje SARAJEVO-OSIGURANJE d.d.- Podružnice BANJA LUKA-ISTOČNO SARAJEVO	01-2723/17 od 23.10.2017
8	Rješenje Agencije za nadzor osiguranja FBiH	01-05.2-1-059-2984/17 od 25.10.2017
9	Odluka o promjeni sjedišta Podružnice životnih osiguranja Sarajevo	01-299/17 od 102.2017.
10	Rješenje Agencije za nadzor osiguranja FBiH	1.0.-059-397/17
11	Odluka o razrješenju direktora Podružnice životnih osiguranja	01-1526/17 od 13.06.2017
12	Odluka o razrješenju v.d. direktora Podružnice životnih osiguranja	01-3013/17 od 29.11.2017.
13	Odluka o imenovanju direktora Podružnice životnih osiguranja	01-2974/17 od 29.11.2017

Organji Društva:

Uprava

Lica ovlaštena za zastupanje Društva su:

- Arif Kulić, Direktor društva i Predsjednik Uprave društva, broj Odluke o imenovanju: 01-1723 od 01.08.2016. godine
- Senad Arslanagić, Izvršni direktor za funkciju osiguranja - član Uprave,
- Edin Muhović, Izvršni direktor za finansije i podršku - član Uprave.

Na dan 31.12.2018. godine u Sarajevo osiguranju d.d. Sarajevo bilo je zaposleno 435 zaposlenika (429 na dan

31.12.2017. godine)

Nadzorni odbor do 30.9.2018.

- Midhat Kulo, predsjednik
- mr. Ibrahim Mehinović, član
- Merima Maslo, Član
- Dizdar Edina, član od 18.04.2016. god.
- Jović Vladan, Član od 18.04.2016. god.

Nadzorni odbor od 1.10.2018.

- Ifeta Fazlić (predsjednik)
- Vahidin Omanović
- Mario Glibić
- Edina Dizdar
- Džemil Sabrihafizović

Odbor za reviziju do 30.9.2018.

- Amela Mulabdić, predsjednik
- Aziba Fehratović, član
- Hasan Delić, član

Odbor za reviziju od 1.10.2018.

- Amir Dedić (predsjednik)
- Aziba Fehratović
- Vesna Soldo

Ovlašteni aktuar

Od 01.09.2016. godine do danas poslove aktuara za Društvo obavlja dr. sc. Safet Kozarević, po osnovu Ugovora o djelu.

USVOJENI AKTI DRUŠTVA:

- Statut broj: 01-2163/18 od 26.06.2018. godine
- Odluka o osnovama organizacije SARAJEVO-OSIGURANJA d.d. Sarajevo broj: 01-2257-1/12 od 18.12.2012.godine;
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o osnovama organizacije SARAJEVO-OSIGURANJE d.d. Sarajevo broj: 01-1218/16 od 20.06.2016. godine
- Pravilnik o radu (Prečišćeni tekst) broj: 01-22-1/17 od 05.01.2017.godine;
- Odluka o izmjeni Pravilnika o radu broj: 01-22-2/17 od 10.01.2017. godine;
- Odluka o dopuni Pravilnika o radu SARAJEVO-OSIGURANJE d.d. Sarajevo broj: 01-02-1/17 od 12.01.2017.godine;
- Odluka o izmjeni Pravilnika o radu broj: 01-984/17 od 29.03.2017. godine
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Direkciji društva (Prečišćeni tekst) broj: 01-383/18 od 01.02.2018. godine
- Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Direkciji društva broj: 01-512/18 od 12.02.2018. godine
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici SARAJEVO broj: 01-382/18 od 01.02.2018. godine (Prečišćeni tekst)
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici ZENICA broj: 01-386/18 od 01.02.2018. godine (Prečišćeni tekst)
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici TUZLA broj: 01-385/18 od 01.02.2018. godine (Prečišćeni tekst)
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici ŽIVOTNIH OSIGURANJA broj: 01-384/18 od 01.02.2018. godine (Prečišćeni tekst)
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici BRČKO broj: 01-

2445-1/16 od 28.10.2016. godine

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici BIHAĆ broj: 01-1353/16 od 30.06.2016. godine
- ODLUKA o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici Bihać: 01-2578/16 od 19.10.2016. godine-
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Podružnici MOSTAR broj: 01-2411/16 od 27.09.2017. godine (Prečišćeni tekst)
- Pravilnik o stručnom usavršavanju i obrazovanju radnika broj: 01-358/18 od 31.01.2018.godine
- Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava garantnog fonda životnog i neživotnog osiguranja SARAJEVO-OSIGURANJE d.d. Sarajevo, broj: 01-322/14 od 28.02.20H.godine
- Odluka o izmjeni Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava garantnog fonda životnog i neživotnog osiguranja SARAJEVO-OSIGURANJE d.d. sarajevo broj: 01-2372/17 od 25.09.2017. godine-isto
- Pravilnik o načinu korištenja sredstava preventive, broj: 01-572/10 od 23.03.2010. godine
- Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu korištenja sredstava preventive SARAJEVO-OSIGURANJE d.d. Sarajevo, broj: 01-2301/12 od 26.12.2012.godine
- Pravilnik o postupku rješavanja odštetnih zahtjeva, broj: 01-231/2010 od 08.02.2010.godine
- Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka broj: 01-1068/11 od 23.05.2011.godine
- Odluka o usvajanju izmjena i dopuna Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka, broj: 01-1982/13 od 13.11.2013.godine
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju broj: 01-1316/10 od 14.06.2010.godine
- Pravilnik o knjigovodstvu i računovodstvu, broj: 09-254/11 od 07.07.2011.godine
- Osnovne računovodstvene politike u skladu sa MRS/MSFI, broj: 01-1587-1/15 od 07.10.2015.godine
- Izmjene broj: 01-1612-1/16 od 15.07.2016.godine.
- Pravilnik o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, unutrašnjoj kontroli, ovlaštenoj osobi, čuvanju i zaštiti podataka te upravljanju evidencijama, broj: 01-471/18 od 09.02.2018. godine
- Godišnji program stručnog obrazovanja zaposlenika i ovlaštenih lica kao i uposlenika koji rade na pribavi životnih osiguranja sa ciljem sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma društva SARAJEVO-OSIGURANJE d.d. Sarajevo za 2018. godinu broj: 01-468/18 od 09.02.2018. godine

Finansijske izvještaje društva za 2017. godinu revidiralo je društvo „Džaferović“ d.o.o. Sarajevo i izrazilo pozitivno revizorsko mišljenje.

II. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike korištene za pripremu ovih finansijskih izvještaja su navedene u nastavku. Ove politike su se primjenjivale na sva prikazana razdoblja, osim ukoliko nije drugačije navedeno.

2.1. Osnova za pripremu izvještaja

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) koji su doneseni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“).

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni po konceptu povjesnog troška, osim za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i finansijsku imovinu kroz račun dobiti ili gubitka koji se iskazuju po fer vrijednosti.

Društvo je dužno primjenjivati Uputstvo o vrednovanju bilansnih pozicija (Služb. novine FBiH 2/18) koje je donijela Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu; „Agencija“)

Ovo Uputstvo nalaže slijedeće:

- Procjenu i vrednovanje bilansnih i vanbilansnih pozicija društvo je dužno vršiti u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima kojima je uređena oblast računovodstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, primjenom Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i ovog Pravilnika.
- Bilansne i vanbilansne pozicije društva procjenjivat će se i vrednovati u skladu sa MSFI/MRS i podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor).

2.2. Konsolidacija

Ovisna društva su sva pravna lica (uključujući i strukturirana pravna lica) nad kojima Grupa ima kontrolu. Grupa kontrolira određeni pravni subjekt kada je Grupa izložena, ili kada posjeduje pravo na povrat uloženih sredstava u pravni subjekt. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola prenesena na Grupu, a prestaju se konsolidirati od datuma kada kontrola prestaje.

Transakcije unutar društva, stanja i nerealizirana dobit od transakcija društava unutar Grupe se eliminiraju. Nerealizirani troškovi se također eliminiraju. Kada je neophodno iznosi prijavljeni od strane ovisnih društava prilagođavaju se sukladno računovodstvenim politikama Grupe.

2.3. Koncept nastavka poslovanja

Konsolidirani finansijski izvještaji su pripremljeni sukladno konceptu nastavka poslovanja, koji podrazumijeva da će Društvo i Grupa nastaviti sa svojim aktivnostima u predvidivoj budućnosti.

2.3. Funkcionalna i izvještajna valuta

Konsolidirani finansijski izvještaji iskazani su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo i Grupa posluju („funkcionalna valuta“), konvertibilnim markama („BAM“).

2.4. Korištenje prosudbi i procjena

Priprema konsolidiranih finansijskih izvještaja sukladno MSFI zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i prepostavki koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane prepostavke zasnivaju se na povjesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim oslovima i uz raspoložive informacije na datum izrade konsolidiranih finansijskih izvještaja, a rezultat kojih Zini osnovu za prosudjivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrđiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane prepostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe na njih.

2.5. Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema tečaju važećem na datum izvještavanja. Dobici i gubici nastali po osnovi tečajnih razlika monetarnih stavaka predstavljaju razliku amortiziranog troška u funkcionalnoj valuti na početku razdoblja, uskladenog za efektivnu kamatu i plaćanja tijekom razdoblja, i amortiziranog troška u stranoj valuti, koji se mjere po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem tečaju na datum kada je njihova fer vrijednost utvrđena. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se kroz dobit ili gubitak. Na datum izvještavanja Grupa nije imala nemonetarnih vrijednosnica denominiranih u ili vezanih uz strane valute klasificiranih kao raspoložive za prodaju.

Najznačajnija strana valuta u kojoj Grupa drži imovinu i obveze je EUR. Tečaj EUR-a koji se koristio za preračunavanje na datum 31. 12. 2018. godine bio je 1 EUR= 1,95583 BAM.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu finansijskih izvještaja.

3.1. Operativni segmenti

U konsolidiranim finansijskim izvještajima osiguravajućih društava posebno se iskazuju konsolidirani finansijski izvještaji za životno osiguranje, ili poseban poslovni segment, te isto tako posebno za neživotno osiguranje, ili poseban poslovni segment, a stoje sukladno MSFI8: „Poslovni segmenti“.

Prihodi od ulaganja, realizirani i nerealizirani dobici i gubici, troškovi i naknade koji potječu od kapitala i rezerva iz sredstava neživotnog osiguranja raspoređuju se na segment neživotnog osiguranja.

Prihodi od ulaganja, realizirani i nerealizirani dobici i gubici, troškovi i naknade od imovine životnog osiguranja uključeni su izravno u segment životnih osiguranja.

Zajednički administrativni troškovi i troškovi oglasa raspoređuju se na segmente životnog i neživotnog osiguranja prema raznim kriterijima, kao što su: postoci sudjelovanja u pojedinim segmentima po broju sati, ili po količini polica, te razni drugi primjereni kriteriji koje Grupa utvrđuje u svojim normativnim aktima sukladno odluci Agencije. Troškovi pribave raspoređuju se izravno po segmentima, ili se raspoređuju po postotku po kojem su policirane premije.

Finansijska ulaganja se raspoređuju po osnovu izvora sredstava. Kapital i rezerve se raspoređuju na temelju minimalnih zakonskih zahtjeva za kapitalom. Rezerve fer vrijednosti, ostale rezerve i zadržana dobit raspoređuju se temeljem stvarnog rezultata povezanog segmenta.

3.2. Priznavanje prihoda- premije

Zaračunate premije čine osnovne poslovne prihode, a sadrže zaračunate premije neživotnog i životnog osiguranja.

Zaračunate bruto premije neživotnih osiguranja uključuju iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom razdoblju za razdoblje najduže do godinu dana, bez obzira odnose li se ti iznosi na kasnije obračunsko razdoblje.

Zaračunate bruto premije životnih osiguranja uključuju sve iznose premija koji su naplaćeni do kraja obračunskog razdoblja.

Zarađene premije su udio zaračunatih premija koje predstavljaju pokriće osiguranja dano u izvještajnom razdoblju. Zarađene premije odgovaraju ukupno zaračunatim premijama tijekom razdoblja uvećano za prijenosnu premiju na početku razdoblja, umanjeno za prijenosnu premiju na kraju razdoblja.

Shodno članu 25 Uputstva o vrednovanju bilansnih pozicija premija osiguranja se priznaje na slijedeći način:

- Obračunata bruto premija neživotnih osiguranja uključuje sve iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom periodu na period najduže do godinu dana, bez obzira da li se ti iznosi u cijelosti ili djelimično odnose na kasniji obračunski period.
- Obračunata bruto premija životnih osiguranja uključuje sve iznose premija koji su naplaćeni do kraja obračunskog perioda (stvarno naplaćena premija uključujući naplaćeni dio djelimično naplaćenih rata), bez obzira da li se ti iznosi u cijelosti ili djelimično odnose na kasniji obračunski period ili periode. Dospjele djelimično naplaćene rate mogu se smatrati naplaćenim ukoliko je naplaćeno najmanje 50% rate.

3.3. Prihodi i troškovi od ulaganja

Prihodi od ulaganja obuhvaćaju prihode koji se ostvaruju od sudjelujućih interesa (dividende, udjeli u dobiti, pripisi povećanja vrijednosti), prihode od ulaganja u zemljište i građevinske objekte, prihode od kamata, dobitke od prodaje (realizacije)

ulaganja, neto pozitivne tečajne razlike, i ostale prihode od ulaganja.

Prihodi od ulaganja u zemljište i građevinske objekte sastoje se od prihoda od povećanja vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata, prihoda od prodaje zemljišta i građevinskih objekata, prihoda od najma i ostalih prihoda povezanih s ulaganjima u zemljište i građevinske objekte. Prihod od najma zemljišta i građevinskih objekata i ostalih operativnih najmova priznaju se u računu dobiti i gubitka linearnom metodom tijekom cijelog trajanja najma.

Prihodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaje, uzimajući u obzir efektivni prinos na odgovarajuću imovinu. Kamata na monetarnu imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka se obračunava po kuponskoj kamatnoj stopi i prikazuje unutar prihoda od kamata. Prihod od dividende priznaje se u računu dobiti i gubitka na dan kada su dividende izglasane.

Troškovi od ulaganja uključuju troškove kamata, troškove usklađivanja vrijednosti (smanjenja) ulaganja, gubitke ostvarene pri prodaji (realizaciji) ulaganja, neto negativne tečajne razlike i ostale troškove ulaganja.

3.4. Izdaci za osigurane slučajeve

Izdaci za osigurane slučajeve obuhvaćaju sve likvidirane iznose šteta u obračunskom razdoblju, bez obzira u kojem su obračunskom razdoblju štete nastale, umanjeni za udio reosiguranja u štetama, naplaćena regresna potraživanja, prodane i spašene dijelove, te uvećani za rezerve šteta na kraju obračunskog razdoblja, a umanjeni za rezerve šteta na početku obračunskog razdoblja.

Bruto iznosi likvidiranih šteta, osim čistih likvidiranih šteta, uključuju troškove vezane za likvidaciju šteta (procjene, odvjetničke usluge i slično), otkupe i troškove po regresnim zahtjevima, a umanjene za naplaćena regresna potraživanja, te prodane i spašene dijelove.

3.5. Troškovi pribave i odgođeni troškovi pribave

Troškovi pribave uključuju troškove nastale zaključivanjem ugovora o osiguranju. Uključuju sve direktnе troškove pribave (provizije i plate zaposlenih isključivo u pribavi), te indirektnе troškove pribave (troškove reklame, obrade ponuda i izdavanja polica).

Dio direktnih troškova pribave neživotnih osiguranja u vezi s plaćama prodajnog osoblja se odgađa do slijedećeg obračunskog razdoblja po udjelu prijenosne premije u zaračunatoj premiji, odnosno omjeru u kojem se odnose na zarađenu premiju slijedećeg razdoblja. Direktne troškovi pribave koji se odnose na provizije odgađaju se do slijedećeg obračunskog razdoblja na osnovu plaćene provizije (koja se temelji na plaćenoj premiji). Odgođeni troškovi pribave uključuju troškove pribave vezane za stjecanje i obnavljanje ugovora, a koji se mogu razgraničiti tijekom trajanja ugovora.

Test umanjenja vrijednosti provodi se na datum izvještavanja ili u trenutku kad promijenjene okolnosti ukazuju na to da postoje indikatori umanjenja. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa.

Odgođeni troškovi pribave prestaju se priznavati u trenutku kada relevantni ugovori, na koje se odnose, prestaju važiti.

Shodno članu 25 Uputstva o vrednovanju bilansnih pozicija, neposredni troškovi pribave se priznaju na slijedeći način:

- Neposredne troškove pribave neživotnih osiguranja koji nastaju zaključivanjem ugovora o osiguranju tokom godine, a odnose se na narednu godinu i životnih osiguranja za koja se ne izračunava matematička rezerva, te životnih osiguranja kada ugavaratelj snosi rizik ulaganja dozvoljeno je razgraničavati.
- Pod neposrednim troškovima pribave smatraju se troškovi provizije posrednicima za zaključena osiguranja i troškovi plata zaposlenika direktno i isključivo zaposlenih na pribavi osiguranja, odnosno u slučaju zaposlenika koji obavljaju više poslova, srazmerni dio troškova plata zaposlenika za dio radnog vremena koji prosječno godišnje provodi na direktnim i isključivim poslovima pribave osiguranja.
- Troškovi ispostavljanja dokumenata o osiguranju ili uključivanja ugovora o osiguranju u portfelj, kao i posredni troškovi kao što su troškovi reklame ili administrativni troškovi vezani s obradom ponude i izdavanjem police ne smatraju se neposrednim troškovima pribave i nije ih dozvoljeno razgraničavati.
- Kod životnih osiguranja za koja se izračunava matematička rezerva, neposredni troškovi pribave ne mogu se razgraničavati u visini koja prelazi iznos od 3,5 razgraničenih troškova pribave)

Obračun razgraničenih troškova pribave po vrstama neživotnih osiguranja iz člana 23. ovog Uputstva vrši se na osnovu:

- učešća neposrednih troškova pribave u ukupnim režijskim troškovima koji uključuju administrativne troškove, finansijske i ostale rashode i troškove pribave osiguranja,

- obračunatog dozvoljenog režijskog dodatka (maksimalna stopa režijskog dodatka po vrstama osiguranja propisana pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka društva primjenjena na bruto prenosu premiju).

Prema članu 24. Uputstva obračun razgraničenih troškova pribave po vrstama neživotnih osiguranja iz člana 23. ovog

Uputstva vrši se na osnovu:

- učešća neposrednih troškova pribave u ukupnim režijskim troškovima koji uključuju administrativne troškove, finansijske i ostale rashode i troškove pribave osiguranja,
- obračunatog dozvoljenog režijskog dodatka (maksimalna stopa režijskog dodatka po vrstama osiguranja propisana pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka društva primjenjena na bruto prenosnu premiju).

3.6. Administrativni troškovi

Administrativni troškovi sadrže troškove osoblja, najma, usluga savjetovanja, putne troškove, troškove vezane za naplatu premije, troškove upravljanja portfeljem, amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine i druge troškove.

3.7. Reosiguranje

Društvo zaključuje ugovore o reosiguranju kako bi smanjilo prihvaćeni rizik osiguranja od osiguranika.

Stanja i transakcije koje se odnose na poslove reosiguranja prikazani su u ovim konsolidiranim finansijskim izveštajima na osnovu stanja na dan konsolidiranog izveštaja o finansijskom položaju, sukladno odredbama ugovora o reosiguranju.

Potraživanja i obveze iz reosiguranja računovodstveno se vode sukladno MSFI4: „Ugovori O osiguranju“.

3.8. Nematerijalna i materijalna imovina i ulaganja u nekretnine

Nematerijalna i materijalna imovina početno je iskazana po trošku nabave koji uključuje kupovnu cijenu, uključujući uvozne pristojbe i nepovratne poreze nakon odbitka trgovачkih popusta i rabata, kao i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Nematerijalna imovina, osim odgođenih troškova pribave, iskazuje se po trošku nabave i amortizira linearnom metodom tijekom procijenjenog vijeka trajanja.

Licence za softver kapitaliziraju se na osnovu troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem softvera u radno stanje.

Nakon početnog priznavanja, zemljište i građevinski objekti iskazuju se po revaloriziranom iznosu koji čini njegova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Povećanje vrijednosti imovine zbog revalorizacije odobrava se izravno glavnici kao revalorizacijska rezerva. Revalorizacija se provodi redovito tako da se knjigovodstveni iznos značajno ne razlikuje od onog do kojeg bi se došlo utvrđivanjem fer vrijednosti na datum bilansa.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investičkog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod razdoblja u kojem su nastali. U situacijama gdje je jasno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi koje se trebaju ostvariti uporabom imovine iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju, odnosno uključuju u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka uporabe sredstva, koristeći linearnu metodu, na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe kako slijedi:

1	Nematerijalna imovina	30 godina
2	Zgrade	do 133 godine
3	Motorna vozila	13 godina
4	Računari	10 godina
5	Oprema i namještaj	16 godina

3.9. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine (zemljište, zgrade) koje ne služe za provođenje djelatnosti i koje su u vlasništvu Grupe ili u finansijskom najmu drže se kako bi Grupa ostvarila prihode od najma ili/i radi porasta tržišne vrijednosti imovine, te je iskazano po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ili po trošku nabave.

3.10. Finansijski instrumenti

Za priznavanje i vrednovanje finansijskih instrumenata Društvo primjenjuje odredbe Uputstva o vrednovanju bilansnih pozicija koje propisuje (članovi od 6 do 11):

a) Procjena i vrednovanje finansijske imovine

- Društvo je obavezno da finansijsku imovinu procjenjuje i vrednuje u skladu sa MRS i MSFI.
- U zavisnosti od namjene finansijskih instrumenata klasificiraju se i finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospijeća, odnosno finansijska imovina sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijećem, zajmovi i potraživanja kojima se ne trguje na berzi i drugim uređenim javnim tržištima i finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

b) Fer vrijednost

Nakon početnog priznavanja društvo vrednuje finansijsku imovinu po njenoj fer vrijednosti, osim za zajmove, potraživanja i ulaganja koja se drže do dospijeća koji se vrednuju po amortizovanom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope.

c) Vrednovanje vrijednosnih papira

Društvo je dužno da za vrijednosne papire kojima se trguje na berzi i drugim uređenim javnim tržištima vrijednosnih papira i koji nemaju fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijeće, utvrđuje cijenu na osnovu fer vrijednosti, na svaki datum bilansiranja.

d) Vrednovanje vrijednosnih papira kojim se ne trguje na organizovanim tržištima

- Vrijednosni papiri kojima se ne trguje na berzi i drugim uređenim javnim tržištima vrijednosnih papira, kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, početno se priznaju po trošku sticanja, naknadno mjerjenje se vrši primjenom tehnika procjene definisane odredbama MSFI 13.
- Tehnike procjene fer vrijednosti finansijske imovine u skladu sa MSFI 13 obuhvataju tri tehnike vrednovanja i to: . tržišni pristup, troškovni pristup i dobitni pristup.

Rezultat utvrđivanja fer vrijednosti je povećanje ili smanjenje vrijednosti finansijske imovine društva koji se iskazuje kao prihod, odnosno rashod ili se priznaje direktno u kapitalu kao revalorizacijska rezerva.

e) Vrednovanje zajmova, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospijeća

- Zajmovi i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospijeća mjere se po amortizovanom trošku, i ukoliko postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti navedene imovine, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih primjenom efektivne kamatne stope.
- Knjigovodstvena vrijednost će se umanjiti upotrebom računa ispravke vrijednosti.
- Iznos gubitka se priznaje u dobit ili gubitak.

Finansijska imovina i finansijske obveze se priznaju kada Grupa postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka odmah se priznaju u računu dobiti ili gubitka.

Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima sukladno konvencijama na predmetnom tržištu. Finansijska imovina je klasifikovana u kategoriju: "po fer vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka", "koja se drži do dospijeća", "raspoloživa za prodaju" i "krediti i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i odredena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskonтуje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade za plaćene ili primljene poene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troška transakcije i ostalih premija i rabata) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg razdoblja. Finansijski instrumenti koji su "zajmovi i potraživanja" priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Zajmovi i potraživanja

Dati zajmovi, potraživanja od klijenata i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja se mjere po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Potraživanja koja nastaju iz ugovora o osiguranju računovodstveno se vode sukladno MSFI4: „Ugovori o osiguranju“.

Ulaganja koja se drže do dospijeća

Obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospijeća, za koje Grupa ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospijeća, klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospijeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Ulaganja raspoloživa za prodaju

Ulaganja raspoloživa za prodaju je nederivativna finansijska imovina koja je raspoređena u ovu kategoriju ili nije raspoređena niti u jednu drugu kategoriju. Ulaganja raspoloživa za prodaju namjerava se zadržati na neodređeno vrijeme, ali se može prodati u svrhu održavanja likvidnosti ili u slučaju promjene kamatnih stopa, tečajnih razlika ili cijena vlasničkih instrumenata. Ulaganja raspoloživa za prodaju uključuje ulaganja u dužničke vrijednosne papire, investicijske fondove i vlasničke vrijednosnice.

Ulaganja raspoloživa za prodaju se inicijalno priznaju, te naknadno vrednuju po fer vrijednosti. Gubici ili dobici nastali prilikom promjene fer vrijednosti prikazuju se kao izdvojena stavka unutar ostale sveobuhvatne dobiti do trenutka prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti. U trenutku prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti, dobici ili gubici prethodno iskazani unutar ostale sveobuhvatne dobiti, prenose se u dobit ili gubitak.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum konsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tijekovi investicije su izmijenjeni.

Za dionice koje ne kotiraju na burzi i klasificirane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive vrijednosne papire klasificirane kao raspoloživi za prodaju, objektivan dokaz umanjenja može uključiti:

- Značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- Propust ili delikvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- Mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koje je procijenjeno da nisu umanjena pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivan dokaz umanjenja portfelja potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Grupe u naplati, kašnjenje u naplati nakon datuma dospijeća, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim oslovima koji stoje u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu isezazanu po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova, diskontiranih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz uporabu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom razdoblju, iznos gubitaka od umanjenje vrijednosti smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon stoje umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče vlasničkih instrumenata - ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti se ne poništavaju kroz konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Grupa će prestatи priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tijekove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstava na drugi subjekt. Ako Grupa

ne prenese, niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Grupa nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obveze

Finansijske obveze klasifikuju se kao finansijske obveze "po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka" ili "ostale finansijske obveze". Trenutno, Grupa nema finansijske obveze "po fer vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka".

Ostale finansijske obveze, uključujući i obveze po kreditima i finansijskom najmu, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obveze i određivanja troška kamate za relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskonтуje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem razdoblju.

Prestanak priznavanja finansijske obveze

Grupa prestaje priznavati finansijsku obvezu onda, i samo onda, kada su obveze Grupe prestale, otkazane ili ističu.

3.11. Ulaganja u zavisna društva

Zavisna društva su pravni subjekti u kojima Društvo ima pravo da upravlja finansijskim i poslovnim aktivnostima; i u kojima ima više od 50% glasačkih prava. Ulaganja u zavisna društva iskazana su kao ulaganja raspoloživa za prodaju sukladno MRS 39: „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje“ u ovim finansijskim izvještajima.

3.12. Potraživanja iz poslova osiguranja

Potraživanja iz poslova osiguranja obuhvaćaju potraživanja od osiguranika po osnovi premije neživotnih i životnih osiguranja.

Potraživanja po osnovi premije neživotnih osiguranja sastoje se od potraživanja za policiranu i fakturiranu, a nenaplaćenu premiju.

Potraživanja po osnovi premije životnih osiguranja i dopunskog osiguranja od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) sastoje se od potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju.

Potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za sumnjiva i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti.

Ispravak vrijednosti može se umanjiti za ona potraživanja po osnovi kojih je utvrđena obveza isplate štete dužniku (rezerva štete).

Potraživanja po osnovu regresa od pravnih i fizičkih lica društvo vodi vanbilansno do momenta njihove naplate.

Ostala potraživanja odnose se na potraživanja za kamate na kredite i depozite, potraživanja za predujmove, potraživanja za primljene instrumente plaćanja i slično.

Procjena potraživanja, imajući u vidu dospjeće potraživanja, se vrši u skladu sa odredbama MRS 39, na osnovu pojedinačne procjene finansijske sposobnosti dužnika i dana kašnjenja u izmirivanju dospjelih obaveza prema društву.

Društvo primjenjuje odredbe Uputstva o vrednovanju bilansnih pozicija koje se odnose na potraživanja (Članovi od 13. do 21. Uputstva.). Međutim, u slučajevima kada procjena izvršena u skladu sa MRS 39 (vrednovanje na osnovu pojedinačne procjene finansijske sposobnosti dužnika i dana kašnjenja u izmirivanju dospjelih obaveza prema društву) odstupa od zahtjeva navedenog Uputstva, Društvo daje prednost odredbama MRS 39, jer Zakon o računovodstvu i reviziji zahtjeva primjenu MRS.

3.13. Novac i novčani ekvivalenti i kratkoročni depoziti

Za svrhe konsolidiranog izvještaja o novčanim tijekovima, novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijeva se novac u banci i blagajni, te primljeni čekovi i mjenice. Depoziti sa dospjećem manjim od godine dana podrazumijevaju se kratkoročnim depozitima.

Novčani ekvivalenti i depoziti su prikazani po cijeni troška, a oni koji su izraženi u stranim valutama preračunati su po srednjem tečaju Centralne banke Bosne i Hercegovine na kraju godine.

3.14. Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na dobit za godinu uskladenu za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu ili porezno nepriznate rashode, koristeći porezne

stope koje su bile na snazi na datum izvještavanja. Odgođeni porezi priznaju se bilančnom metodom, odražavajući privremene razlike, izmjenu knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza.

Odgođeni porez ne priznaje se u slučaju ulaganja u zavisna društva ako se neće nadoknaditi u doglednoj budućnosti. Odgođeni porez izračunava se korištenjem poreznih stopa za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju kada će imovina biti nadoknađena ili obveza podmirena, na temelju poreznih stopa koje su, i poreznih zakona, koji su, na snazi ili stvarno primjenivi na datum izvještaja o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti dosta na za korištenje privremenih razlika. Odgođena porezna obveza pregledava se na svaki datum izvještavanja, te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati. Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze.

Porez na dobit se obračunava po stopi od 10% (2016.: 10%) na poreznu osnovicu koja čini dobit uvećanu i umanjenu prema odredbama Zakona o porezu na dobit (porezno nepriznati rashodi/prihodi).

3.15. Kapital i rezerve

Grupa u poslovnim knjigama iskazuje kapital raščlanjen na: upisani kapital, revalorizacijske rezerve, zakonske rezerve, zadržanu dobit i dobit tekuće godine.

Upisani kapital predstavlja nedjeljivi dionički kapital, uplaćen u cijelosti. Efekt povećanja / smanjenja vrijednosti ulaganja, klasificiranih kao ulaganja raspoloživa za prodaju i nekretnina koje služe za obavljanje djelatnosti, uslijed svođenja na procijenjenu tržišnu vrijednost, Grupa iskazuje u bilanci kao revalorizacijsku rezervu. Tijekom razdoblja, revalorizacijske rezerve se povećavaju / smanjuju uslijed vrijednosnog usklađivanja na nadoknadivu tržišnu vrijednost.

Izdavanja u statutarne rezerve, zakonske rezerve, ostale rezerve i zadržanu dobit utvrđena su odlukama Skupštine.

Dobit tekuće finansijske godine iskazuje se sa stanjem na dan 31. decembra i prenosi u sljedeću poslovnu godinu. Odlukom Skupštine utvrđuje se uporaba, odnosno raspored dobiti.

3.16. Tehničke rezerve

Tehničke rezerve iskazane u konsolidiranim finansijskim izvještajima odnose se na prijenosne premije, matematičku rezervu osiguranja života, rezervu za štete, rezerve za povrate premije ovisne i neovisne o rezultatu (bonusi i popusti) i ostale osiguravateljno tehničke rezerve, a formiraju se sukladno zakonskim propisima.

Aktuar Društva provodi testiranje adekvatnosti obveza u životnom osiguranju na svaki datum sačinjavanja finansijskih izvještaja koristeći tekuće procjene budućih novčanih tokova po ugovorima o osiguranju. U slučaju da neto knjigovodstvena vrijednost rezerva nije odgovarajuća u odnosu na procijenjene buduće novčane tokove, razlika se priznaje u računu dobiti i gubitka na način da se korigiraju matematičke rezerve životnog osiguranja.

Iznos bonusa kojeg treba raspoređiti na ugovaratelja polica određenje na datum bilance i naveden unutar rezerve za diskrecioni bonus.

a) Prijenosne premije

Društvo obračunava prijenosne premije za one vrste osiguranja kod kojih pokriće osiguranja traje i nakon kraja obračunskog razdoblja budući da se osiguravateljna i obračunska godina ne poklapaju. Osnovica za obračun bruto prijenosne premije neživotnih osiguranja je obračunata (policirana) premija u obračunskom razdoblju, dok je osnovica za obračun bruto prijenosne premije dopunskih osiguranja uz osiguranje života naplaćena premija u obračunskom razdoblju.

Društvo je obračunalo prenosnu premiju na 31.12.2018. godine korištenjem metode pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju, u skladu sa Mjerilima za prenosne premije, Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja (Službene novine Federacije BiH, broj 99/17). Prenosna premija je obračunata za sve vrste osiguranja i sve police su uključene u obračun kroz Informacioni sistem Društva.

b) Matematička rezerva osiguranja života

Pri izračunavanju matematičke rezerva korištene su odgovarajuće tablice smrtnosti za svaki proizvod. Korištena kamatna stopa za ugovore zaključene do 31.03.2017. godine iznosi 3%, a od tada 2%. U skladu sa kretanjem kamatnih stopa na tržištu, Društvo je u 2017. godini izvršilo korekcije tarifa za proizvode osiguranja života smanjenjem kamatne stope ukalkulisane u premiju i matematičku rezervu za sve tarife na 2%. Matematička rezerva izračunata je kao bruto rezerva uz faktor zilmerizacije koji nije veći od 3,5%. Unutar matematičke rezerve obračunata je i rezerva za dobit u iznosu od 650.585 KM koja se pripisuje osiguranicima po ugovorima u kojima je to predviđeno.

Matematička rezerva je obračunata u skladu sa Mjerilima za matematičku rezervu životnih osiguranja i drugih osiguranja na koja se obračunava matematička rezerva, Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja,

c) Rezerve za štete

Rezerve za štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja, a do tog dana nisu obrađene (NOCR), Društvo utvrđuje prema pojedinačnoj procjeni za svaku štetu u skladu sa Mjerilima za rezervu šteta, Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja. Ove rezervacije utvrđuje Služba šteta u Društvu.

Obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete na dan 31.12.2018. godine urađen na osnovu evidencije šteta iz Informacionog sistema Društva. Ova evidencija sadrži potpune podatke o štetama za posljednjih osam godina, kao i nepotpune podatke za štete nastale ranije. U skladu sa Mjerilima za obračun rezervi Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja (Službene novine Federacije BiH, broj 99/17), za obračun je korištena osnovna metoda ulančanih ljestvica i Bornhuetter-Ferguson metoda. Za sve tarife u obračun su uključene godine razvoja 2011-2018. pri čemu je posmatran odnos između godine nastanka i godine likvidacije šteta.

d) Rezerve za povrate premije ovisne i neovisne o rezultatu (bonusi i popusti)

Rezerva za bonusе i popuste oblikuje se u visini iznosa na čiju isplatu imaju pravo osiguranici s osnova prava na sudjelovanja u dobiti iz njihovih osiguranja, odnosno drugih prava na temelju ugovora, buduće djelomično sniženje premije, povrat dijela premije za nepotrošeno vrijeme osiguranja zbog prijevremenog prestanka osiguranja.

e) Ostale osiguravateljno tehničke rezerve

Društvo oblikuje ostale osiguravateljno tehničke rezerve za predviđene buduće obveze i rizike od velikih šteta koji proizlaze iz rizika potresa. Društvo je također formirala rezerve za neistekle rizike koji proizlaze iz poslova kreditnih osiguranja gdje se očekuje da će štete koje će vjerojatno nastati nakon finansijske godine za Ugovore koji su zaključeni prije toga datuma premašiti prijenosnu premiju.

3.17. Ostale obveze

Obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja odnose se na obveze po štetama. Obveze proizašle iz poslova reosiguranja odnose se na obveze po ugovorenim iznosima za štete po reosiguranju, te obveze po premiji za reosiguranje.

Ostale obveze odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji, obveze za primljene predujmove, obveze za provizije i dr.

3.18. Primanja zaposlenika

Plaće, porezi i doprinosi iz plaća i na plaće obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem je zaposlenik radio.

U ime svojih zaposlenika, Grupa plaća penziono i zdravstveno osiguranje na i iz plaće na bruto isplaćenu plaću, kao i poreze koji su obračunati na neto isplaćenu plaću. Grupa gore navedene doprinose plaća u Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje, po zakonskim stopama tijekom godine na bruto isplaćenu plaću. Nadalje, naknade za topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni sukladno domaćim zakonskim propisima.

Sukladno važećem Zakonu i internim pravilnikom o radu, Grupa je obvezna isplaćivati otpremnine prilikom odlaska u mirovinu u visini minimalno 6 prosječnih plaća zaposlenog ili 6 prosječnih plaća u Federaciji Bosne i Hercegovine u razdoblju koji prethodi datumu umirovljenja, prema posljednjim podacima objavljenim iz Federalnog Zavoda za statistiku, zavisno od toga staje povoljnije za zaposlenog. Grupa nema drugih planova u vezi isplate svojim zaposlenicima ili Upravi poslije datuma umirovljenja u Bosni i Hercegovini.

Obveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tijekova koristeći diskontnu stopu, koja predstavlja prinos na državne obveznice.

3.19. Rezerviranja i potencijalne obveze

Rezerviranje je obveza koja je neizvjesna u pogledu roka i iznosa, a priznaje se po postojanju sadašnje obveze koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, te kada je vjerojatan odliv resursa za podmirenje obveze i kada se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezerviranja se preispituju na svaki datum bilance i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

Rezerviranja su utvrđena za troškove sudske sporova.

3.20. Vanbilansna evidencija

Za priznavanje i vrednovanje vanbilansne evidencije Društvo primjenjuje odredbe Uputstva o vrednovanju bilansnih pozicija (čl 26 i 27) koje propisuje:

- Potraživanja po osnovu regresa od pravnih i fizičkih lica društvo vodi vanbilansno do momenta naplate istih.
- Potencijalne obaveze društva kao što su garancije, jemstva za uzete kredite trećih lica i slično, društvo je obavezno voditi u vanbilansnoj evidenciji.
- Metode i način procjene kod vrednovanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društvo utvrđuje svojim računovodstvenim politikama.

4. Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Društvo izloženo je stupanj koncentracije rizika osiguranja koji određuje stupanj do koga određeni događaj ili serija događaja mogu utjecati na obveze Društva. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja ugovora. Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da može proizaći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proizaći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Društvo izloženo neočekivanim promjenama u trendovima, na primjer, neočekivane promjene u ljudskoj smrtnosti ili u ponašanju osiguranika; ili kada značajni sudske ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati značajan utjecaj na veliki broj ugovora. Rizici koje pribavlja Društvo su primarno locirani u BiH. U poslovima osiguranja neživota, rukovodstvo vjeruje da Društvo nema značajnih izloženosti prema bilo kojoj skupini osiguranika prema društvenim, profesionalnim, generacijskim ili sličnim kriterijima. Najveća vjerojatnost značajnih gubitaka proizlazi iz katastrofalnih događaja, kao što su poplave, oluje ili oštećenja uslijed potresa. Tehnike i pretpostavke koje Društvo koristi za izračun ovih rizika uključuju: Mjerenje zemljopisnih akumulacija; Procjena najvećeg mogućeg gubitka; Reosiguranje viška štete.

5. Upravljanje rizikom osiguranja

Društvo je izloženo aktuarskom riziku i riziku pribave koji proizlaze iz široke ponude proizvoda osiguranja života i neživota: sudjelujućih tradicionalnih proizvoda života, polica vezanih za udjele i svih vrsta neživotnih osiguranja. Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik i rizik rezerva. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezerva u odnosu na obveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja police prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezerva predstavlja rizik daje apsolutna razina tehničkih rezerva krivo procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Rizik pribave neživota također uključuje rizik katastrofe, koji proizlazi iz izvanrednih događaja koji nisu u dovoljnoj mjeri pokriveni premijskim rizikom ili rizikom rezerve.

Rizik pribave osiguranja života uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik poboljevanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polica, prekida, promjena u kapitalizaciji (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz limite pribave, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda i upravljanjem reosiguranjem. Strategija pribave teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i bazira se na velikom portfelju sličnih rizika tijekom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Svi ugovori osiguranja neživota su u pravilu godišnji i pribavitelji imaju pravo odbiti produljenje ugovora ili promjeniti oslove ugovora prilikom obnove.

Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontroliralo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Društvo kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjilo neto izloženost za pojedini rizik ovisno o vrsti osiguranja.

6. Test adekvatnosti obveza

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo vrši testiranje adekvatnosti obaveza kako bi utvrdilo da su obaveze i tehničke rezerve, umanjene za povezanu imovinu, dovoljne za podmirivanje obaveza iz zaključenih ugovora o osiguranju. Prilikom vršenja ovog testa uzimaju se u obzir najbolje procjene budućih novčanih tokova vezano za ugovorenata potraživanja i obaveze, te procjene šteta i troškovi obrade istih, te prihodi od ulaganja koji su povezani sa ugovorima. Ukoliko se utvrdi da

je obaveza neadekvatna ista se povećava na teret rezultata perioda, bilo pomoću umanjenja vrijednosti finansijske imovine (potraživanja po osnovu ugovora o saosiguranju ili potraživanja od reosiguravatelja) ili povećanjem tehničkih rezervi odnosno obaveza po osnovu ugovora o osiguranju.

III. ZABILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. Izvještaji po segmentu

Mjerenje imovine i obveza te prihoda i rezultata po poslovnim segmentima temelji se na računovodstvenim politikama koje su navedene u bilješkama o računovodstvenim politikama.

Osnovni poslovni segmenti Društva su neživotno osiguranje i životno osiguranje.

Rezultati segmenata, imovine i obveze uključuju stavke koje se mogu direktno pripisati segmentu kao i one koje su raspoređene na razumnoj osnovi.

Obvezni kapital se sukladno zakonskim propisima priznaje posebno za segment neživotnog i životnog osiguranja.

Sve značajne stavke imovine se također direktno pripisuju segmentima neživotnog i životnog osiguranja.

Geografski segment

Društvo posluje samo u Bosni i Hercegovini. Cjelokupni prihodi od ugovora o osiguranju dolazi od klijenata u Bosni i Hercegovini, prema tome su podijeljeni na:

Federacija Bosne i Hercegovine (FBiH) Republika Srpska (RS) Brčko Distrikt (DB)

Društvo ne objavljuje informacije po geografskim segmentima.

Informacije po poslovnim segmentima životnog i neživotnog osiguranja date su uz pojedine bilješke za grupe imovine, obaveza, prihoda i rashoda.

U nastavku su prezentirani bilansi uspjeha, bilansi stanja, novčani tokovi i Izvještaj o promjenama u kapitalu posebno za neživotno, a posebno za životno osiguranje:

**BILANS USPJEHA ZA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE-NEŽIVOT
ZA RAZDOBLJE OD 01.01. DO 31.12.2018. GODINE**

Konto/račun	OPIS	AOP	01.01. do 31.12.prethodne g.	01.01. do 31.12.tekuće g.
1	2	3	4	5
	I. Zaradene premije (prihodovane) (002+003+004+005+006+007+008+009)	0 0 1	44.439.103,33	45.383.212,21
700, 710	1. Zaračunata bruto premija	0 0 2	52.687.567,76	56.052.315,80
701	2. Premja suosiguranja	0 0 3	122.664,70	294.439,38
705, 714	3. Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije u osiguranja/suosiguranja	0 0 4	-725.282,97	-1.265.839,55
dio 702, 712	4. Premja predata u resiguranje (-)	0 0 5	-6.951.851,07	-7.757.808,83
dio 702	5. Premja predata u suosiguranje (-)	0 0 6	-517.150,93	-517.335,66
703, 711	6. Promjena bruto rezervi prijenosnih premija (+/-)	0 0 7	-577.446,06	-1.687.317,06
7040, 713	7. Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja (+/-)	0 0 8	146.950,46	264.806,31
7041	8. Promjena rezervi prijenosnih premija, udio suosiguranja (+/-)	0 0 9	253.651,45	-48,18
	II. Prihodi od ulaganja (011+012+016+017+018+022+023)	0 1 0	2.395.921,93	1.186.968,30
743	1. Prihod od podružnica, pridruženih društava i sudjelovanja u zajedničkim ulaganjima	0 1 1	384.648,92	780.822,26
	2. Prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinskih objekata (013+014+015)	0 1 2	247.077,03	284.201,93
744	2.1. Prihod od najma	0 1 3	247.077,03	284.201,93
749	2.2. Prihod od povećanja vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata	0 1 4		
748	2.3. Prihod od prodaje zemljišta i građevinskih objekata	0 1 5		
740	3. Prihod od kamata	0 1 6	109.979,39	108.892,77
746	4. Nerealizirani dobici od ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0 1 7	1.553.472,81	
	5. Dobici od prodaje (realizacije) finansijskih ulaganja (019+020+021)	0 1 8	0,00	0,00
747	5.1. Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0 1 9		
	5.2. Ulaganja raspoloživa za prodaju	0 2 0		
747	5.3. Ostali dobici od prodaje finansijskih ulaganja	0 2 1		
	III. Prihodi od provizija i naknada	0 2 4	1.219.958,31	1.289.196,67
742	6. Neto pozitivne kursne razlike	0 2 2		
749, 745, 741	7. Ostali prihod od ulaganja	0 2 3	100.743,78	13.051,34
720	IV. Ostali osigurateljno - tehnički prihod, neto od reosiguranja	0 2 5	553.932,18	821.725,86
706, 707, 715, 716, 721, 722, 729	V. Ostali prihodi	0 2 6	1.072.652,30	927.552,32
grupa 73, 7581	VI. Izdaci za osigurane slučajeve, neto (028+032)	0 2 7	23.710.601,96	22.212.415,62
1.	Izdaci za štete (029+030+031)	0 2 8	23.636.403,45	21.544.189,52
400, 401, 410	1.1. Bruto iznos	0 2 9	33.900.959,00	27.430.268,95
402	1.2. Udio suosiguranja (-)	0 3 0	-335.680,59	-204.238,53
403, 411	1.3. Udio reosiguranja (-)	0 3 1	-9.928.874,96	-5.681.840,90
	2. Promjena rezervacija za štete (+/-) (033+034+035)	0 3 2	74.198,51	668.226,10
4210, 4220	2.1. Bruto iznos	0 3 3	1.575.264,77	-224.133,67
4212	2.2. Udio suosiguranja (-)	0 3 4	103.645,74	132.244,25
4211	2.3. Udio reosiguranja (-)	0 3 5	-1.604.712,00	760.115,52
	VII. Promjene ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosiguranja (+/-) (037+040)	0 3 6	-10.000,00	25.000,00
4200	1. Promjena matematičke rezerve osiguranja (+/-) (038+039)	0 3 7	0,00	0,00
4201	1.1. Bruto iznos (+/-)	0 3 8		
	1.2. Udio reosiguranja (-)	0 3 9		
	2. Promjene ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosiguranja (+/-) (041+042+043)	0 4 0	-10.000,00	25.000,00
4230, 4240, 426	2.1. Bruto iznos	0 4 1	-10.000,00	25.000,00
4232, 4242	2.2. Udio suosiguranja (-)	0 4 2		
4231, 4241	2.3. Udio reosiguranja (-)	0 4 3		
	VIII. Promjena tehničkih rezervi životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja, neto od reosiguranja (+/-) (045+046+047)	0 4 4	0,00	0,00
4250	1. Bruto iznos	0 4 5		
4252	2. Udio suosiguranja (-)	0 4 6		
4251	3. Udio reosiguranja (-)	0 4 7		
	IX. Izdaci za povrat premije (bonusi i popusti), neto od reosiguranja (049+050)	0 4 8	0,00	0,00
dio 483,	1. Ovisni o rezultatu	0 4 9		
dio 483,	2. Neovisni o rezultatu	0 5 0		
	X. Poslovni rashodi (izdaci za obav.djelat.),neto(052+056)	0 5 1	21.998.694,21	25.420.308,81
4300 / 4301	1. Provizije	0 5 2	13.797.813,83	160.236.73,29
431, 432, 430 osim 4300 i 4301	1.2. Ostali troškovi pribave	0 5 4	1.561.699,55	2.370.342,78
433	1.3. Promjena razgranjenih troškova pribave (+/-)	0 5 5	12.184.121,18	13.212.973,18
	2. Troškovi uprave (administrativni troškovi) (057+058+059)	0 5 6	31.993,10	440.357,33
4441	2.1. Amortizacija	0 5 7	8.200.880,38	9.396.635,52
grupa 47	2.2. Plaće, porezi i doprinosi iz plaće i na plaće	0 5 8	529.343,09	557.923,69
440, 441, 442, grupa 45,	2.3. Ostali troškovi uprave	0 5 9	2.234.252,41	2.702.209,65
			5.437.284,68	6.136.502,18
	XI. Troškovi ulaganja (061+062+063+064+065+066)	0 6 0	1.817.596	233.035
4440	1. Amortizacija građevinskih objekata koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti	0 6 1		
480	2. Kamate	0 6 2	195.132,80	233.034,52
482	3. Usklađivanje vrijednosti (smanjenje) ulaganja	0 6 3	95.107,62	
485, 486	4. Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji) ulaganja	0 6 4		
481	5. Neto negativne kursne razlike	0 6 5		
483, 484, 485	6. Ostali troškovi ulaganja	0 6 6	1.527.356,00	
	XII. Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja (068+069)	0 6 7	2.001.962,74	1.223.512,10
484,485	1. Troškovi za preventivnu djelatnost	0 6 8	433.578,97	473.163,67
480, 481, 482, 486, 489	2. Ostali tehnički troškovi osiguranja	0 6 9	1.568.383,77	750.348,43
467,4581	XIII. Ostali troškovi, uključujući vrijednost usklađenja	0 7 0		
800/801	Dobiti ili gubitak redovnog poslovanja prije poreza (+/-) (001+010+024+025+026+027+036+044+048+051+060+067+070)	0 7 1	162.712,72	494.384,31
	XIV. Porez na dobit ili gubitak (073+074)	0 7 2	16.271,27	49.438,43
810, 811	1. Tekuci porezni trošak	0 7 3	16.271,27	49.438,43
	2. Odgođeni porezni trošak (prihod)	0 7 4		
820/821	XVI. Dobit ili gubitak obratunskog razdoblja poslije poreza (+/-) (071+072)	0 7 5	146.441,45	444.945,88
7580/4580	XVII. Dobit ili gubitak od prekinutog poslovanja	0 7 6		
	XVIII. Neto dobit tekuće godine (075+076)	0 7 7	146.441,45	444.945,88
	XIX. Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza (079+080+081+082+083+084)	0 7 8	92.604,33	27.557,76
	1. Promjena revalorizacijskih rezervi (MRS 16 i MRS 38)	0 7 9	92.604,33	
	2. Aktuarski dobici/gubici	0 8 0		
	3. Dobici ili gubici iz preračunavanja inozemnog poslovanja (MRS 21)	0 8 1		
	4. Ponovno mjerjenje finansijske imovine raspoložive za prodaju (MRS 39)	0 8 2		
	5. Dobici ili gubici od zaštite novčanog toka (MRS 39, t.100)	0 8 3		
	6. Udjeli u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava (MRS 1, t.82h)	0 8 4		
	XX. Odgođeni porez na dobit (10 %)	0 8 5	9.260,43	-2.755,78
	XXI. Ostala sveobuhvatna dobit poslije poreza (078+085)	0 8 6	83.343,90	24.801,98
	XXII. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (077+086)	0 8 7	229.785,35	469.747,86

**BILANS USPJEHA ZA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE-ŽIVOT
ZA RAZDOBLJE OD 01.01. DO 31.12.2018. GODINE**

Konto/račun	OPIS	AOP	01.01. do 31.12.prethod. godine	01.01. do 31.12.tekuće godine.
1	2	3	4	5
	I. Zaradene premije (prihodovane) (002+003+004+005+006+007+008+009)	0 0 1	3.505.569,34	3.549.485,29
700, 710	1. Zaračunata bruto premija	0 0 2	3.524.942,62	3.733.677,60
701	2. Premija suosiguranja	0 0 3		
705, 714	3. Ispравak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije u osiguranju/suosiguranja	0 0 4		
dio 702, 712	4. Premija predata u resiguranje (-)	0 0 5		
dio 702	5. Premija predata u suosiguranje (-)	0 0 6		
703, 711	6. Promjena bruto rezervi prijenosnih premija (+/-)	0 0 7	-19.373,28	-184.192,31
7040, 713	7. Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja (+/-)	0 0 8		
7041	8. Promjena rezervi prijenosnih premija, udio suosiguranja (+/-)	0 0 9		
	II. Prihodi od ulaganja (011+012+016+017+018+022+023)	0 1 0	551.510,74	608.490,91
743	1. Prihod od podružnica, pridruženih društava i sudjelovanja u zajedničkim ulaganjima	0 1 1	70.100,11	137.202,00
	2. Prihodi od ulaganja u zemljištu i građevinskih objekata (013+014+015)	0 1 2		0,00
744	2.1. Prihod od najma	0 1 3		
749	2.2. Prihod od povećanja vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata	0 1 4		
748	2.3. Prihod od prodaje zemljišta i građevinskih objekata	0 1 5		
740	3. Prihod od kamata	0 1 6	481.410,63	471.288,91
746	4. Nerealizirani dobitci od ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0 1 7		
747	5. Dobici od prodaje (realizacije) finansijskih ulaganja (019+020+021)	0 1 8		0,00
741	5.1. Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0 1 9		0,00
747	5.2. Ulaganja rasploživa za prodaju	0 2 0		
	5.3. Ostali dobitci od prodaje finansijskih ulaganja	0 2 1		
1		3	4	5
742	6. Neto pozitivne kursne razlike	0 2 2		
749, 745, 741	7. Ostali prihod od ulaganja	0 2 3		
720	III. Prihodi od provizija i naknada	0 2 4		
706, 707, 715, 716, 721, 722, 729	IV. Ostali osigurateljno - tehnički prihod, neto od reosiguranja	0 2 5		
grupa 73, 7581	V. Ostali prihodi	0 2 6	4.580,80	18.256,92
	VI. Izdaci za osigurane slučajeve, neto (028+032)	0 2 7	2.940.755,83	3.267.554,89
1.	Izdaci za štete (029+030+031)	0 2 8	2.940.755,83	3.267.554,89
400, 401, 410	1.1. Bruto iznos	0 2 9	2.940.755,83	3.267.554,89
402	1.2. Udio suosiguranja (-)	0 3 0		
403, 411	1.3. Udio reosiguranja (-)	0 3 1		
	2. Promjena rezervacija za štete (+/-) (033+034+035)	0 3 2		0,00
4210, 4220	2.1. Bruto iznos	0 3 3		
4212	2.2. Udio suosiguranja (-)	0 3 4		
4211	2.3. Udio reosiguranja (-)	0 3 5		
	VII. Promjene ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosiguranja (+/-) (037+040)	0 3 6	276.795,34	-86.082,82
1.	Promjena manjinske rezerve osiguranja (+/-) (038+039)	0 3 7	276.795,34	-86.082,82
4200	1.1. Bruto iznos (+/-)	0 3 8	276.795,34	-86.082,82
4201	1.2. Udio reosiguranja (-)	0 3 9		
	2. Promjene ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosiguranja (+/-) (041+042+043)	0 4 0		0,00
4230, 4240, 428	2.1. Bruto iznos	0 4 1		
4232, 4242	2.2. Udio suosiguranja (-)	0 4 2		
4231, 4241	2.3. Udio reosiguranja (-)	0 4 3		
	VIII. Promjena tehničkih rezervi životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja, neto od reosiguranja (+/-) (045+046+047)	0 4 4		0,00
4250	1. Bruto iznos	0 4 5		
4252	2. Udio suosiguranja (-)	0 4 6		
4251	3. Udio reosiguranja (-)	0 4 7		
	IX. Izdaci za povrat premije (bonusi i popusti), neto od reosiguranja (049+050)	0 4 8		0,00
1.	Ovisni o rezultatu	0 4 9		
2.	Neovisni o rezultatu	0 5 0		
	X. Poslovni rashodi (izdaci za obav.djelat.),neto(052+056)	0 5 1	713.718,52	811.763,26
1.	Troškovi pribave (053+054+055)	0 5 2	471.529,95	588.457,32
4300 i 4301	1.1. Provizija	0 5 3	32.068,12	158.735,12
431, 432, 430 osim 4300 i 4301	1.2. Ostali troškovi pribave	0 5 4	439.461,83	429.722,20
433	1.3. Promjena razgraničenih troškova pribave (+/-)	0 5 5		
	2. Troškovi uprave (administrativni troškovi) (057+058+059)	0 5 6	242.188,57	223.305,94
4341	2.1. Amortizacija	0 5 7	26.979,25	20.544,75
grupa 47	2.2. Plaći porezi i doprinosi iz plaća i na plaće	0 5 8	74.633,89	73.789,45
440, 441, 442, grupa 45,	2.3. Ostali troškovi uprave	0 5 9	140.575,43	128.971,74
1		3	4	5
	XI. Troškovi ulaganja (061+062+063+064+065+066)	0 6 0	0,00	0,00
4440	1. Amortizacija građevinskih objekata koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti	0 6 1		
450	2. Kamate	0 6 2		
462	3. Usklajivanje vrijednosti (smanjenje) ulaganja	0 6 3		
465, 466	4. Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji) ulaganja	0 6 4		
461	5. Neto negativne kursne razlike	0 6 5		
453, 454, 455	6. Ostali troškovi ulaganja	0 6 6		
	XII. Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja (068+069)	0 6 7	5.831,23	146.742,59
454, 455	1. Troškovi za preventivnu djelatnost	0 6 8		
460, 461, 462, 465, 468	2. Ostali tehnički troškovi osiguranja	0 6 9	5.831,23	146.742,59
467, 4581	XIII. Ostali troškovi, uključujući vrijednost usklajenja	0 7 0		
800/801	Dobiti ili gubitak redovnog poslovanja prije poreza (+/-) (001+010+024+025+026+027+036+044+048+051+060+067+070)	0 7 1	124.559,96	36.255,20
	XIV. Porez na dobiti ili gubitak (073+074)	0 7 2	12.456,00	3.625,52
810, 811	1. Tekući porezni trošak	0 7 3	12.456,00	3.625,52
	2. Odgodeni porezni trošak (prihod)	0 7 4		
820/821		0 7 5	112.103,96	32.629,68
7580/4580	XVII. Dobit ili gubitakobraćunskog razdoblja poslije poreza (+/-) (071+072)	0 7 6		
	XVIII. Neto dobti tekuće godine (075+076)	0 7 7	112.103,96	32.629,68
	XIX. Ostala sveobuhvatna dobti prije poreza (079+080+081+082+083+084)	0 7 8		0,00
1.	Promjena revalorizacijskih rezervi (MRS 16 i MRS 38)	0 7 9		
2.	Aktuarski dobici/gubici	0 8 0		
3.	Dobici ili gubici iz preračunavanja inozemnog poslovanja (MRS 21)	0 8 1		
4.	Ponovno mjerjenje finansijske imovine raspložive za prodaju (MRS 39)	0 8 2		
5.	Dobici ili gubici od zaštite novčanog toka (MRS 39, t.100)	0 8 3		
6.	Udjeli u ostaloj sveobuhvatnoj dobti pridruženih društava (MRS 1, t.82h)	0 8 4		
	XX. Odgodeni porez na dobti (10 %)	0 8 5		
	XXI. Ostala sveobuhvatna dobti poslije poreza (078+085)	0 8 6		0,00
	XXII. Ukupna sveobuhvatna dobti tekuće godine (077+086)	0 8 7	112.103,96	32.629,68

**BILANS STANJA ZA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE-NEŽIVOT
NA DAN 31.12.2018. GODINE**

Konto/račun	OPIS	AOP	Stanje 31.12. prethodne godine	Stanje 31.12. tekuće godine
1	2	3	4	5
AKTIVA				
	A) NEMATERIJALNA IMOVINA (002+003)	0 0 1	1.719.102,13	1.663.744,75
003	1. Goodwill	0 0 2		
000,001,002,004,005,007,008,009	2. Ostala nematerijalna imovina	0 0 3	1.719.102,13	1.663.744,75
	B) MATERIJALNA IMOVINA (005+006+007)	0 0 4	27.225.839,26	27.637.453,31
010, 011	1. Zemljišta i građevinski objekti koji služe društvu za provođenje djelatnosti	0 0 5	25.088.286,35	24.943.439,61
012	2. Oprema	0 0 6	2.116.597,17	2.339.240,05
013,014,015,016,017,018,019,	3. Ostala materijalna imovina	0 0 7	20.955,74	354.773,65
	C) ULAGANJA (009+010+011+014+032)	0 0 8	41.352.722,24	42.223.817,15
020, 021	I. Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	0 0 9	18.551.219,75	18.551.219,63
022 - 029	Ostala materijalna imovina koja ne služi društvu za provođenje djelatnosti	0 1 0	7.915.174,74	7.935.174,74
	II. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i sudjelovanje u zajedničkim poduhvatima (012+013)	0 1 1	1.132.580,06	1.132.580,06
033	1. Dionice i udjeli u podružnicama	0 1 2	1.132.580,06	1.132.580,06
031, 032	2. Dionice i udjeli u pridruženim društvima	0 1 3		
	III. Ostala finansijska ulaganja (015+018+023+028)	0 1 4	13.753.747,69	14.604.842,72
041	1. Finansijska ulaganja koja se drže do dospeća (016+017)	0 1 5	0,00	0,00
040, 049	1.1. Dužnički vrijednosni papiri i drugi vrijednosni papiri s fiksnim prihodom	0 1 6		
	1.2. Ostala ulaganja koja se drže do dospeća	0 1 7		
1	2	3	4	5
	2. Ulaganja raspoloživa za prodaju (019+020+021+022)	0 1 8	3.868.423,71	3.868.423,71
050, 053, 054	2.1. Dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri koji nose promjenjivi prihod	0 1 9	3.868.423,71	3.868.423,71
051	2.2. Dužnički vrijednosni papiri i drugi vrijednosni papiri s fiksnim prihodom	0 2 0		
052	2.3. Udjeli u investicijskim fondovima	0 2 1		
059	2.4. Ostala ulaganja raspoloživa za prodaju	0 2 2		
	3. Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (024+025+026+027)	0 2 3	5.191.630,53	5.182.762,05
060, 063, 064	3.1. Dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri koji nose promjenjivi prihod	0 2 4	5.191.630,53	5.182.762,05
061	3.2. Dužnički vrijednosni papiri i drugi vrijednosni papiri s fiksnim prihodom	0 2 5		
062	3.3. Udjeli u investicijskim fondovima	0 2 6		
069	3.4. Ostala ulaganja	0 2 7		
	4. Depoziti, zajmovi i potraživanja (029+030+031)	0 2 8	4.693.693,45	5.553.656,96
070, 071, 151	4.1. Depoziti kod kreditnih institucija (banaka)	0 2 9	2.542.200,00	3.242.200,00
072, 073, 034, 150	4.2. Zajmovi	0 3 0	1.320.431,60	1.467.231,08
074, 075, 076, 079, 152, 158, 159	4.3. Ostali zajmovi i potraživanja	0 3 1	831.061,85	844.225,88
078	IV. Depoziti kao preuz. Poslovanja osiguranja u reosiguranje (depoziti kod cedenta)	0 3 2		
08	D) OSIGURANJE	0 3 3		
	E) UDIO REOSIGURANJA U TEHNIČKIM REZERVAMA (035+036+037+038+039+040+041)	0 3 4	8.360.891,62	7.733.289,98
9501	1. Prijenosne premije, udio reosiguranja	0 3 5	3.320.260,08	3.585.018,21
961	2. Matematička rezerva osiguranja, udio reosiguranja	0 3 6		
9511, 9521	3. Rezervacije za štete, udio reosiguranja	0 3 7	5.040.631,54	4.148.271,77
9531, 9551	4. Rezerve za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu (bonusi i popusti) i rezerve za regresna potraživanja za štete, udio reosiguranja	0 3 8		
9561	5. Rezerva za neistekle rizike, udio reosiguranja	0 3 9		
9701	6. Ostale osigurateljno-tehničke rezerve, udio reosiguranja	0 4 0		
9571	7. osiguranja, udio reosiguranja	0 4 1		
	F) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0 4 2		
090	1. Odgođena porezna imovina	0 4 3		
	G) POTRAŽIVANJA (045+048+049)	0 4 4	14.134.620,22	14.157.302,13
	1. Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja (046+047)	0 4 5	10.386.532,74	10.209.138,77
do 120, 121	1.1. Od osiguranja	0 4 6	10.386.532,74	10.209.138,77
do 120, 121	1.2. Od zastupnika odnosno posrednika u osiguranju	0 4 7	0,00	0,00
122, 123, 124, 130, 131, 132, 140	2. Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja	0 4 8	49.157,32	5.600,62
	3. Ostala potraživanja (050+051+052)	0 4 9	3.698.930,16	3.942.562,74
125, 128, 129, grupa 13	3.1. Potraživanja iz drugih poslova osiguranja	0 5 0	0,00	0,00
161, 162, 163, 164	3.2. Potraživanja za prinose na ulaganja	0 5 1	12.978,23	25.495,17
grupe 14 osim konta 140, 18, do 16	3.3. Ostala potraživanja	0 5 2	3.685.951,93	3.917.067,57
1	2	3	4	5
	H) OSTALA IMOVINA (054+058+059)	0 5 3	642.912,38	540.878,72
	1. Novac u banci i blagajni (055+056+057)	0 5 4	536.591,81	510.973,83
100, 103	1.1. Sredstva na poslovnom računu	0 5 5	467.142,02	467.998,37
101	1.2. Sredstva na računu imovine za pokriće matematičke rezerve	0 5 6	33.117,37	19.807,20
102, 104, 105, 108,	1.3. Novčana sredstva u blagajni	0 5 7	36.332,42	23.168,26
153, 154	2. Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju i prestanak poslovanja	0 5 8		
grupa 11, klasa 3	3. Ostala imovina i zalihe	0 5 9	106.320,57	29.904,89
19	I) NAPLATA PRIHODA (061+062+063)	0 6 0	3.326.499,38	3.206.731,46
190, 191	1. Razgraničene kamate i najamnine	0 6 1	227.412,50	216.396,60
192	2. Razgraničeni troškovi pribate	0 6 2	2.692.037,25	2.251.679,92
193, 195	3. Ost.unaprijed plaćeni troškovi budućeg perioda i nedospjela naplata perioda	0 6 3	407.049,63	738.654,94
	J) (A+B+C+D+E+F+G+H+I)	0 6 4	96.762.587,23	97.163.217,50
990-994	K) VANBILANSNA EVIDENCIJA	0 6 5	14.444.944,45	15.087.836,62

Konto/račun	OPIS	AOP	Stanje 31.12. prethodne godine	Stanje 31.12. tekuće godine
1	2	3	4	5
PASIVA				
A)	KAPITAL I REZERVE (067+071+072+076+080+083)	0 6 6	23.992.521,45	24.486.905,76
1.	Upisani kapital (068+069+070)	0 6 7	43.346.330,00	43.346.330,00
900	1.1. Uplaćeni kapital - redovne dionice	0 6 8	43.346.330,00	43.346.330,00
901	1.2. Uplaćeni kapital - povlaštene dionice	0 6 9		
904	1.3. Vlastite dionice	0 7 0		
902, 903	2. Premije na emitirane dionice (rezerve kapitala)	0 7 1		
7.040.981	3. Revalorizacione rezerve (073+074+075)	0 7 2	7.040.980,98	7.013.423,22
921	3.1. Zemljišta i građevinskih objekata	0 7 3	5.395.955,61	5.368.397,85
922	3.2. Finansijskih ulaganja	0 7 4	1.645.025,37	1.645.025,37
920, 923	3.3. Ostale revalorizacijske rezerve	0 7 5		
	4. Rezerve (077+078+079)	0 7 6	162.591,19	325.303,91
910	4.1. Zakonske rezerve	0 7 7	162.591,19	325.303,91
911	4.2. Statutarne rezerve	0 7 8		
912	4.3. Ostale rezerve	0 7 9		
	5. Prenesena (zadržana) dobit ili gubitak (081+082)	0 8 0	-26.720.093,44	-26.692.535,68
930	5.1. Zadržana dobit	0 8 1	204.723,32	232.281,08
931	5.2. Preneseni gubitak (-)	0 8 2	-26.924.816,76	-26.924.816,76
	6. Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog perioda (084+085)	0 8 3	162.712,72	494.384,31
940	6.1. Dobit tekućeg obračunskog perioda	0 8 4	162.712,72	494.384,31
941	6.2. Gubitak tekućeg obračunskog perioda (-)	0 8 5		
1	2	3	4	5
262	B) OBAVEZE DRUGOG REDA (PODREĐENE OBAVEZE)	0 8 6		
	C) TEHNIČKE REZERVE (088+089+090+091+092+093)	0 8 7	61.796.966,61	63.285.150,00
9500	1. Prijenosne premije, bruto iznos	0 8 8	25.161.267,43	26.848.584,49
980	2. Matematička rezerva osiguranja, bruto iznos	0 8 9		
9510, 9520	3. Rezerve za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete, bruto iznos	0 9 0	36.635.699,18	36.411.565,51
9530	4. popusti), bruto iznos	0 9 1	0,00	25.000,00
9550	5. Rezerva za regresna potraživanja , bruto iznos	0 9 2		
9560	6. Rezerve za neistekle rizike, bruto iznos	0 9 3	0,00	0,00
9570	D) SNOŠLJIVI	0 9 4		
	E) OSTALE REZERVE (096+097)	0 9 5	934.323,14	1.156.817,82
283	1. Rezerve za penzije i slične obaveze	0 9 6		
dio 970	2. Ostale rezerve	0 9 7	934.323,14	1.156.817,82
	F) ODGOĐENA POREZNA OBAVEZA	0 9 8	549.635,52	546.879,75
285	1. Odgodena porezna obaveza	0 9 9	549.635,52	546.879,75
280	G) DEPOZITI ZADRŽANI IZ POSLA PREDANOG U REOSIGURANJE	1 0 0		
	H) FINANSIJSKE OBAVEZE (102+103+104)	1 0 1	3.271.362,34	2.222.152,20
213	1. Obaveze po zajmovima	1 0 2	576.966,08	1.275.218,90
210	2. Obaveze po izdatim vrijednosnim papirima	1 0 3		
211, 214, 215, 219	3. Ostale finansijske obaveze	1 0 4	2.694.396,26	946.933,30
	I) OSTALE OBAVEZE (106+107+108+109+110)	1 0 5	6.201.968,90	5.460.696,46
230, 231, 232	1. Obaveze protišaće iz neposrednih poslova osiguranja	1 0 6	841.726,84	0,00
233	2. Obaveze protišaće iz poslova suosiguranja i reosiguranja	1 0 7	991.940,21	737.536,78
234, 235, 236, 237, 238, 239	3. Ostale obaveze iz poslova osiguranja	1 0 8	602.857,79	644.766,76
22, 20, 24, 25, 261, 269	4. Ostale obaveze	1 0 9	3.765.444,06	4.078.392,92
218	5. Obaveze za otuđenje i prekinuto poslovanje	1 1 0		
	J) ODGOĐENO PLaćanje troškova i prihoda budućeg perioda	1 1 1	15.809,27	4.615,51
294	1. Razgraničena provizija reosiguranja	1 1 2		
290, 291, 292, 293, 299, 281, 282, 284, 289	2. Ostale odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg perioda	1 1 3	15.809,27	4.615,51
	K) UKUPNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G+H+I+J)	1 1 4	96.762.587,23	97.163.217,50
996-999	L) VANBILANSNA EVIDENCIJA	1 1 5	14.444.944,45	15.087.836,62

**BILANS STANJA ZA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE-ŽIVOT
NA DAN 31.12.2018. GODINE**

Konto/račun	OPIS	AOP	Stanje 31.12. prethodne godine	Stanje 31.12.tekuće godine
1	2	3	4	5
AKTIVA				
	A) NEMATERIJALNA IMOVINA (002+003)	0 0 1	398.931,38	387.222,22
003	1. Goodwill	0 0 2		
000,001,002,004,005,007,008,009	2. Ostala nematerijalna imovina	0 0 3	398.931,38	387.222,22
	B) MATERIJALNA IMOVINA (005+006+007)	0 0 4	220.009,38	227.056,56
010, 011	1. Zemljišta i građevinski objekti koji služe društvu za provođenje djelatnosti	0 0 5	171.345,53	178.681,53
012	2. Oprema	0 0 6	48.663,85	37.175,03
013,014,015,016,017,018,019,	3. Ostala materijalna imovina	0 0 7		11.200,00
	C) ULAGANJA (009+010+011+014+032)	0 0 8	17.285.240,56	16.746.825,54
020, 021	I. Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	0 0 9	3.436.840,56	3.436.840,56
022 - 029	Ostala materijalna imovina koja ne služi društvu za provođenje djelatnosti	0 1 0		
	II. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i sudjelovanje u zajedničkim poduhvatima (012+013)	0 1 1	0,00	0,00
033	1. Dionice i udjeli u podružnicama	0 1 2		
031, 032	2. Dionice i udjeli u pridruženim društvima	0 1 3	0,00	
	III. Ostala finansijska ulaganja (015+018+023+028)	0 1 4	13.848.400,00	13.309.984,98
041	1. Finansijska ulaganja koja se drže do dospeća (016+017)	0 1 5	501.146,20	501.146,20
040, 049	1.1. Dužnički vrijednosni papiri i drugi vrijednosni papiri s fiksnim prihodom	0 1 6	501.146,20	501.146,20
	1.2. Ostala ulaganja koja se drže do dospeća	0 1 7		
1	2	3	4	5
050, 053, 054	2. Ulaganja raspoloživa za prodaju (019+020+021+022)	0 1 8	0,00	0,00
051	2.1. Dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri koji nose promjenjivi prihod	0 1 9		
052	2.2. Dužnički vrijednosni papiri i drugi vrijednosni papiri s fiksnim prihodom	0 2 0		
059	2.3. Udjeli u investicijskim fondovima	0 2 1		
	2.4. Ostala ulaganja raspoloživa za prodaju	0 2 2		
	3. Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (024+025+026+027)	0 2 3	807.500,00	807.500,00
060, 063, 064	3.1. Dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri koji nose promjenjivi prihod	0 2 4	807.500,00	807.500,00
061	3.2. Dužnički vrijednosni papiri i drugi vrijednosni papiri s fiksnim prihodom	0 2 5		
062	3.3. Udjeli u investicijskim fondovima	0 2 6		
069	3.4. Ostala ulaganja	0 2 7		
	4. Depoziti, zajmovi i potraživanja (029+030+031)	0 2 8	12.539.753,80	12.001.338,78
070, 071, 151	4.1. Depoziti kod kreditnih institucija (banaka)	0 2 9	12.080.000,00	11.690.000,00
072, 073, 024, 150	4.2. Zajmovi	0 3 0	459.753,80	311.338,78
074, 075, 076, 079, 152, 158, 159	4.3. Ostali zajmovi i potraživanja	0 3 1		
078	IV. Depoziti kao preuz. Poslovanja osiguranja u reosiguranje (depoziti kod cedenta)	0 3 2		
08	~~ULAGANJA ZA NESTEKE RIZIKE I VELIKI RISKE ZIVOTNOG OSIGURANJA~~	0 3 3		
	E) UDIO REOSIGURANJA U TEHNIČKIM REZERVAMA (035+036+037+038+039+040+041)	0 3 4	0,00	0,00
9501	1. Prijenosne premije, udio reosiguranja	0 3 5		
9501	2. Matematička rezervacija osiguranja, udio reosiguranja	0 3 6		
9511, 9521	3. Rezervacije za štete, udio reosiguranja	0 3 7		
9531, 9551	4. Rezerve za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu (bonusi i popusti) i rezerve za regresna potraživanja za štete, udio reosiguranja	0 3 8		
9561	5. Rezerva za neisteke rizike, udio reosiguranja	0 3 9		
9701	6. Ostale osigurateljno-tehničke rezerve, udio reosiguranja	0 4 0		
9571	7. osiguranja, udio reosiguranja	0 4 1		
	F) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0 4 2		
090	1. Odgođena porezna imovina	0 4 3		
	G) POTRAŽIVANJA (045+048+049)	0 4 4	1.122.041,55	1.377.757,11
	1. Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja (046+047)	0 4 5	0,00	0,00
dio 120, 121	1.1. Od osiguranika	0 4 6		
dio 120, 121	1.2. Od zastupnika odnosno posrednika u osiguranju	0 4 7		
122, 123, 124, 130, 131, 132, 140	2. Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja	0 4 8		
125, 128, 129, grupa 13	3. Ostala potraživanja (050+051+052)	0 4 9	1.122.041,55	1.377.757,11
161, 162, 163, 164	3.1. Potraživanja iz drugih poslova osiguranja	0 5 0		
grupe 14 osim konta 140, 18, dio 16	3.2. Potraživanja za prinose na ulaganja	0 5 1	70.211,00	67.661,68
	3.3. Ostala potraživanja	0 5 2	1.051.830,55	1.310.095,43
1	2	3	4	5
	H) OSTALA IMOVINA (054+058+059)	0 5 3	143.715,37	689.014,97
	1. Novac i banci i blagajni (055+056+057)	0 5 4	143.715,37	689.014,97
100, 103	1.1. Sredstva na poslovnom računu	0 5 5	143.398,44	689.007,87
101	1.2. Sredstva na računu imovine za pokriće matematičke rezerve	0 5 6		
102, 104, 105, 106,	1.3. Novčana sredstva u blagajni	0 5 7	316,93	7,10
153, 154	2. Dugotrajna imovina namjenjena za prodaju i prestanak poslovanja	0 5 8		
grupa 11, klasa 3	3. Ostala imovina i zalihe	0 5 9		
19	I) NAPLATA PRIHODA (061+062+063)	0 6 0	0,00	0,00
190, 191	1. Razgraničene kamate i najamnine	0 6 1		
192	2. Razgraničeni troškovi pribave	0 6 2		
193, 195	3. Ost unaprijed plaćeni troškovi budućeg perioda i nedospjela naplata perioda	0 6 3		
	J) (A+B+C+D+E+F+G+H+I)	0 6 4	19.169.938,24	19.427.876,40
990-994	K) VANBILANSNA EVIDENCIJA	0 6 5	247.431,58	247.431,58

Konto/račun	OPIS	AOP	Stanje 31.12. prethodne godine	Stanje 31.12. tekuće godine
1	2	3	4	5
PASIVA				
	A) KAPITAL I REZERVE (067+071+072+076+080+083)	0 6 6	7.082.494,42	7.118.749,62
	1. Upisani kapital (068+069+070)	0 6 7	3.000.000,00	3.000.000,00
900	1.1. Uplaćeni kapital - redovne dionice	0 6 8	3.000.000,00	3.000.000,00
901	1.2. Uplaćeni kapital - povlaštene dionice	0 6 9		
904	1.3. Vlastite dionice	0 7 0		
902, 903	2. Premije na emitirane dionice (rezerve kapitala)	0 7 1		
0	3. Revalorizacione rezerve (073+074+075)	0 7 2	0,00	0,00
921	3.1. Zemljišta i građevinskih objekata	0 7 3		
922	3.2. Finansijskih ulaganja	0 7 4		
920, 923	3.3. Ostale revalorizacijske rezerve	0 7 5		
	4. Rezerve (077+078+079)	0 7 6	3.053.036,93	3.238.743,89
910	4.1. Zakonske rezerve	0 7 7	3.053.036,93	3.238.743,89
911	4.2. Statutarne rezerve	0 7 8		
912	4.3. Ostale rezerve	0 7 9		
	5. Prenesena (zadržana) dobit ili gubitak (081+082)	0 8 0	904.897,53	843.750,53
930	5.1. Zadržana dobit	0 8 1	904.897,53	843.750,53
931	5.2. Preneseni gubitak (-)	0 8 2		
	6. Dobit ili gubitak tekucег obracunskog perioda (084+085)	0 8 3	124.559,96	36.255,20
940	6.1. Dobit tekuceg obracunskog perioda	0 8 4	124.559,96	36.255,20
941	6.2. Gubitak tekuceg obračunskog perioda (-)	0 8 5		
1	2	3	4	5
262	B) OBAVEZE DRUGOG REDA (PODRĐENE OBAVEZE)	0 8 6		
	C) TEHNIČKE REZERVE (088+089+090+091+092+093)	0 8 7	11.964.678,27	12.062.787,76
9500	1. Prijenosne premije, bruto iznos	0 8 8	38.387,83	222.580,14
980	2. Matematička rezerva osiguranja, bruto iznos	0 8 9	11.924.581,44	11.838.498,62
9510, 9520	3. Rezerve za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete, bruto iznos	0 9 0	1.709,00	1.709,00
9530	4. popusti), bruto iznos	0 9 1		
9550	5. Rezerva za regresna potraživanja , bruto iznos	0 9 2		
9560	6. Rezerve za neistekle rizike, bruto iznos	0 9 3		
9570	D) TEHNIČKE REZERVE ZIVOTNOJ OSIGURANJU SNOSLIRIJK	0 9 4		
	E) OSTALE REZERVE (096+097)	0 9 5	0,00	0,00
283	1. Rezerve za penzije i slične obaveze	0 9 6		
dio 970	2. Ostale rezerve	0 9 7		
	F) ODGOĐENA POREZNA OBAVEZA	0 9 8	0,00	0,00
285	1. Odgođena porezna obaveza	0 9 9		
280	G) DEPOZITI ZADRŽANI IZ POSLA PREDANOG U REOSIGURANJE	1 0 0		
	H) FINANSIJSKE OBAVEZE (102+103+104)	1 0 1	0,00	0,00
213	1. Obaveze po zajmovima	1 0 2		
210	2. Obaveze po izdatim vrijednosnim papirima	1 0 3		
211, 214, 215, 219	3. Ostale finansijske obaveze	1 0 4		
	I) OSTALE OBAVEZE (106+107+108+109+110)	1 0 5	110.012,30	46.083,02
230, 231, 232	1. Obaveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja	1 0 6		0,00
233,	2. Obaveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	1 0 7		
234, 235, 236, 237, 238, 239	3. Ostale obaveze iz poslova osiguranja	1 0 8	7.121,99	4.426,84
22, 20, 24, 25, 281, 289	4. Ostale obaveze	1 0 9	102.890,31	41.656,18
216	5. Obaveze za otuđenje i prekinuto poslovanje	1 1 0		
	J) ODOGOĐENO PLaćanje troškova i prihod budućeg perioda 112+113)	1 1 1	12.753,25	200.256,00
294	1. Razgraničena provizija reosiguranja	1 1 2		
290, 291, 292, 293, 299, 281, 282, 284, 289	2. Ostalo odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg perioda	1 1 3	12.753,25	200.256,00
	K) UKUPNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G+H+I+J)	1 1 4	19.169.938,24	19.427.876,40
998-999	L) VANBILANSNA EVIDENCIJA	1 1 5	247.431,58	247.431,58

Izvještaj o novčanom toku – neživotna osiguranja

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
 (direktna metoda)
 za period od 1.01.2018. do 31.12.2018.

Pozicija	Oznaka AOP-a	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNICH AKTIVNOSTI			
I. Priljevi gotovine iz poslovnih aktivnosti (002 do 005)	0 0 1	65.678.459,00	63.067.369,00
1. Priljevi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	0 0 2	54.915.144,00	51.283.246,00
2. Priljevi od premije reosiguranja i retrocesija	0 0 3	2.111.072,00	130.492,00
3. Priljevi od učešća u naknadi štete	0 0 4	1.956.988,00	5.633.993,00
4. Ostali Priljevi iz poslovnih aktivnosti	0 0 5	6.695.255,00	6.019.638,00
II. Odjlevi gotovine iz poslovnih aktivnosti (007 do 014)	0 0 6	63.284.980,00	61.358.111,00
1. Odjlevi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	0 0 7	26.380.961,00	31.990.870,00
2. Odjlevi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	0 0 8	2.074.447,00	21.855,00
3. Odjlevi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	0 0 9	994.946,00	2.230.694,00
4. Odjlevi po osnovu isplata bruto plaća i naknada i ostalih ličnih primanja zaposlenika	0 1 0	12.619.056,00	10.994.538,00
5. Odjlevi po osnovu troškova za provođenje djelat. Osiguranja	0 1 1	4.773.382,00	3.453.342,00
6. Odjlevi po osnovu plaćenih kamata	0 1 2		
7. Odjlevi po osnovu poreza na dobit	0 1 3	982.239,00	1.244.909,00
8. Ostali Odjlevi iz poslovnih aktivnosti	0 1 4	15.459.949,00	11.421.903,00
III. Neto priljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (001-006)	0 1 5	2.393.479,00	1.709.258,00
IV. Neto Odjlev gotovine iz poslovnih aktivnosti (006-001)	0 1 6	0,00	0,00
B. TOKOVI GOTOVINE IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
I. Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (018 do 023)	0 1 7	6.545.415,00	805.387,00
1. Priljevi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	0 1 8	5.565.227,00	268.800,00
2. Priljevi po osnovu prodaje dionica i udjela	0 1 9		
3. Priljevi po osnovu prodaje nematerijalne i materijalne imovine	0 2 0		
4. Priljevi po osnovu kamata	0 2 1	61.618,00	88.886,00
5. Priljevi od dividendi i udjela	0 2 2	893.000,00	426.235,00
6. Priljevi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	0 2 3	25.570,00	21.466,00
II. Odjlevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (025 do 028)	0 2 4	7.462.084,00	789.091,00
1. Odjlevi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	0 2 5	7.242.582,00	789.091,00
2. Odjlevi po osnovu kupovine dionica i udjela	0 2 6		
3. Odjlevi po osnovu kupovine nematerijalne i materijalne imovine	0 2 7		
4. Odjlevi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	0 2 8	219.502,00	
III. Neto PRILJEV gotovine iz ulagačkih aktivnosti (017-024)	0 2 9	0,00	16.296,00
IV. Neto Odjlev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (024-017)	0 3 0	916.669,00	0,00
C. TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I. Priljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (032 do 035)	0 3 1	724.756,00	0,00
1. Priljevi po osnovu povećanja dioničkog kapitala	0 3 2		
2. Priljevi po osnovu dugoročnih kredita	0 3 3		
3. Priljevi po osnovu kratkoročnih kredita	0 3 4	704.949,00	
4. Priljevi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	0 3 5	19.807,00	
II. Odjlevi gotovine iz finansijskih aktivnosti (037 do 042)	0 3 6	2.227.182,00	2.456.218,00
1. Odjlevi po osnovu otkupa vlastitih dionica i udjela	0 3 7		
2. Odjlevi po osnovu dugoročnih kredita	0 3 8		1.095.199,00
3. Odjlevi po osnovu kratkoročnih kredita	0 3 9	2.131.236,00	1.200.000,00
4. Odjlevi po osnovu lizinga	0 4 0	25.177,00	
5. Odjlevi po osnovu isplaćenih dividendi	0 4 1		
6. Odjlevi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	0 4 2	70.769,00	161.019,00
III. Neto priljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (031-036)	0 4 3	0,00	0,00
IV. Neto odjlev gotovine iz finansijskih aktivnosti (036-031)	0 4 4	1.502.426,00	2.456.218,00
D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (001+017+031)	0 4 5	72.948.630,00	63.872.756,00
E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (006+024+036)	0 4 6	72.974.246,00	64.603.420,00
F. NETO PRILJEV GOTOVINE (045-046)	0 4 7	0,00	0,00
G. NETO ODLJEV GOTOVINE (046-045)	0 4 8	25.616,00	730.664,00
H. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	0 4 9	536.590,00	1.267.254,00
I. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE IZ OSNOVA PRERAČUNA GOTOVINE	0 5 0		
J. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE IZ OSNOVA PRERAČUNA GOTOVINE	0 5 1		
K. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (049+047-048+050-051)	0 5 2	510.974,00	536.590,00

Izvještaj o novčanom toku – životna osiguranja

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (direktna metoda) za period od 01.01. do 31.12.2018.g.					
Pozicija			Oznaka AOP-a	Iznos	
1	2	3		4	
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (002 do 005)	0 0 1	3.916.759,83		3.463.255,55	
1. Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	0 0 2	3.716.759,83		3.463.255,55	
2. Prilivi od premije reosiguranja i retrocesija	0 0 3				
3. Prilivi od učešća u naknadi štete	0 0 4				
4. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	0 0 5	200.000,00			
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (007 do 014)	0 0 6	4.342.034,30		3.586.065,98	
1. Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	0 0 7	3.166.572,61		2.860.335,43	
2. Odlivi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	0 0 8				
3. Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	0 0 9				
4. Odlivi po osnovu isplata bruto plaća i naknada i ostalih ličnih primanja zaposlenika	0 1 0	546.418,81		587.121,10	
5. Odlivi po osnovu troškova za provođenje djelat. Osiguranja	0 1 1	161.914,16		34.023,15	
6. Odlivi po osnovu plaćenih kamata	0 1 2				
7. Odlivi po osnovu poreza na dobit	0 1 3	39.113,27			
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	0 1 4	428.015,45		104.586,30	
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (001-006)	0 1 5	0,00		0,00	
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (006-001)	0 1 6	425.274,47		122.810,43	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
I. Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (018 do 023)	0 1 7	2.809.692,55		1.379.572,08	
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	0 1 8				
2. Prilivi po osnovu prodaje dionica i udjela	0 1 9			500.000,00	
3. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne i materijalne imovine	0 2 0				
4. Prilivi po osnovu kamata	0 2 1	359.692,55		374.975,70	
5. Prilivi od dividendi i udjela	0 2 2			504.596,38	
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	0 2 3	2.450.000,00			
II. Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (025 do 028)	0 2 4	2.098.809,95		2.299.764,63	
1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	0 2 5				
2. Odlivi po osnovu kupovine dionica i udjela	0 2 6			800.000,00	
3. Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne i materijalne imovine	0 2 7	38.809,95		562.015,57	
4. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	0 2 8	2.060.000,00		937.749,06	
III. Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (017-024)	0 2 9	710.882,60		0,00	
IV. Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (024-017)	0 3 0	0,00		920.192,55	
C. TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
I. Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (032 do 035)	0 3 1	756.330,00		907.521,78	
1. Prilivi po osnovu povećanja dioničkog kapitala	0 3 2				
2. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	0 3 3				
3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	0 3 4	489.332,11		197.683,02	
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	0 3 5	266.997,89		709.838,76	
II. Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (037 do 042)	0 3 6	496.638,53		544.291,05	
1. Odlivi po osnovu otkupa vlastitih dionica i udjela	0 3 7				
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	0 3 8				
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	0 3 9	340.921,68		511.410,00	
4. Odlivi po osnovu lizinga	0 4 0				
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	0 4 1				
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	0 4 2	155.716,85		32.881,05	
III. Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (031-036)	0 4 3	259.691,47		363.230,73	
IV. Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (036-031)	0 4 4	0,00		0,00	
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (001+017+031)	0 4 5	7.482.782,38		5.750.349,41	
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (006+024+036)	0 4 6	6.937.482,78		6.430.121,66	
F. NETO PRILIV GOTOVINE (045-046)	0 4 7	545.299,60		0,00	
G. NETO ODLIV GOTOVINE (046-045)	0 4 8	0,00		679.772,25	
H. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	0 4 9	143.715,37		823.487,62	
I. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE IZ OSNOVA PRERAČUNA GOTOVINE	0 5 0				
J. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE IZ OSNOVA PRERAČUNA GOTOVINE	0 5 1				
K. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (049+047-048+050-051)	0 5 2	689.014,97		143.715,37	

Izvještaj o promjenama u kapitalu – neživotna osiguranja

VRSTA PROMJENE U KAPITALU	Oznaka za AOP	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA					
		Dionički kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizirani dobici / gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulirana neraspoređena dobit / nepokriveni gubitak	UKUPNO (3+4+5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Stanje na dan 31.12.2016.	9 0 1	43.346.330,00	7.140.743,00		162.591,00	-26.812.698,00	23.836.966,00
2. Učinci promjena u računovodstvenim politikama	9 0 2						
3. Učinci ispravka grešaka	9 0 3						
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2016. odnosno 01.01.2017.	9 0 4	43.346.330,00	7.140.743,00		162.591,00	-26.812.698,00	23.836.966,00
5. Učinci revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	9 0 5			-99.762,00			.99.762,00
6. Nerealizirani dobici / gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	9 0 6					92.605,00	92.605,00
7. Kursne razlike nastale provođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	9 0 7						
8. Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	9 0 8					162.713,00	162.713,00
9. Neto dobici / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	9 0 9						
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka	9 1 0						
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	9 1 1						
12. Stanje na dan 31.12.2017. odnosno 01.01.2018.	9 1 2	43.346.330,00	7.040.980,98		162.591,69	-26.557.380,00	23.992.522,37
13. Učinci promjena u računovodstvenim politikama	9 1 3						
14. Učinci ispravka grešaka	9 1 4						
15. Ponovno iskazano stanje na dan na dan 31.12.2017. odnosno 01.01.2018.	9 1 5	43.346.330,00	7.040.980,98		162.591,69	-26.557.381,22	23.992.522,37
16. Učinci ravalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	9 1 6			-27.557,56			27.557,56
17. Nerealizirani dobici / gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	9 1 7						
18. Kursne razlike nastale provođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	9 1 8						
19. Neto dobit / gubitak perioda iskazana u bilansu stanja	9 1 9					494.384,31	494.384,31
20. Neto dobici / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	9 2 0						
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka	9 2 1				162.712,22	-162.712,22	
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	9 2 2						
23. Stanje na dan 31.12.2018.	9 2 3	43.346.330,00	7.013.423,42		325.303,91	-26.198.151,57	24.486.905,76

Izvještaj o promjenama u kapitalu – životna osiguranja

VRSTA PROMJENE U KAPITALU	Oznaka za AOP	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASTNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA					
		Dionički kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizirani dobici / gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulirana neraspoređena dobit / nepokriveni gubitak	UKUPNO (3+4+5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Stanje na dan 31.12.2016.	9 0 1	3.000.000			3.773.763	184.172	6.957.935
2. Učinci promjena u računovodstvenim politikama	9 0 2						
3. Učinci ispravka grešaka	9 0 3						
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2016. odnosno 01.01.2017.	9 0 4	3.000.000			3.773.763	184.172	6.957.935
5. Učinci revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	9 0 5						0
6. Nerealizirani dobici / gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	9 0 6						
7. Kursne razlike nastale provođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	9 0 7						
8. Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	9 0 8					124.560	124.560
9. Neto dobici / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	9 0 9						
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka	9 1 0						
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	9 1 1						
12. Stanje na dan 31.12.2017 odnosno 01.01.2018	9 1 2	3.000.000			3.773.763	308.732	7.082.495
13. Učinci promjena u računovodstvenim politikama	9 1 3						
14. Učinci ispravka grešaka	9 1 4						
15. Ponovno iskazano stanje na dan na dan 31.12.2017 odnosno 01.01.2018	9 1 5	3.000.000			3.773.763	308.732	7.082.495
16. Učinci ravalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	9 1 6						0
17. Nerealizirani dobici / gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	9 1 7						
18. Kursne razlike nastale provođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	9 1 8						
19. Neto dobit / gubitak perioda iskazana u bilansu stanja	9 1 9					36.255	36.255
20. Neto dobici / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	9 2 0						
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka	9 2 1				308.732	-308.732	
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	9 2 2						
23. Stanje na dan 31.12.2018	9 2 3	3.000.000			4.082.495	36.255	7.118.750

2. Zarađene premije

Zarađene premije – Društvo i Grupa

Konto	OPIS	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		Ukupno	Životno	Neživotno	Ukupno	Životno	Neživotno
700, 710	Zaračunata bruto premija	56.212.510	3.524.943	52.687.567	59.785.993	3.733.677	56.052.316
701	Premija saosiguranja	122.665	0	122.665	294.439		294.439
705, 714	Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije u osiguranju/ saosiguranju	-725.283	0	-725.283	-1.265.840		-1.265.840
702,712	Premija predata u reosiguranje (-)	-6.896.590	0	-6.896.590	-7.720.475		-7.720.475
dio 702	Premija predata u saosiguranje (-)	-517.151	0	-517.151	-517.336		-517.336
dio 702	Premija reosiguranja po saosiguranju	-55.261	0	-55.261	-37.333		-37.333
703,711	Promjena bruto rezervi prijenosnih premija (+/-)	-596.818	-19.373	-577.445	-1.871.509	-184.192	-1.687.317
7040,713	Promjena bruto rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja (+/-)	146.950	0	146.950	264.806		264.806
7041	Promjena bruto rezervi prijenosnih premija, udio saosiguranja (+/-)	253.651	0	253.651	-48		-48
Ukupno zarađene premije (prihodovane)		47.944.673	3.505.570	44.439.103	48.932.698	3.549.485	45.383.213

U 2018. godini Društvo je ostvarilo 92,75 % ili 48.932.698 BAM (2017. godine: 92,69 % ili 47.944.673 BAM) zarađene premije iz poslova neživotnog osiguranja, a 7,25 % ili 3.549.485 BAM (2017. godina: a 7,31 % ili 3.505.570 BAM) iz poslova životnog osiguranja.

U 2018. godini Društvo je, po osnovu potpisanih ugovora o reosiguranju i saosiguranju, predalo u reosiguranje i saosiguranje premija u iznosu od 8.237.811 BAM (2016. godina: 7.413.741 BAM).

3. Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja - Grupa

	2017	2018
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i sudjelovanja u zajedničkim ulaganjima	454.749	918.024
Prihodi od najma	247.077	284.202
Prihodi od kamata	558.991	548.260
Neralizovani dobici od ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.553.473	
Pozitivne kursne razlike	0	38
Ostali prihodi od ulaganja	105.089	13.051
Ukupno prihodi od ulaganja	2.919.379	1.763.575

Prihodi od ulaganja - Društvo

Konto	Opis	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
743	Prihodi od podružnica, pridruženih društava i sudjelovanja u zajedničkim ulaganjima	454.749	70.100	384.649	918.024	137.202	780.822
744	Prihodi od najma	247.077		247.077	284.202		284.202
780	Prihodi od povećane vrijednosti zemljišta		0	0			0
748	Prihodi od prodaje zemljišta i građevinskih objekata		0	0			0
740	Prihodi od kamata	591.390	481.411	109.979	580.144	471.289	108.855
746	Neralizovani dobici od ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.553.473	0	1.553.473			0
742	Pozitivne kursne razlike	0	0	0	38		38
749,745, 741,746	Ostali prihodi od ulaganja	100.744	0	100.744	13.051		13.051
Ukupno prihodi od ulaganja		2.947.433	551.511	2.395.922	1.795.459	608.491	1.186.968

4. Prihodi od provizija i naknada

Prihodi od provizija i naknada za Društvo i Grupu

Konto	Opis	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
7200	Provizije po ugovorima o reosiguranju				1.291.160		1.291.160
7202	Provizije reosiguranja po saosiguranju				-1.963		-1.963
720	Ukupno prihodi od provizija i naknada	1.219.958	0,00	1.219.958	1.289.197	0,00	1.289.197

5. Ostali osiguravateljno- tehnički prihodi

Ostali osiguravateljno- tehnički prihodi za Društvo i Grupu:

Konto	Opis	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
7210	Naplaćena potraživanja za koja je izvršena				115		115
7220	Prihodi iz ranijih godina				661		661
7290	Prihodi od uslužnih procjena				86		86
7293	Prihodi od zelenih kartona				288.332		288.332
Ukupno ostali osiguravateljno - tehnički prihodi, neto od reosigur.		553.532	0	553.532	821.726		821.726

6. Ostali prihodi

Ostali prihodi – Grupa

	2017	2018
Prihodi od prodaje učinaka	2.596.282	3.262.323
Prihod od otpisa obaveza	99.735	12.502
Naplata otpisanih potraživanja	1.500	6.349
Ostali poslovni prihodi	1.169.894	1.077.900
Ukupno ostali prihodi	3.867.411	4.359.074

Ostali prihodi – Društvo

Konto	Opis	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
7300	Prihod od otpisa obaveza				1.000		1.000
7310	Prihod od prodaje rashodovanih sredstava				11.868		11.868
7320	Prihodi od refundacija, dotacija, subvencija				33.575		33.575
7330	Prihodi iz proteklih godina				97.395	12.909	84.486
7350	Naplata otpisanih potraživanja				3.017		3.017
7390	Ostali poslovni prihodi				798.954	5.348	793.606
Ukupno ostali prihodi		1.077.233	4.581	1.072.652	945.809	18.257	927.552

7. Nastale štete

Nastale štete – Društvo i Grupa

Konto	Opis	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
400,401,410	1.1. Bruto iznos	36.841.715	2.940.756	33.900.959	30.697.824	3.267.555	27.430.269
402	1.2. Udio suosiguranja (-)	-335.681		-335.681	-204.239		-204.239
403,411	1.3. Udio reosiguranja (-)	-9.928.875		-9.928.875	-5.681.841		-5.681.841
	2. Promjena rezervacija za štete(+/-)	74.199	0	74.199	668.226	0	668.226
4210,422	2.1. Bruto iznos	1.575.265		1.575.265	-232.384		-232.384
4212	2.2. Udio suosiguranja(-)	103.646		103.646	132.244		132.244
4211	2.3. Udio reosiguranja(-)	-1.604.712		-1.604.712	768.366		768.366
	Ukupno izdaci za osigur. slučajeve, neto	26.651.358	2.940.756	23.710.602	25.479.971	3.267.555	22.212.416

Bruto iznos nastalih štete za društvo u 2018. godini odnosi se na slijedeće:

OPIS	KM
Naknada ugovorenog iznosa u osig.zivota	3.042.081,74
Priključna nezgoda	20,00
Naknada ugovorenog iznosa u osig.zivota djeca	72.249,55
Naknada šteta ostala osiguranja	22.149.688,32
Naknada šteta - djeca	8.590,00
Naknada šteta ZK	2.451.181,68
Ostale štete	1.026.576,71
Naknada šteta garancijsko osig.	22.611,09
Zapisnik policije	62.478,00
Troškovi usluga na procjeni šteta	3.871,53
Usluge obrada štete - druga društva	342,27
Ostali troškovi usluga	52.693,31
Sudski troskovi	11,80
Sudski troskovi OS	142.797,49
Advokatske usluge OS	166.194,26
Negat. kursne razlike i bankarske provizije	37.054,02
Neto plate – likvid.	1.079.926,05
Doprinosi iz plate – likvid.	489.197,66
Porezi na plate – likvid.	1.065,03
Doprinosi na plate – likvid.	161.450,94
Prevoz – likvid.	31.221,77
Ishrana – likvid.	133.454,21
Regres – likvid.	46.864,85
Doprinosi - zastitni fond	486.307,12
Drugi troškovi obrade šteta	67.134,33
Naplaćeni regresi	- 1.037.239,89
Ukupno	30.697.823,84

8. Promjena ostalih tehničkih rezervi

Promjena ostalih tehničkih rezervi – Društvo i grupa

Konto	Opis	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
	1. Promjena matematičke rezerve osiguranja(+/-)	276.795	276.795	0	-86.083	-86.083	0
4200	1.1. Bruto iznos (+/-)	276.795	276.795	0	-86.083	-86.083	0
4201	1.2. Udio reosiguranja (+/-)			0			0
	2. Promjena ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosig.(+/-)	-10.000	0	-10.000	25.000	0	25.000
4230,4240 ,426	2.1. Bruto iznos	-10.000		-10.000	25.000		25.000
4232,4242	2.2. Udio suosiguranja (-)			0			0
4231,4241	2.3. Udio reosiguranja (-)			0			0
	Ukupno promjene ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosig.(+/-)	266.795	276.795	-10.000	-61.083	-86.083	25.000

9. Troškovi pribave i administrativni troškovi

Troškovi pribave i administrativni troškovi Grupa:

	2017	2018
1. Troškovi pribave	14.269.343	16.612.131
2. Troškovi uprave (administrat. troškovi)	10.744.077	12.379.646
2.1. Amortizacija	693.221	700.031
2.2. Plaće, porezi i doprinosi	3.508.350	4.084.680
2.3. Ostali troškovi uprave	6.542.506	7.594.935
Ukupno poslovni rashodi	25.013.420	28.991.777

Troškovi pribave i administrativni troškovi Društva:

Konto	Opis	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
	1. Troškovi pribave	14.269.343	471.530	13.797.813	16.612.131	588.457	16.023.674
4300,4301	1.1. Provizija	1.613.767	32.068	1.581.699	2.529.078	158.735	2.370.343
431,432,430	1.2. Ostali troškovi pribave	12.623.583	439.462	12.184.121	13.642.695	429.722	13.212.973
433	1.3. Promjena razgranič. troškova pribave (+/-)	31.993		31.993	440.357		440.357
	2. Troškovi uprave (administrat. troškovi)	8.443.068	242.188	8.200.880	9.619.941	223.306	9.396.635
4441	2.1. Amortizacija	556.322	26.979	529.343	578.468	20.545	557.923
grupa 47	2.2. Plaće, porezi i doprinosi	2.308.886	74.634	2.234.252	2.775.999	73.789	2.702.210
440,441,442, grupa 45	2.3. Ostali troškovi uprave	5.577.860	140.575	5.437.285	6.265.474	128.972	6.136.502
	Ukupno poslovni rashodi	22.712.411	713.718	21.998.693	26.232.072	811.763	25.420.309

Troškovi pribave se odnose na sljedeće:

OPIS	KM
Provizija - fizičke osobe	1.260.249,40
Provizija - pravne osobe	1.268.828,50
Ostali neposredni troškovi pribave	19.214,59
Ostali neposredni troškovi pribave- život	19.403,45
Troškovi reklame i propagande	2.621.644,88
Troškovi reklame i propagande-ostalo	171.135,54
Neto plate - pribava	3.789.267,83
Doprinosi iz plate - pribava	1.730.457,11
Porez - pribava	10.257,01
Doprinosi na plate - pribava	550.052,37
Ostale naknade zap. prodaje	8.971,80
Prevoz - pribava	113.059,65
Ishrana - pribava	522.878,95
Regres - pribava	95.028,10
Pribava-troškovi telefona	146.498,52
Pribava-troškovi održavanja	202.274,28
Pribava-zakupnine	1.716.826,00
Pribava-el. energija	126.871,57
Pribava-komunalne usluge	72.103,96
Pribava-PTT usluga	78.933,07
Pribava-gorivo i mazivo	269.015,02
Troškovi reklame-oglasi	19.856,44
Sponzorstvo (2%)	302.555,71
Posredni troškovi pribave TP	44.029,66
Posredni troškovi pribave G	4.133,80
Posredni troškovi pribave P	532.713,19
Ostalo - pribava	408.582,09
Obrasci	54.318,47
Troškovi elektricne energije	4.075,42
Komunalne usluge	62,40
Reprezentacija - pribava	8.474,50
Promjena razgran. troškova pribave	440.357,33
UKUPNO	16.612.130,61

10. Troškovi ulaganja

Troškovi ulaganja za Grupu:

	2017	2018
Kamate	336.174	251.231
Ostali troškovi ulaganja	1.622.464	12.609
Ukupno troškovi ulaganja	1.958.638	263.840

Troškovi ulaganja za Društvo:

KONTO	OPIS	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
460	Kamate	195.133		195.133	231.466		231.466
462	Usklađivanje vrijednost (smanjenje) ulaganja	95.108		95.108			0
465,466	Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji) ulaganja			0	1.508		1.508
461	Neto negativne kursne razlike			0	60		60
463,464,469	Ostali troškovi ulaganja	1.527.356		1.527.356			0
	Ukupno troškovi ulaganja	1.817.597	0	1.817.597	233.035	0	233.035

11. Ostali tehnički troškovi

Ostali tehnički troškovi za Društvo i Grupu

KONTO	OPIS	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
484,485	Troškovi za preventivnu djelatnost	433.579		433.579	473.164		473.164
480,481,482, 486,489	Ostali tehnički troškovi osiguranja	1.574.215	5.831	1.568.384	897.091	146.743	750.348
	Ukupno ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	2.007.794	5.831	2.001.963	1.370.255	146.743	1.223.512

12. Finansijski rezultat i porez na dobit

Finansijski rezultat za Grupu

	2017	2018
Dobit ili gubitak iz redovn. poslovanja prije poreza (+/-)	275.085	1.055.039
Porez na dobit ili gubitak	29.878	112.097
Tekući porezni trošak	29.878	112.097
Odgodeni porezni trošak (prihod)	0	0
Dobit ili gubitak obrač. razdoblja poslije poreza (+/-)	245.207	942.942
Dobit ili gubitak od prekinutog poslovanja		
Neto dobit tekuće godine	245.207	942.942
Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza	92.604	27.558
Promjena revalorizacijskih rezervi (MRS 16 i MRS 38)	92.604	27.558
Odgodeni porez na dobit (10 %)	-9.260	-2.756
Ostala sveobuhvatna dobit poslije poreza	83.344	24.802
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	328.551	967.744

Finansijski rezultat za Društvo

Konto	Br.	OPIS	1.1.-31.12.2017.	1.1.-31.12.2018
800/801	XIV.	Dobit ili gubitak iz redovnog poslovanja prije poreza (+/-)	287.272,68	530.639,51
	XV.	Porez na dobit ili gubitak	28.727,27	53.063,95
810, 811	1.	Tekući porezni trošak	28.727,27	53.063,95
	2.	Odgodeni porezni trošak (prihod)	0,00	0,00
820/821	XVI.	Dobit ili gubitakobračunskog razdoblja poslije poreza (+/-)	258.545,41	477.575,56
7580/4580	XVII.	Dobit ili gubitak od prekinutog poslovanja	0,00	0,00
	XVIII.	Neto dobit tekuće godine	258.545,41	477.575,56
	XIX.	Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza	92.604,33	27.557,76
	1.	Promjena revalorizacijskih rezervi (MRS 16 i MRS 38)	92.604,33	27.557,76
	2.	Aktuarski dobici/gubici	0,00	0,00
	3.	Dobici ili gubici iz preračunavanja inozemnog poslovanja (MRS 21)	0,00	0,00
	4.	Ponovno mjerjenje finansijske imovine raspoložive za prodaju (MRS 39)	0,00	0,00
	5.	Dobici ili gubici od zaštite novčanog toka (MRS 39, t.100)	0,00	0,00
	6.	Udjeli u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava (MRS 1, t.82h)	0,00	0,00
	XX.	Odgodeni porez na dobit (10 %)	-9.260,43	-2.755,78
	XXI.	Ostala sveobuhvatna dobit poslije poreza	83.343,90	24.801,98
	XXII.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	341.889,31	502.377,54

Obračun poreza na dobit koji je prikazan u gornjoj tabeli je privremen jer u trenutku izrade ovih bilješki još nije urađen porezni bilans (zakonski rok 31.3.2019.) koji može sadržavati pozicije koje će uvećati ili umanjiti poreznu osnovicu. To se naročito odnosi na moguće efekte transfernih cijena. Poreski propisi Bosne i Hercegovine obuhvaćaju i propise vezano za cijene između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definiraju princip jednakih oslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim oslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Za godinu koja završava 31.12. 2018. Društvo je u obvezi da predaje Studiju o transfernim cijenama do 31. 3. 2018. godine. Za izradu studije Društvo je angažiralo stručno lice.

13. Nematerijalna i materijalna imovina

Nematerijalna i materijalna imovina Grupa:

	2017	2018
UKUPNO NEMATER. IMOVINA	2.051.106	2.119.165
Zemljišta i građ.objekti koji služe društvu za provod.djelatnosti	28.401.984	28.224.868
Oprema	2.500.982	2.673.491
Ostala materijalna imovina	23.656	368.674
UKUPNO MATERIJALNA IMOVINA	30.926.622	31.267.033

Nematerijalna i materijalna imovina Društvo:

KONTO	OPIS	1.1.-31.12.2017.			1.1.-31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
003	Goodwill	0		0	0		0
000,001,2,4, 005,007,8,9	Ostala nematerijalna imovina	2.118.033	398.931	1.719.102	2.050.967	387.222	1.663.745
	UKUPNO NEMATER. IMOVINA	2.118.033	398.931	1.719.102	2.050.967	387.222	1.663.745
010,011	Zemljišta i građ.objekti koji služe društvu za provod.djelatnosti	25.259.632	171.347	25.088.285	25.122.121	178.682	24.943.439
012	Oprema	2.165.261	48.664	2.116.597	2.376.415	37.175	2.339.240
013 do 019	Ostala materijalna imovina	20.956		20.956	365.974	11.200	354.774
	UKUPNO MATERIJALNA IMOVINA	27.445.849	220.011	27.225.838	27.864.510	227.057	27.637.453

13.1. Nematerijalna imovina

Pregled prometa i stanja nematerijalnih sredstava Društva u 2018. godini:

OPIS	NEMATERIJALNA ULAGANJA	UKUPNO
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje 1.1.2018	2.496.136,59	2.496.136,59
Povećanje - nabavka	55.165,05	55.165,05
Uskladenje vrijednosti	0,00	0,00
Smanjenje (prodaja, otpis)	-42.242,44	-42.242,44
Stanje 31.12.2018	2.509.059,20	2.509.059,20
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Stanje 1.1.2018	378.103,08	378.103,08
Povećanje - amortizacija	83.229,83	83.229,83
Uskladenje vrijednosti	-3.240,68	-3.240,68
Smanjenje (prodaja, otpis)	0,00	0,00
Stanje 31.12.2018	458.092,23	458.092,23
SADAŠNJA VRIJEDNOST		
Stanje 1.1.2018	2.118.033,51	2.118.033,51
Stanje 31.12.2018	2.050.966,97	2.050.966,97

Povećanje vrijednosti nematerijalnih sredstava odnosi se na ulaganja u softver i licence, a smanjenje na isknjiženje starog softvera koji nije u upotrebi.

13.2.Materijalna imovina- Društvo

Pregled prometa i stanja materijalnih sredstava Društva u 2018. godini:

OPIS	ZEMLJIŠTE	GRAĐEVINSKI OBJEKTI	OPREMA	AVANSI ZA STALNA SRED.	INVESTICIJE U TOKU	UKUPNO
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2018	375.323,35	26.518.518,17	7.311.510,46	10.070,00	10.885,74	34.226.307,72
Povećanje - nabavka			583.830,60		345.017,91	928.848,51
Usklađenje vrijednosti		33.632,92				33.632,92
Smanjenje (prodaja, otpis)		0,00	-871.711,34			-871.711,34
Stanje 31.12.2018	375.323,35	26.552.151,09	7.023.629,72	10.070,00	355.903,65	34.317.077,81
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2018	0,00	1.634.209,64	5.146.249,44	0,00	0,00	6.780.459,08
Povećanje - amortizacija		181.336,44	295.564,41			476.900,85
Usklađenje vrijednosti		-10.192,78				-10.192,78
Smanjenje (prodaja, otpis)			-794.599,21			-794.599,21
Stanje 31.12.2018	0,00	1.805.353,30	4.647.214,64	0,00	0,00	6.452.567,94
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2018	375.323,35	24.884.308,53	2.165.261,02	10.070,00	10.885,74	27.445.848,64
Stanje 31.12.2018	375.323,35	24.746.797,79	2.376.415,08	10.070,00	355.903,65	27.864.509,87

Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u 2018. godini odnosi se na usklađenje vrijednosti zgrada.

Povećanje vrijednosti opreme u 2018. godini u odnosi se, u najvećoj mjeri, na:

- Nabavku novih putničkih vozila 327.050,00 KM
- Nabavku elektroničke opreme 108.663,47 KM
- Nabavku namještaja 125.094,84 KM

Smanjenje vrijednosti opreme u 2018. godini u odnosi se, u najvećoj mjeri, na:

- Prodaju starih putničkih vozila 304.712,20 KM
- Otpis elektroničke opreme 228.724,36 KM
- Otpis namještaja 195.416,21 KM

13. b Ulaganja u nekretnine - Društvo

Ulaganja u nekretnine Društva:

KONTO	OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
020,021	Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	21.988.060	3.436.841	18.551.219	21.988.060	3.436.841	18.551.219
022-029	Ostala materijalna imovina koja ne služi društvu za prov. djelatnosti	7.915.175		7.915.175	7.935.175		7.935.175
	UKUPNO	29.903.235	3.436.841	26.466.394	29.923.235	3.436.841	26.486.394

Ulaganja u nekretnine Društva na dan 31.12.2018. odnose se na slijedeće:

Konto	OPIS	KM
0210	Vlasnistvo stana	180.600,00
0211	Poslovni prostori	21.807.460,19
0240	Mat. Imovina koja ne služi za osigur. djel. u pripremi	7.935.174,74

Na poziciji građevinskih objekata koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti nalaze se stan u vlasništvu Društva i poslovni prostori. Knjigovodstvena vrijednost stana u vlasništvu Društva se nije mijenjala u odnosu na isti datum prethodne godine.

Poslovni prostori obuhvataju građevinske objekte u Sarajevu (ulica Čobanija, 1669 m²), Čapljini, Jajcu, Visokom, Vogošći

Vrijednost ovih poslovnih prostora je procijenjena od strane sudskog vještaka građevinske struke na dan 31.12.2017. Uprava smatra da nije došlo do značajnijih promjena na tržištu nekretnina u 2018, tako da na dan 31.12.2018 nije vršena nova procjena.

Na poziciji materijalne imovine u pripremi je evidentirana vrijednost hotela Borik na Igmanu u iznosu od 7.903.475 KM i iznos troškova vezan za poslovni prostor u Kladnju u iznosu 11.700 KM. Društvo nastavlja sa aktivnostima prodaje hotela Borik na Igmanu.

14. Ulaganja

Ulaganja Grupa:

	2017	2018
I. Zemljišta i gradevinski objekti koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	21.988.060	21.988.060
Ostala materijalna imovina koja ne služi društvu za prov. djelatnosti	7.915.175	7.935.175
II. Ulaganja u podruznice, pridruzena drustva i sudjelovanje u zajedničkim poduhv.		
III. Ostala finansijska ulaganja	26.887.948	27.301.609
UKUPNO ULAGANJA	56.791.183	57.224.844

Ulaganja Društvo:

OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
I. Zemljišta i gradevinski objekti koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	21.988.060	3.436.841	18.551.219	21.988.060	3.436.841	18.551.219
Ostala materijalna imovina koja ne služi društvu za prov. djelatnosti	7.915.175			7.935.175		
II. Ulaganja u podruznice, pridruzena drustva i sudjelovanje u zajedničkim poduhv.	1.132.580	0	1.132.580	1.132.580	0	1.132.580
1. Dionice i udjeli u podružnice	1.132.580			1.132.580		
2. Dionice i udjeli u pridruženim društvima	0	0	0	0	0	0
III. Ostala finansijska ulaganja	27.602.148	13.848.400	13.753.748	27.914.828	13.309.985	14.604.843
1. Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	501.146	501.146	0	501.146	501.146	0
1.1. Dužnički vrijednosni papiri i drugi vrijednosni papiri s fiksnim prihod.	501.146	501.146	0	501.146	501.146	0
1.2.. Ostala ulaganja koja se drže do dospijeća			0			0
2. Ulaganja raspoloživa za prodaju	3.868.424	0	3.868.424	3.868.424	0	3.868.424
2.1. Dionice, udjeli i drugi vrije. papiri koji nose promjenljiv prihod	3.868.424			3.868.424		
3. Ulag. po fer vrijed. kroz racun dobiti i gubitka	5.999.131	807.500	5.191.631	5.990.262	807.500	5.182.762
3.1. Dionice, udjeli i drugi vrije. papiri koji nose promjenljiv prihod	5.999.131	807.500	5.191.631	5.990.262	807.500	5.182.762
4. Depoziti, zajmovi i potraživanja	17.233.447	12.539.754	4.693.693	17.554.996	12.001.339	5.553.657
4.1. Depoziti kod kreditnih institucija	14.622.200	12.080.000	2.542.200	14.932.200	11.690.000	3.242.200
4.2. Zajmovi	1.780.185	459.754	1.320.431	1.778.570	311.339	1.467.231
4.3. Ostali zajmovi i potraživanja	831.062		831.062	844.226		844.226
UKUPNO ULAGANJA	58.637.963	17.285.241	41.352.722	58.970.643	16.746.826	42.223.817

14.1. Ulaganja u podružnice i pridružena društva

Na bilansnoj poziciji Ulaganja u podružnice iz zakonskih i statutarnih rezervi iznad 50% na dan 31.12.2018. godine Društvo je iskazalo ulaganje u Auto kuću Travnik d.o.o. Travnik (učešće 82,0542%) u iznosu od 1.132.580 KM što je identičan iznos kao na dan 31.12.2017.

Društvo je u 2017. godini angažiralo specijaliziranu procjeniteljsku tvrtku koja je izvršila procjenu tržišne vrijednosti udjela Auto kuća Travnik d.o.o. Travnik na dan 31.12.2017. godine, a za projicirani poslovni ciklus 2018. - 2022. godine. Uprava smatra da u 2018. godini nisu postojali faktori koji bi ukazivali na potrebu vršenja nove procjene vrijednosti.

14.2. Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća

Na ovoj poziciji na dan 31.12.2018. su iskazana ulaganja iz zakonskih i statutarnih rezervi u iznosu od 501.146 KM i u cijelosti se odnose na osiguranja života. Isti iznos prikazan je i u prethodnoj godini. Ulaganje se odnosi na kupovinu obveznica emitenta Kantona Sarajevo - Ministarstvo finansija po odluci broj: 01-1703/17 od 27.06.2017.

14.3. Ulaganja raspoloživa za prodaju

Ulaganja raspoloživa za prodaju su na dan 31.12.2018. iskazana u iznosu od 3.868.424 KM, što je identično kao na isti datum prethodne godine, a odnose se na:

- ulaganje u društvo OSING d.o.o. Sarajevo u iznosu od 3.680.516 KM (učešće 100%),
- ulaganje u društvo AVUS d.o.o. Sarajevo u iznosu od 187.907 KM (učešće 40%).

Društvo je u 2017. godini angažiralo specijaliziranu procjeniteljsku tvrtku koja je izvršila procjenu tržišne vrijednosti navedenih ulaganja na dan 31.12.2017. godine, a za projicirani poslovni ciklus 2018. - 2022. godine. Uprava smatra da u 2018. godini nisu postojali faktori koji bi ukazivali na potrebu vršenja nove procjene vrijednosti.

14.4. Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka (ulaganja do 20%) su u bilansu stanja na dan 31.12.2018. godine iskazana u iznosu od 5.990.262 KM.

Ulaganja se odnose na sljedeće:

Konto	NAZIV	Stanje 31.12.2017	Smanjenje	Stanje 31.12.2018.
06000	Vrijednosni papiri iz zakonskih i statutarnih rezervi	56.904,56	8.868,48	48.036,08
06300	Dionice iz zakonskih i statutarnih rezervi	5.058.750,00		5.058.750,00
06320	Dionice iz MROŽ	807.500,00		807.500,00
06390	Fin. Sred. po FER vrijednosti-Vrijednosno uskladjenje	75.975,97		75.975,97
UKUPNO		5.999.130,53	8.868,48	5.990.262,05

Ulaganja u dionice iz zakonskih i statutarnih rezervi kojima se trguje na tržištu vrijednosnih papira u iznosu od 48.036,08 KM (na dan 31.12.2018 56.905 KM) se odnosi na ulaganja u dionice PBS Banka d.d., UniCredit banke d.d.

Iznos od 5.134.725,97 KM se odnosi na ulaganje u dionice iz zakonski i statuarnih rezervi neživotnih osiguranja u dioničko društvo za reosiguranje Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo. Dio ulaganja u dionice Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo u iznosu od 807.500,00 KM iskazan je u okviru poslova životnog osiguranja.

Društvo je u 2017. godini izvršilo procjenu tržišne vrijednosti dionica Bosna Reosiguranja od strane ovlaštenog procjenitelja, na osnovu čega je povećana vrijednost navedenog ulaganja na 75.975,97 KM. Uprava smatra da u 2018. godini nije potrebno mijenjati procjenu fer vrijednosti jer nije bilo relevantnog trgovanja dionicama Bosna Re niti postoji drugi indikatori koji bi ukazivali na promjenu fer vrijednosti.

Na sarajevskoj berzi evidentirano je određeno simbolično trgovanje u 2017 i 2018 godini i to:

Datum trgovanja	Kurs	Broj transakcija	Broj dionica	Promet KM
7.3.2017.	390	1	75	25.567
21.11.2018.	390	1	5	1.950
22.11.2018	340,90	2	205	79.950

Ukupan kapital Bosna Re iznosi 38.672.975 KM pa proizlazi da je promet dionica u 2017 bio 0,06% od ukupnog kapitala, a u 2018. godini samo 0,2 % od ukupnog kapitala.

Analizom izvještaja Bosna Re utvrđeno je da se radi o internim transakcijama vezanim za smanjenje kapitala i strukture kapitala koje su se realizirale po nominalnim vrijednostima.

Prema MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti paragrafi 37 i 38 fer vrijednost vlasničkog instrumenta se može mjeriti koristeći cijenu koja kotira na **aktivnom tržištu**.

Prema MSFI 13 – Mjerenje fer vrijednosti (Dodatak A Pojmovnik) aktivno tržište ima slijedeću definiciju: **Aktivno tržište** je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom, odnosno predmetnim obvezama **dovoljno učestalo i u dovoljnom opsegu** da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

Uprava zaključuje da se dionicama Bosna Re trgovalo vrlo rijetko (jednom godišnje) u izuzetno malim iznosima, pa se ne može govoriti o postojanju aktivnog tržišta po definiciji MSFI 13. Zbog toga se ni mjerenje fer vrijednosti nije moglo vršiti po cijeni koja kotira na aktivnom tržištu

15. Depoziti, zajmovi i potraživanja

Depoziti zajmovi i potraživanja Grupa

	2017	2018
Depoziti kod kreditnih institucija	14.622.200	14.932.200
Zajmovi	1.061.985	1.161.351
Ostali zajmovi i potraživanja	831.062	844.226
Ukupno depoziti, zajmovi i potraživanja	16.515.247	16.937.777

Depoziti zajmovi i potraživanja za Društvo

OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
Depoziti kod kreditnih institucija	14.622.200	12.080.000	2.542.200	14.932.200	11.690.000	3.242.200
Zajmovi	1.780.185	459.754	1.320.431	1.778.570	311.339	1.467.231
Ostali zajmovi i potraživanja	831.062		831.062	844.226		844.226
Ukupno depoziti, zajmovi i potraživanja	17.233.447	12.539.754	4.693.693	17.554.996	12.001.339	5.553.657

Depoziti kod kreditnih institucija na dan 31.12.2018. u iznosu 14.932.000 KM odnose se na slijedeće:

BANKA	Zenica	Direkcija	Tuzla	Život	UKUPNO
BBI BANKA	38.200			1.000.000	1.038.200
BOR/PBS BANKA				400.000	400.000
Intesa SANPAOLO BANKA				300.000	300.000
KOMERCIJALNA BANKA B LUKA				400.000	400.000
MOJA BANKA				500.000	500.000
RAIFHAISEN				300.000	300.000
NOVA BANKA A.D. BANJA LUKA			400.000		400.000
PRIVREDNA BANKA	1.100.000			1.330.000	2.430.000
PROCREDIT BANKA				600.000	600.000
SBERBANK				1.600.000	1.600.000
UNION RANKA	700.000			2.230.000	2.930.000
VAKUFSKA BANKA				800.000	800.000
ZIRAATBANK BH	404.000	600.000		2.230.000	3.234.000
UKUPNO	404.000	2.438.200	400.000	11.690.000	14.932.200

Ostali zajmovi i potraživanja na dan 31.12.2018. iznose 844.226 KM, a u najvećoj mjeri se odnose na ulaganja u fondove Biroa zelene karte i to

- Rezervni fond biroa zelene karte 300.896,96 KM
- Fond za naknadu šteta biroa zelene karte 530.608,82 KM

Kratkoročni i dugoročni zajmovi na dan 31.12.2018. godine iskazani su u iznosu od 1.778.570 KM, a odnose se na sljedeće:

Konto	OPIS	KM
07300	Zajmovi fizičkim licima iz tehničkih rezervi	98.614,33
15000	Dati zajmovi osobama iz zakonskih i statutarnih rezervi	105.587,30
15010	Dati zajmovi pravnim licima iz tehničkih rezervi	
	OSING-OSIGURANJE INŽENJERING DOO,	617.219,84
	AB MEĐUNARODNA ŠPEDICIJA	17.500,00
	PREMIUM GROUP D.O.O., IND.ZONA OZRAKOVIĆI BB	7.000,00
	TWI DOO KISELJAK	50.000,00
	T&M COMPANY DOO, Maurovići bb,	8.809,61
	JU ZA MED.REHAB. I BANJSKO LIJEČENJE-REUMAL, FOJNICA	520.000,00
	UNIVERZAL-PROGRES D.O.O. VISOKO	22.500,00
	PUTNIKTOURS-PROZOR D.O.O,	20.000,00
15010	Ukupno konto 15010	1.263.029,45
15020	Zajmovi pravnim osobama iz zakonskih i statutarnih rezervi životnih osiguranja	105.251,70
15030	Dati zajmovi iz MROZ	206.087,08
	Ukupno dati zajmovi	1.778.569,56

16. Udio reosiguranja u tehničkim rezervama

Na dan 31.12.2018. godine, udio reosiguranja u tehničkim rezervama je u bilansu stanja iskazan u iznosu od 7.733.290 KM, stoje za 627.602 KM manje nego na isti datum prethodne godine.

Udio reosiguranja u tehničkim rezervama za Društvo i Grupu

OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
Prenosne premije, udio reosiguranja, udio saosiguranja	3.320.260		3.320.260	3.585.018		3.585.018
Rezervacija za štete, udio reosiguranja i saosiguranja	5.040.632		5.040.632	4.148.272		4.148.272
Ukupno	8.360.892	0	8.360.892	7.733.290	0	7.733.290

Prijenosne premije predate u reosiguranje, odnosno saosiguranje na dan 31.12.2018. godine iznosile su 3.585.018 KM, kako a odnose se na sljedeće:

Podružnica	Osobe	Kasko	Kargo	Imovina	Odgovornost	Finansijsko	Ukupno neživot
I. Reosiguranje							
BIHAĆ	0,00	43.848,76	0,00	29.044,94	2.097,86	0,00	74.991,56
BRČKO	0,00	3.190,49	0,00	1.115,12	112,47	0,00	4.418,08
MOSTAR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SARAJEVO	0,00	1.052.332,27	991,98	1.289.289,51	90.399,91	5.464,09	2.438.477,76
TUZLA	0,00	121.750,56	9.111,64	258.330,82	6.216,68	7.434,70	402.844,38
ZENICA	0,00	193.578,89	0,00	132.771,14	10.730,51	1.959,49	339.040,03
BANJA LUKA	0,00	38.587,74	8.738,53	19.276,95	1.401,07	0,00	68.004,29
DIREKCIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno reosig.	0,00	1.453.288,71	18.842,15	1.729.828,48	110.958,50	14.858,28	3.327.776,10
II. Saosiguranje							
SARAJEVO	0,00	0,00	0,00	257.242,11	0,00	0,00	257.242,11
Ukupno saosiguranje	0,00	0,00	0,00	257.242,11	0,00	0,00	257.242,11
Ukupno reosiguranje i saosiguranje	0,00	1.453.288,71	18.842,15	1.987.070,59	110.958,50	14.858,28	3.585.018,21

Rezervacije za štete predate u reosiguranje i saosiguranje na dan 31.12.2017. godine iznosile su 4.148.272 KM, a odnose se na sljedeće:

OPIS	KM
Udio reosiguranja u rezerviranim IBNR štetama	1.130.665,57
Udio reosiguranja u rezerviranim štetama	2.792.539,34
Udio saosiguranja u rezerviranim štetama	225.066,85
UKUPNO	4.148.271,76

17. Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja

Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja za Grupu

	2018
1. Potraživanja iz neposrednih poslova	10.209.139
2. Ostala potraživanja	10.958.542
UKUPNO POTRAŽIVANJA	21.167.681

Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja za Društvo

KONTO	OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
	1. Potraživanja iz neposrednih poslova	10.386.533	0	10.386.533	10.209.139	0	10.209.139
dio 120,121	Od osiguranika	10.386.533	0	10.386.533	10.209.139		10.209.139
dio 120,121	Od zastupnika - posrednika u osiguranja		0		0		0
122,123,124 ,130,131 ,132,140	2. Potraživanja iz poslova suoiguranja,reosiguranja	49.157	0	49.157	5.601		5.601
	3. Ostala potraživanja	3.769.512	1.122.042	2.647.470	5.320.320	1.377.757	3.942.563
125,128, 129,grupa13	Potraživanja iz drugih poslova osiguranja		0		0		0
161,162,163,164	Potraživanja za prinose na ulaganja	83.189	70.211	12.978	93.157	67.662	25.495
grupa14,140,18, dio16	Ostala potraživanja	3.686.323	1.051.831	2.634.492	5.227.163	1.310.095	3.917.068
	UKUPNO POTRAŽIVANJA	14.205.202	1.122.042	13.083.160	15.535.060	1.377.757	14.157.303

Pregled potraživanja po starosnoj strukturi na dan 31.12.2018.- Društvo

Redni broj	Vrsta potraživanja	Nedospjela potraživanja	Dospjela potraživanja					Isprav. vrijedn. potraživ. u obrač. periodu	Saldo ispr. vrijedn. potraž. na dan podnoš. izvještaja	Neto iznos ukupnih potraživanja
			Do 90 dana	Od 91 – 180 d	Od 181 - 365 dana	Preko 365 dana	Ukupno			
1	2	3	4	5	6	7	8=4+5+6+7	9	10	11=-3+8-10
1.	Potraživanja premija- osiguranja	5.444.254	3.566.465	731.735	610.549	5.304.777	10.213.526	1.265.840	5.448.641	10.209.138
1.1.	Potraživanja od osiguranika	5.444.254	3.566.465	731.735	610.549	5.304.777	10.213.526	1.265.840	55.448.641	10.209.138
1.2.	Potraživanje od posrednika	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Potraživanja premije reosiguranja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Potraživanja od reosigur. u zemlji i inostranstvu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Potraživanja za avanse u zemlji i inostranstvu	590.448	518.084	82.465	74.931	136.296	811.778	2.695	68.658	1.333.567
5.	Potraživanja po osnovu prava na regres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Potraživanja od osig. društava iz zemlje	0,00	43.998	0,00	0,00	0,00	43.998	0,00	0,00	43.998
7.	Potraživanja od osig. društava iz inosiranstva	0,00	79.715	20.565	260	460	101.000	0,00	0,00	101.000
8.	Potraživanja po osnovu datih zajmova pravnim licima	200.876	568.581	540.055	176.794	31.220	1.316.650	0,00	23.955	1.493.570
8.1.	Potraživanja osigurana hipotekom na nekretninu	199.282	563.557	538.310	167.500	26.767	1.296.134	0,00	21547.38	1.473.868
8.2.	Potraživanja osigurana vrijednosnim papirima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.3.	Potraživanja osigurana garancijom banaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.4.	Potraživanja osigurana otkupnom vrijednosti osiguranja a	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.5.	Potraživanja po osnovu kamate za date zajmove	1.594	5.024	1.745	9.294	4.453	20.516	0,00	2.408	19.703
9.	Potraživanja po osnovu datih zajmova fizičkim licima	308.072	0,00	0,00	0,00	37.733	37.733	37.733	37.733	308.072
9.1.	Potraživanja osigurana hipotekom na nekretninu	98.614	0,00	0,00	0,00	37.733	37.733	37.733	37.733	98.614
9.2.	Potraživanja osiguranji vrijednosnim papirima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.3.	Potraživanja osigurana garancijom banaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4.	Potraživanja osigurana otkup.vrijednosti osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju života	206.087	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	206.087
9.5.	Potraživanja po osnovu kamate za date zajmove	3.371	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.371
10.	Potraživanja po osnovu kamate po depozitima	67.662	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	67.662
11.	Ostala potraživanja	614.628	1.381.248	347.882	116.104	1.021.135	2.866.369	90.327	1.021.135	2.459.861
12.	Ukupno	7.225.939	6.158.091	1.722.702	978.638	6.531.622	15.391.053	1.396.594	6.600.123	16.016.869

Pregled potraživanja premije od osiguranika po starosnoj strukturi na dan 31.12.2018.- društvo

Šifra osig.	Vrsta potraživanja	Nedos- pjela potraživ.	Dospjela potraživanja					Ispravka vrijednosti potraživ. u tekućem obračun periodu	Saldo ispravke vrijed.i potraživanj a na dan podnošenj a izvještaja	Neto iznos ukupnih potraživ.
			Do 90 dana	Od 91-180 dana	Od 181 - 365 dana	Preko 365 dana	Ukupno			
1	2	3	4	5	6	7	8=4+5+6+7	9	10	11=3+8-10
01	Osiguranje od nezgode	1.569.178	804.312	74.242,22	107.860	575.416	1.561.831	68.917	575.416	2.555.592
02	Zdravstveno osiguranje	8.617	49.896,27	19.035,03	29.644	85.744	184.319	13.821	85.744	107.192
03	Osiguranje cestovnih vozila izuzev vozila na tračnicama	1.595.996	1.034.521,30	205.525,70	208.790	1.669.889	3.118.725	1.095.184	1.813.753	2.900.969
04	Osiguranje tračnih vozila									
05	Osiguranje zračnih letjelica					84.905	84.905		84.905	
06	Osiguranje plovila		361.40					361		361
07	Osiguranje robe u prevozu		19.363,68	10.499	34.201,80	6.669	70.733		6.669	64.064
08	Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.128.471	790.073	212.917	162.207	771.726	1.936.922	68.278	771.726	2.293.667
09	Ostala osiguranja imovine	972.800	624.958	167.226	29.856	1.660.852	2.492.892	19.638	1.660.852	1.804.841
11	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica		2.574	4.518	1.400	94.165	102.657		94.165	8.492
12	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila		525	104	110		739			739
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	140.277	230.7533	33.442	19.526	355.412	639.133		355.412	423.997
14	Osiguranje kredita		4.156,60				4.156,60			4.157
15	Osiguranje jemstva									
16	Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	28.914	4.971	4.227	6.955		16.153			45.067
17	Osiguranje troškova pravne zaštite									
18	Osiguranje pomoći									
	Ukupno neživotna osiguranja	5.444.254	3.566.465	731.735	610.549	5.304.777	10.213.526	1.265.840	5.448.641	10.209.139
	Ukupno životna osiguranja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Od iskazanih dospjelih potraživanja po ročnosti u ukupnom Društvo je izvršilo ispravku u toku godine u iznosu od 1.265.840,00, odnosno kumulativno 5.448.641 KM. Ovo je nešto niži iznos nego što je utvrđen prema Uputstvu o vrednovanju bilansnih pozicija (Služb. novine FBiH 2/18).

Procjena potraživanja, imajući u vidu dospijeće potraživanja, se vrši u skladu sa odredbama MRS 39, na osnovu pojedinačne procjene finansijske sposobnosti dužnika i dana kašnjenja u izmirivanju dospjelih obaveza prema društву. Društvo primjenjuje odredbe Uputstva o vrednovanju bilansnih pozicija koje se odnose na potraživanja (Članovi od 13. do 21. Uputstva.). Međutim, u slučajevima kada procjena izvršena u skladu sa MRS 39 (vrednovanje na osnovu pojedinačne procjene finansijske sposobnosti dužnika i dana kašnjenja u izmirivanju dospjelih obaveza prema društву) odstupa od zahtjeva navedenog Uputstva, Društvo daje prednost odredbama MRS 39, jer Zakon o računovodstvu i reviziji zahtjeva primjenu MRS.

18. Novac u banci i u blagajni

Novac u banci i u blagajni za Grupu

	2017	2018
Sredstva na poslovnom računu i blagajni	807.462	1.251.990
Sredstva na računu za pokriće matemat. rezerve	33.117	19.807
UKUPNO NOVAC	840.579	1.271.797

Novac u banci i u blagajni za Društvo

KONTO	OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
100,103	Sredstva na poslovnom računu	610.541	143.398	467.143	1.157.006	689.008	467.998
101	Sredstva na računu za pokriće matemat. rezerve	33.117	0	33.117	19.807		19.807
102,104,105,106	Novčana sredstva u blagajni	36.649	316	36.333	23.175	7	23.168
	UKUPNO NOVAC	680.307	143.714	536.593	1.199.988	689.015	510.973

Društvo je na dan 31.12.2017. godine raspolagalo novčanim sredstvima u iznosu od 1.199.988 KM i to na računima i u blagajnama, kako slijedi:

OPIS	Žiro račun EURO (u KM)	Blagajna USD	Blagajna KM	Žiro račun KM	Žiro račun Život KM	Preventiva KM	Sredstva matemat. rezerve KM	Sredstva posebne namjene KM	UKUPNO
BIHAĆ	117,26		73,20	28.259,07					28.449,53
BRČKO				12.196,36					12.196,36
SARAJEVO	21.216,14	644,20	22.728,11	148.740,40					193.328,85
TUZLA				110.469,30					110.469,30
ZENICA				105.240,45					105.240,45
BANJA LUKA			47,45	4.887,09					4.934,54
DIREKCIJA	12.022,10		319,50	18.134,95		4.637,06	0,00	1.433,99	36.547,60
ŽIVOT			7,10		648.496,77		40.511,10		689.014,97
Direkcija								19.807,00	19.807,00
UKUPNO	33.355,50	644,20	23.175,36	427.927,62	648.496,77	4.637,06	40.511,10	21.240,99	1.199.988,60

18.a. Ostala imovina i zalihe

Ostala imovina i zalihe za Društvo

OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
Ostala imovina i zalihe	106.321	0	106.321	29.905		29.905
UKUPNO	106.321	0	106.321	29.905		29.905

Ostala imovina je iskazana u iznosu od 29.904,89 KM i odnosi se na zalihe kancelarijskog materijala i pribora.

19. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda za Grupu

	2017	2018
Razgraničene kamate i najamnine	227.412	216.396
Razgraničeni troškovi pribave	2.692.037	2.251.680
Ostali unaprijed plaćeni troškovi budućeg perioda i nedospjela naplata prihoda	407.051	751.690
UKUPNO	3.326.500	3.219.766

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda za Društvo

OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
Razgraničene kamate i najamnine	227.412	227.412	216.396	216.396		
Razgraničeni troškovi pribave	2.692.037	2.692.037	2.251.680	2.251.680		
Ostali unaprijed plaćeni troškovi budućeg perioda i nedospjela naplata prihoda	407.050	407.050	738.655	738.655		
UKUPNO	3.326.499	0	3.326.499	3.206.731	0	3.206.731

Aktivna vremenska razgraničenja su na dan 31.12.2018. godine bilansirana u iznosu od 3.206.731 KM, a odnose se na slijedeće:

Konto	NAZIV	KM
19000	RAZGRANICENE NAJAMNINE	216.396,60
19200	RAZGRANIC.TROŠKOVA PRIBAVE	2.251.679,92
19300	UNAPRIJED PLACENI TROŠKOVI	738.654,94
	Ukupno	3.206.731

20. Kapital i rezerve

Kapital i rezerve Grupu

	2017	2018
1. Upisani kapital	48.169.469	48.169.469
2. Premije na emitirane dionice		
3. Revalorizacione rezerve	7.471.593	7.444.035
4. Rezerve	3.215.790	3.564.210
5. Prenesena (zadržana) dobit ili gubitak	-26.450.932	-26.462.585
6. Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog perioda	316.751	1.085.536
UKUPNO KAPITAL I REZERVE	32.722.671	33.800.664

Kapital i rezerve Društvo

Konto	OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
	1. Upisani kapital	46.346.330	3.000.000	43.346.330	46.346.330	3.000.000	43.346.330
900	Uplaćeni kapital - redovne dionice	46.346.330	3.000.000	43.346.330	46.346.330	3.000.000	43.346.330
901	Uplaćeni kapital - povlaštene dionice			0			0
904	Vlastite dionice			0			0
902,903	2. Premije na emitirane dionice			0			0
	3. Revalorizacione rezerve	7.040.981	0	7.040.981	7.013.423	0	7.013.423
921	Zemljišta i građevinskih objekata	5.395.956		5.395.956	5.368.398		5.368.398
922	Finansijska ulaganja	1.645.025		1.645.025	1.645.025		1.645.025
	4. Rezerve	3.215.628	3.053.037	162.591	3.564.048	3.238.744	325.304
910	Zakonske rezerve	3.215.628	3.053.037	162.591	3.564.048	3.238.744	325.304
	5. Prenesena (zadržana) dobit ili gubitak	-25.815.196	904.898	-26.720.094	-25.848.785	843.751	-26.692.536
930	Zadržana dobit	1.109.621	904.898	204.723	1.076.032	843.751	232.281
931	Preneseni gubitak (-)	-26.924.817		-26.924.817	-26.924.817		-26.924.817
	6. Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog perioda	287.273	124.560	162.713	530.640	36.255	494.385
940	Dobit tekućeg obračunskog perioda	287.273	124.560	162.713	530.640	36.255	494.385
	UKUPNO KAPITAL I REZERVE	31.075.016	7.082.495	23.992.521	31.605.655	7.118.750	24.486.905

Dionički kapital Sarajevo osiguranja d.d. Sarajevo se sastoji iz 4.634.633 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM, od čega je 45,49 % u vlasništvu Federacije BiH, dok 54,51 % predstavlja privatni kapital 1384 dioničara.

21. Tehničke rezerve

Tehničke rezerve za Društvo i Grupu

Konto	OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
9500	Prijenosne premije, bruto iznos	25.199.655	38.388	25.161.267	27.071.165	222.580	26.848.585
960	Matematička rez. život.osiguranja, bruto iznos	11.924.582	11.924.582	0	11.838.499	11.838.499	0
9510,952	Rezerve za nastale prijavljene i nastale neprijavljenje stete, bruto iznos	36.637.408	1.709	36.635.699	36.413.275	1.709	36.411.566
9530	Rezerve za povrate premije ovisne i neovisne o rezultatu (bonusi i popusti) bruto iznos	0	0	0	25.000	0	25.000
	UKUPNO TEHNIČKE REZERVE	73.761.645	11.964.679	61.796.966	75.347.939	12.062.788	63.285.151

Tehničke rezerve iskazane u finansijskim izvještajima odnose se na prijenosne premije, matematičku rezervu osiguranja života, rezervu za štete, rezerve za povrate premije ovisne i neovisne o rezultatu (bonusi i popusti) i ostale osiguravateljno tehničke rezerve, a formiraju se sukladno zakonskim propisima.

Društvo formira sljedeće vrste tehničkih rezervi osiguranja:

- rezerve za prijenosne premije,
- matematičku rezervu,
- rezerve šteta i
- ostale tehničke rezerve osiguranja.

Ukupne tehničke rezerve su na datum bilansa iskazane u iznosu od 75.347.939 KM, što je za 1.586.294 KM više u odnosu na isti datum prethodne godine.

Rezerve za prijenosne premije su obračunate po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju u skladu sa Mjerilima za obračun prenosne premije i Pravilnikom o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja („Sl. novine FBiH“, broj: 99/17).

Iskazane su bruto prijenosne premije na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 26.848.5854 KM, a odnose se na slijedeće:

Konto	OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.
95000	BRUTO IZNOS PRENOSNE PREMIJE	25.170.627,90	26.855.542,04
95006	BRUTO IZNOS PRENOSNE PREMIJE - DJECA	29.027,36	215.622,59
95010	UDIO SU-REOSIG U PRIJENOSNOJ PREMIJI (-)	- 3.062.969,79	- 3.327.776,10
95020	UDIO SAOSIG. U PRENOSNOJ. PREMIJI	- 257.290,29	- 257.242,11
950	UKUPNO	21.879.395,18	23.486.146,42

Društvo je obračunalo prenosnu premiju na 31.12.2018. godine korištenjem metode pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju, u skladu sa Mjerilima za prenosne premije, Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja (Službene novine Federacije BiH, broj 99/17). Prenosna premija je obračunata za sve vrste osiguranja i sve police su uključene u obračun kroz Informacioni sistem Društva. Ukupna premija neživotnog osiguranja povećana je u odnosu na 2017. godinu za 3.009.295 KM (5,71%), što je praćeno i povećanjem bruto prenosne premije 31.12.2018. godine za 1.687.317 KM (6,71%), dok je neto prenosna premija povećana za 1.422.559 KM (6,51%), što je dovelo do povećanja tehničkih rezervi. Kod životnog osiguranja prenosna premija je uključena u matematičku rezervu, dok se za dodatna osiguranja uz police osiguranja života vrši poseban obračun i prenosna premija na dan 31.12.2018. iznosi 222.580 KM (povećanje za 184.192 KM, odnosno 479,82%).

Rekapitulacija prenosnih premija na dan 31.12.2018

Šifra	Vrsta osiguranja / rizika	Ukupna prijenosna premija 01.01. u samopoprđaju	Ukupna prijenosna premija		Iznos predat u	
			Iz vlastitog portfelja	Iz primljenih saosiguranja	Saosiguranje	Reosiguranje
01	Osiguranje od nezgode	1.813.386,16	2.252.522,07	0,00		
02	Zdravstveno osiguranje	66.013,61	113.764,63	0,00		
03	Osiguranje cestovnih vozila	2.115.370,39	3.488.547,54	0,00		1.453.288,73
04	Osiguranje tračnih vozila	0,00	0,00	0,00		
05	Osiguranje zračnih letjelica	0,00	384,57	0,00		
06	Osiguranje plovila	0,00	856,67	0,00		
07	Osiguranje robe u prevozu	20.253,86	126.219,75	0,00		18.842,15
08	Osiguranje od požara i elem. nepogoda	863.136,12	1.777.207,37	0,00	129.292,50	924.165,77
09	Ostala osiguranja imovine	556.203,11	1.346.938,09	0,00	127.949,61	805.662,71
10	Osigur. od odgov.za upotr. motor. vozila	16.211.518,56	17.364.094,37	0,00		
11	Osigur. od odgov. za upotr. letjelica	1.663,72	11.612,27	0,00		
12	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	794,89	1.269,14	0,00		
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	168.697,53	292.722,20	0,00		110.958,50
14	Osiguranje kredita	6.536,09	46.532,38	0,00		
15	Osiguranje jemstva	0,00	22,73	0,00		
16	Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	17.433,31	25.814,63	0,00		14.858,24
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0,00	0,00	0,00		
18	Osiguranje pomoći	0,00	76,08	0,00		
	Ukupno neživotna osiguranja	21.841.007,35	26.848.584,49	0,00	257.242,11	3.327.776,10
19.30-39	Dodatna osiguranja uz osiguranje života	38.387,83	222.580,14	0,00	0,00	0,00
	Ukupno životna osiguranja	38.387,83	222.580,14	0,00	0,00	0,00

Matematička rezerva je obračunata u skladu sa Mjerilima za matematičku rezervu životnih osiguranja i drugih osiguranja na koja se obračunava matematička rezerva, Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja, i manja je u odnosu na 31.12.2017. godine za 86.082 KM (-0,72%).

Iskazana je matematička rezerva na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 11.838.498,62 KM, kako slijedi:

Konto	OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.
96000	BRUTO MATEMATSKA REZERVA OZ	10.896.907,66	10.051.954,73
96006	BRUTO MATEMATSKA REZERVA OZ - DJECA	1.027.673,78	1.786.543,89
960	UKUPNO	11.924.581,44	11.838.498,62

Matematička rezerva je obračunata u skladu sa Mjerilima za matematičku rezervu životnih osiguranja i Pravilnikom o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja („Sl. novine FBIH“, broj: 99/17).

Matematička rezerva je izračunavana pojedinačno za svaku policu osiguranja prospektivnom metodom. Društvo za osiguranje čuva sve podatke neophodne za izračunavanje matematičke rezerve. Računarski program za obračunavanje matematičke rezerve kao i dokumentacija izrađena na osnovu tog programa bazira se na izvornim podacima. Suma matematičke rezerve Društva dovoljna je za pokriće svih obaveza na kraju 2018. godine.

Pri izračunavanju matematičke rezerve korištene su odgovarajuće tablice smrtnosti za svaki proizvod. Korištena kamatna stopa za ugovore zaključene do 31.03.2017. godine iznosi 3%, a od tada 2%. U skladu sa kretanjem kamatnih stopa na tržištu, Društvo je u 2017. godini izvršilo korekcije tarifa za proizvode osiguranja života smanjenjem kamatne stope ukalkulisane u premiju i matematičku rezervu za sve tarife na 2%. Matematička rezerva je izračunata kao bruto rezerva uz faktor zilmerizacije koji nije veći od 3,5%;

Unutar matematičke rezerve obračunata je i rezerva za dobit u iznosu od 650.585 KM koja se pripisuje osiguranicima po ugovorima u kojima je to predviđeno.

Rezerve za nastale prijavljene štete na dan 31.12.2018. su iskazane u iznosu od 18.515.277,27, a odnose se na slijedeće:

Konto	OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.
95100	BRUTO REZERVE ZA NASTALE PRIJAVLJENE STETE	23.014.412,62	21.531.174,46
95110	UDIO REOSIG. U REZERVI (-)	- 3.560.905,32	- 2.792.539,34
95111	UDIO SAOSIG. U NASTALIM I PRIJAV. STETAMA	0,00	0,00
95112	UDIO SAOSIG. U NAST. I PRIJ. STET.	- 357.311,10	- 225.066,85
95120	BRUTO REZERVE -NAST. PRIJAV.ZIVOT	1.709,00	1.709,00
95126	BRUTO REZERVE -NAST. PRIJAV.ŽIVOT-DJECA	0,00	0,00
UKUPNO		19.097.905,20	18.515.277,27

Rezerve za štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja, a do tog dana nisu obrađene (NOCR), Društvo utvrđuje prema pojedinačnoj procjeni za svaku štetu u skladu sa Mjerilima za rezervu šteta, Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja. Ove rezervacije utvrđuje Služba šteta u Društvu. Bruto rezervacije za nastale prijavljene štete neživotnog osiguranja u odnosu na 31.12.2017. godine smanjene su za - 1.483.239 KM (-6,44%), ali je zbog manjeg učešća reosiguranja u rezervisanim štetama došlo do manjeg smanjenja neto rezervacija za 582.629 KM (-3,05%). Rezerve za nastale i prijavljene štete osiguranja života su zanemarive (1.709 KM) i nisu se mijenjale, što potvrđuje činjenicu da Društvo brzo rješava štete iz osiguranja života.

Rezerve za nastale neprijavljene štete na dan 31.12.2018. su iskazane u iznosu od 13.749.725,47, a odnose se na slijedeće:

Konto	OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.
95200	BRUTO REZERVE-NASTALE NEPRIJAV STETE	13.621.286,56	14.880.391,05
95210	UDIO REOSIG.U REZEV.STETA (-)	- 1.122.415,12	- 1.130.665,58
	UKUPNO	12.498.871,44	13.749.725,47

Obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete na dan 31.12.2018. godine urađen na osnovu evidencije šteta iz Informacionog sistema Društva. Ova evidencija sadrži potpune podatke o štetama za poslednjih osam godina, kao i nepotpune podatke za štete nastale ranije. U skladu sa Mjerilima za obračun rezervi Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja (Službene novine Federacije BiH, broj 99/17), za obračun je korištena osnovna metoda ulančanih ljestvica i Bornhuetter-Ferguson metoda. Za sve tarife u obračun su uključene godine razvoja 2011-2018. pri čemu je posmatran odnos između godine nastanka i godine likvidacije šteta.

Obračun pokazuje da se u trouglovima šteta postepeno smanjuje varijabilitet, tako da se u narednih dvije do tri godine može očekivati značajna stabilizacija. Tek nakon smanjenja varijabiliteta, koji je izazvan dejstvom niza faktora (dugi repovi šteta, neravnomjerna likvidacija šteta tokom posmatranog perioda i sl.), možemo očekivati da obračun IBNR-a Društva bude pouzdan. U prilog tome ide i činjenica da je po pitanju razvoja šteta prisutan trend smanjenja iznosa šteta obrađenih u kasnijim godinama razvoja u svim vrstama osiguranja, tako da je od šteta nastalih u 2011. godini, u sedmoj godini razvoja, odnosno 2018. godini, obrađeno svega 125.637,65 KM šteta, što je 0,61% od ukupnog broja evidentiranih obrađenih šteta nastalih u 2011. godini. Poređenja radi, prilikom obračuna IBNR-a 31.12.2017. godine, kada je u obračun bilo uključeno sedam godina razvoja (2011-2017.), od šteta nastalih u 2011. godini u šestoj godini razvoja (2017.) bilo je obrađeno 448.767 KM šteta što predstavlja 2,19% od ukupnog broja tada evidentiranih obrađenih šteta nastalih u 2011. godini. Ako bi se ovaj trend zadržao u narednih par godina, Društvo bi prilikom obračuna IBNR-a sa 2011. godinom nastanka štete kao početnom godinom razvoja, faktički obuhvatilo kompletan period razvoja za sve štete u Društvu.

Rješenjem Agencije Društvu je naloženo da obračuna rezervacije za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete u skladu sa Pravilnikom o tehničkim rezervama i aktima poslovne politike Društva, tako da uradi dvije metode obračuna rezervacija u skladu sa Pravilnikom o tehničkim rezervama, te na osnovu iznosa koji se dobiju odabranim metodama odredi rezervaciju. U skladu sa Planom za finansijski oporavak i plan kratkoročnog finansijskog programa Društva broj 01-4869/18 od 26.12.2018. Društvo je preuzeo obavezu da poveća IBNR na 31.12.2018. godine za 1.000.000KM. Izvršenim obračunom, Društvo je ispunilo predviđenu obavezu u većem iznosu od onog navedenog u Planu (bruto povećanje za 1.259.104 KM i neto povećanje za 1.250.854 KM). Zato je prilikom utvrđivanja iznosa IBNR-a za pojedine vrste osiguranja korišten iznos do kojeg se došlo primjenom Bornhuetter-Ferguson metoda. Izuzetak je vrsta 10 za koju je u Rješenju Agencije i konstatovana najveća potcijenjenost IBNR-a. Za ovu vrstu je u 2018. godini došlo do drastičnog povećanja likvidiranih šteta koje su i nastale u 2018. godini (povećanje od 23,4% u odnosu na godinu ranije) što je imalo značajan uticaj na rezultat po metodi ulančanih ljestvica. Zato je za ovu vrstu osiguranja utvrđena značajna razlika između rezultata dobijenih po metodi ulančanih ljestvica i Bornhuetter-Ferguson metodi (rezultat po Bornhuetter-Ferguson metodi je manji za 2.339.489 KM), pa je iznos IBNR-a određen na osnovu prosječne vrijednosti rezultata po obje metode (povećanje IBNR-a u odnosu na 31.12.2018. godine od 1.535.955 KM).

Ostale rezerve su na dan 31.12.2018. iskazane u ukupnom iznosu od 1.156.817,82 a odnose se na sljedeće:

Konto	OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.
95300	BRUTO IZNOS REZ. ZA BONUSE I POP.	0,00	25.000,00
95400	REZERVACIJA - PREVENTIVA	948.969,53	1.156.817,82
954	UKUPNO	948.969,53	1.156.817,82

Izdavanja premijskih sredstava za preventivne namjene za sva osiguranja, osim osiguranja od autoodgovornosti, iznosi 0,15% funkcionalne premije. Procenat izdvajanja za autoodgovornost je 1,5% funkcionalne premije, dok se za osiguranje života, putničko zdravstveno osiguranje i rentno osiguranje ne vrši izdvajanje na ime preventive (Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu korištenja sredstava preventive br. 01-2203/12 od 10.12.2012. godine).

Rezerva za bonuse i popuste oblikuje se u visini iznosa na čiju isplatu imaju pravo osigurаниći s osnova prava na:

sudjelovanja u dobiti iz njihovih osiguranja, odnosno drugih prava na temelju ugovora, buduće djelomično sniženje premije, povrat dijela premije za nepotrošeno vrijeme osiguranja zbog prijevremenog prestanka osiguranja.

22. Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju i ostale obaveze

22.1 Finansijske obaveze

Finansijske obaveze za Društvo

Konto	OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
21300	Obaveze za kratkoročne kredite u banci	0	0	0	1.275.219	0	1.275.219
28410	Dugoročne obaveze kreditnim institucijama	3.271.362	0	3.271.362	946.933		946.933
	UKUPNO FINANSIJSKE OBAVEZE	3.271.362	0	3.271.362	2.222.152	0	2.222.152

Finansijske obaveze na dan 31.12.2018. odnosi se na sljedeće kredite:

br	KREDITOR	DAT. UGOVORA	VRSTA	GLAVNICA	KAM. STOPA	OBEZBJEĐ.	SALDO DUGA	DOSPIJEĆE
1	BOR ban.	08.06.16.	Kratkoročni			mjenice,hipoteka	897.263,62	31.12.19.
2	NOVA BANKA	30.10.18.	Kratkoročni	400.000,00	2,85%	nal.za plać,mjenice	377.955,28	30.10.19.
3	BOR ban.	08.06.16.	Dugoročni	3.500.000,00	5,40%	mjenice,hipoteka	946.933,30	08.12.20.
UKUPNO								2.222.152,20

22.2. Ostale obaveze

Ostale obaveze za Grupu

		2017	2018
1.	Obaveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja	841.727	0
2.	Obaveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	991.940	737.536
3.	Ostale obaveze iz poslova osiguranja	609.980	649.194
4.	Ostale obaveze	6.292.122	7.935.165
	UKUPNO OSTALE OBAVEZE	8.735.769	9.321.895

Ostale obaveze za Društvo

Konto	OPIS	31.12.2017.			31.12.2018.		
		UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO	UKUPNO	ŽIVOTNO	NEŽIVOTNO
230,231, 232	1. Obaveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja	841.727	0	841.727	0		0
233	2. Obaveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	991.940	0	991.940	737.536		737.536
234 do 239	3. Ostale obaveze iz poslova osiguranja	609.980	7.122	602.858	649.194	4.427	644.767
22,20,24 ,25,26	4. Ostale obaveze	2.816.874	102.890	2.713.984	4.120.049	41.656	4.078.393
	UKUPNO OSTALE OBAVEZE	5.260.521	110.012	5.150.509	5.506.779	46.083	5.460.696

23. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2018. godine vanbilansna evidencija je iskazana u iznosu od 15.335.268 KM. U knjigovodstvu je evidentirano sljedeće:

R.br.	Konto	NAZIV	Saldo 31.12.2018.
1	99000	Potraživanja po osnovu vatrogasnog doprinosa	194.586,65
2	99100	Prava po osnovu vlasništva u Neumu	332.500,00
3	99400	Aktivna kamata	69.399,89
4	99401	Potraživanja za poreze	668.890,00
4	99420	Potraživanja po regresima	6.932.531,96
5	99440	Otpisana premija - Aktiva	390.801,94
6	99450	Otpisani plasmani - Aktiva	3.536.972,91
7	99450C	Date mjenice za obezbjeđenje	0,00
8	99700	Aktiva - Zakup	0,00
9	99800	Date mjenice za obezbjeđenje plaćanja	0,00
10	99200	Oprema tehničkih stanica (Amortizovana)	397.452,00
11	99201	Nematerijalna imovina (Amortizovana)	2.812.132,85
Ukupno:			15.335.268,20

24. Transakcije sa povezanim licima

Postoje dvije grupe povezanih lica:

- Povezana lica koja imaju udio u kapitalu Društva
- Povezana lica u čijem kapitalu Društvo ima udjel

Povezana lica koja imaju udio u kapitalu Društva su sljedeća:

Br	NAZIV	Oblik povezanosti	Udio u kapitalu Društva	
			%	KM
1	Ministarstvo finansija FBiH	dionice	45,49	21.084.690
2	IF BIG d.d. Sarajevo	dionice	24,99	11.581.947
3	IF PROF PLUS d.d. Sarajevo	dionice	5	2.317.330
4	Bosna RE d.d. Sarajevo	dionice	1,45	663.920

Povezana lica u čijem kapitalu Društvo ima udjel su sljedeća:

Br	NAZIV	Oblik povezanosti	Udio Društva u kapitalu	
			%	KM
1	OSING d.o.o. Sarajevo	udjel	100	3.680.516
2	Agencija FOS Sarajevo	Udjel	100	2.000
3	AKT d.o.o. Travnik	Udjel	82,05	1.132.580
4	Bosna RE d.d. Sarajevo	dionice	12,28	5.942.225
5	PBS Banka Sarajevo	dionice		41.539
6	Sparkasse bank Sarajevo	dionice		6.497
7	AVUS d.o.o. Sarajevo	Udjel	40	8.868

Poslovi sa povezanim licima se odnose na:

- Davanje usluga zakupa poslovnog prostora od strane Društva
- Angažovanje povezanih lica za usluge tehničkog pregleda i registracije vozila u sklopu obaveznog osiguranja motornih vozila

Poreski propisi Bosne i Hercegovine obuhvaćaju i propise vezano za cijene između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definiraju princip jednakih oslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim oslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Za godinu koja završava 31.12. 2018. Društvo je u obvezi da preda Studiju o transfernim cijenama do 31. 3. 2018. godine. Za izradu studije Društvo je angažiralo stručno lice.

25. Upravljanje finansijskim rizikom

Funkcija upravljanja rizikom u Društvu se sprovodi u pogledu na finansijski rizik, operativni rizik i pravni rizik. Finansijski rizik se sastoji iz tržišnog rizika (uključujući valutni rizik, rizik od promjene kamatne stope, kao i drugi cjenovni rizik), kreditnog rizika i rizika likvidnosti. Primarni ciljevi funkcije upravljanja finansijskim rizikom su uspostaviti limit rizika, te osigurati da izloženost riziku ostane unutar tog limita. Funkcije upravljanja operativnim i pravnim rizikom imaju za cilj da se osigura ispravno funkcioniranje internih politika i procedura, kako bi se operativni i pravni rizik sveo na minimum. Društvo ne koristi izvedene finansijske instrumente za kao zaštitu od izloženosti riziku.

Društvo prati izloženost od ulaganja kroz redovite pregledne pozicija imovine i obvezas. Procjene novčanih tokova, kao i utjecaj promjenjivosti kamatnih stopa u vezi portfelja ulaganja i rezervi osiguranja, se redovno modeliraju i pregledaju. Odluke o ulaganju su ograničene zakonskim zahtjevima i parametrima utvrđenim od strane matične kompanije, koji su na raspolaganju Društvo na godišnjoj osnovi.

Transakcije finansijskim instrumentima rezultiraju time da Društvo preuzima finansijske rizike. Oni uključuju tržišni rizik, kreditni rizik (uključujući kreditni rizik reosiguranja) i rizik likvidnosti. Svaki od finansijskih rizika je dolje naveden, zajedno sa sažetkom načina kojima Društvo upravlja rizicima.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri tipa rizika:

- valutni rizik - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečajevima stranih valuta.
- rizik promjene fer vrijednosti uslijed promjene kamatnih stopa - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama.
- cjenovni rizik - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

Usklađivanje imovine i obveza

Društvo aktivno upravlja imovinom koristeći pristup koji stavlja u ravnotežu kvalitetu, diversifikaciju, usklađivanje imovine i obveza, likvidnost i prinos od ulaganja. Cilj procesa investiranja je optimizacija prinosa od ulaganja poslije poreza, usklađenog za rizik i ukupnog prinosa usklađenog za rizik, uz upravljanje imovinom i obvezama na osnovu novčanih tokova temeljeno na dospijećima. Uprava pregledava i odobrava ciljna portfelja na redovitoj osnovi, utvrđuje smjernice ulaganja i limite, i nadzire proces upravljanja aktivom i pasivom. Dužna pažnja poklanja se i usklađenosti s pravilima koja su postavljena Zakonom.

Društvo utvrđuje ciljna portfelja za svaki značajni osiguravateljni proizvod. Što predstavlja strategije ulaganja koje se koriste kako bi se profitabilno finansirale obveze uz prihvatljivi nivo rizika. Ove strategije uključuju ciljeve za efektivno trajanje, krivulju prinosa, osjetljivost, likvidnost, koncentraciju imovine po sektorima i kreditnu kvalitetu. Procjene korištene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obveze iz ugovora o osiguranju se redovno preračunavaju.

Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrirana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze na koje se plaća kamata dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Društvo je također izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizlaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da većina kamatonosnih ulaganja Društva na datum bilance nosi fiksne kamatne stope.

Društvo nema obveza po uzetim zajmovima i promjene kamatnih stopa ne utječu na razinu tehničke rezerve neživotra. Matematička rezerva Života diskontira se nižom od tehničke kamatne stope i zakonski propisane stope. Propisana diskontna stopa, donekle, odražava predviđena kretanja u kamatnim prinosima kroz duže vremensko razdoblje.

Iz toga slijedi da promjene u investicijskim vrijednostima koje se mogu povezati s promjenama u kamatnim stopama neće biti ublažene pratećim promjenama u ekonomskim vrijednostima tehničkih rezervi za ugovore o osiguranju.

Društvo prati ovu izloženost redovitim pregledima stanja svoje imovine i obveza.

Društvo je trenutno dužno obračunavati kamatu na plaćene premije iz polisa životnog osiguranja za isplatu iznosa osiguranieima po isteku takvih polisa osiguranja i trenutno se ne može zaštititi od budućeg kamatnog rizika kojem će biti izložena sredstva uložena za pokriće tih budućih obveza.

Rizik promjene cijene kapitala

Portfelj utrživih vlasničkih vrijednosnih papira i ulaganja u investicione fondove koji se u bilanci stanja vode po fer vrijednosti, podliježu cjenovnom riziku. Uzimajući u obzir vrijednost ovih investicija na datum bilance, Društvo smatra da nema značajnije izloženosti cjenovnom riziku.

Valutni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjena u tečaju strane valute. Izloženost valutnom riziku na datum bilance smatra se niskom utoliko. Što su imovina i obveze Društva, osim depozita kod banaka i matematičke rezerve koji su vezani za EUR, denominirani u BAM. Očekuje se da će BAM ostati vezana za EUR i u doglednoj budućnosti. Stoga Uprava niti računa niti objavljuje osjetljivost na promjenu tečaja stranih valuta.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da ugovorna strana neće ispuniti obveze iz ugovora. Što bi dovelo do finansijskog gubitka za Društvo. Tijekom normalnog poslovanja kada se premije prime, ta sredstva se koriste za plaćanje obveza budućeg nosioca polise. Društvo je izloženo kreditnom riziku dužničkih vrijednosnih papira koja se drže do dospjeća, oričenih depozita i ugovornih strana u ugovorima 0 reosiguranju.

Ulagačke aktivnosti Društva su ograničene zakonskim zahtjevima i parametrima utvrđenim od strane maticne kompanije.

Portfelj depozita Društva te u manjoj mjeri kratkoročna i ostala ulaganja podložna su kreditnom riziku. Ovaj rizik definira se kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug. Društvo upravlja ovim rizikom tako što unaprijed provodi strogu analizu odobravanja kreditnih rizika, redovitim pregledima od strane Uprave te redovitim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika.

Uprava je donijela kreditnu politiku i izloženost kreditnom riziku se stalno prati. Procjena kreditne sposobnosti vrši se za sve imaoce police osiguranja te se osigurava obezbjeđenje prije odobrenja ili produžetka odobrenog zajma. Obezbeđenje kredita je propisano Zakonom.

Kreditni rizik je rizik da će jedna ugovorna strana finansijskog instrumenta drugoj strani prouzročiti gubitke zbog neispunjavanja obveza.

Portfelj Društva koji uključuje vrijednosnice s fiksnim prinosima, hipotekarne kredite, a u manjoj mjeri kratkoročna i druga ulaganja, podložni su kreditnom riziku. Ovaj rizik se definira kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug.

Rukovodstvo je donijelo kreditnu politiku i kontinuirano prati izloženost kreditnom riziku. Za sve osiguranike rade se ocjene kreditne sposobnosti i prikupljaju instrumenti osiguranja prije plaćanja po odobrenim zajmovima ili njihovoj prolongaciji. Instrumenti osiguranja su sukladni onima koji su propisani Zakonom.

Rizik ugovora o osiguranju imovine

Kod ugovora o osiguranju imovine, klimatske promjene mogu dovesti do češćih i ozbiljnijih ekstremnih vremenskih nepogoda (npr., poplave, oluje...) i uzrokovati značajne posljedice (npr., potraživanja za slijeganje/odronjavanje tla). Za određene ugovore, Društvo je također ograničilo broj odštetnih zahtjeva koji mogu biti plaćeni u bilo kojoj godini polise ili je uvelo maksimalne iznose predviđene za isplatu šteta u bilo kojoj godini polise.

Društvo ima pravo da ponovno procijeni rizik i/ili promijeni odredbe i oslove prilikom te procjene. Također je moguće da se nametnu odbitne stavke i da se odbace lažne tvrdnje. Takvi ugovori su zajamčeni pozivanjem na komercijalnu vrijednost zamjene imovine i osiguranog sadržaja, i ograničenja isplate potraživanja su uvjek uključena da obuhvate vrijednost za isplatu po nastanku osiguranog događaja. Trošak obnavljanja imovine, zamjene ili odštete za sadržaj i vrijeme koje je potrebno za ponovno započinjanje prekinutih poslovnih aktivnosti su glavni faktori koji utječu na nivo potraživanja prema ovim politikama.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja pozicijama. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima i kamataima te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućem vremenskom razdoblju.

Društvo ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, Čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljava zakonskim zahtjevima.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti konstantnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova i uklapanjem profila dospijeća finansijske imovine i obveza.

Fer vrijednosti

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obveza podmiriti po tržišnim oslovima. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju izražena je po fer vrijednosti. Uprava vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti, pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao stoje ugovoreno, i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

Upravljanje kapitalom

Glavni cilj Društva pri upravljanju kapitalom je da ispunи oslove propisane od strane Agencije, kao regulatorne agencije za tržište osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakon o osiguranju (od 29.03.2017.), podzakonski akti i dio pravila o upravljanju rizicima određuje adekvatnost kapitala, koji mora biti jednak barem limitu solventnosti, dok kapital prema pravilima nadzornog tijela treba iznositi najmanje trećinu limita solventnosti. Margina solventnosti se računa odvojeno za životna i neživotna osiguranja.

U segmentu neživotnog osiguranja, štete i premija u protekle tri godine se ponderira sa faktorima rizika određenim od strane nadzornog tijela, pri Čemu se visi iznos uzima kao marginu solventnosti.

U segmentu života, margina solventnosti se izračunava ponderiranjem matematičke rezerve s faktorima rizika određenim od strane nadzornog tijela. Pored toga, suma rizika se dodaje i ponderira sa faktorima rizika koje propisuje nadzorno tijelo, ovisno od trajanja osiguranja.

Garantni fond se računa kao iznos veći od minimalnog garantnog fonda zahtijevanog Zakonom (5.000.000 BAM za neživotna osiguranja i 3.000.000 BAM za životna osiguranja) ili garantnog fonda izračunatog kao 1/3 margine solventnosti. Adekvatnost kapitala ne može biti manja od margine solventnosti, garantnog fonda 1/3 margine solventnosti i minimalno propisanog garantnog fonda.

26. Preuzete i potencijalne obaveze

Društvo se pojavljuje kao tužnik u više radnih sporova. U nastavku je dat spisak trenutno aktivnih sudskih radnih sporova kako slijedi:

Red. br.	Tužitelj	Vrijednost spora u KM	Datum tužbe	Status predmeta
1.	Ranka Zekić	47.160,00	13.03.2014 g.	U žalbi na Kantonalm Sudu
2.	Handžić Nervina	11.000,00	23.11.2016 g.	U žalbi na Kantonalm Sudu od 19.11.2018(Uprava nije dala saglasnost na nagodbu)
3.	Pepić Aleksandra	/	09.11.2016 g.	Odgovor na tužbu od 29.12.2016. (kod adv.Vile)
4.	Kunovac Elvedina	10.000,00	07.06.2017 g.	Odgovor na žalbu od 14.01.2019 g..
5.	Toromanović Hazim	8.000,00	23.11.2016 g.	Uložena Žalba na presudu
6.	Aganović Elvira	31.000,00	14.09.2017 g.	Pripremno ročište od 20.12.2018 g.
7.	Mrndžić Hasan	18.350,00	10.12.2013 g.	U žalbi na Kantonalm Sudu adv. Inja P.
8.	Dinko Buzaljko	31.000,00 +10.100,00	15.05.2017	Obje Dinkove tužbe spojene u jednu parnicu 22.01.2019 g na ročištu
9.	Kahrić Adnan	7.000,00	25.07.2016 g.	Sudski nalog za izradu nalaza sudskog vještaka od 09.01.2017 g.-Sud Travnik
10.	Karavelić Mirzeta	8.600,00	05.10.2016 g.	Odgovor na tužbu 04.11.2016 g.
11.	Kavazović Sarija	17.900,00	17.02.2016 g.	Čekamo Presudu- Adv. Inja Pašalić
12.	Grujić Biljana	/	05.09.2016 g.	Žalba na Presudu od 10.12.2018 g.
13.	Nalo Fahrudin	17.940,00	21.05.2014 g.	U žalbi na Kantonalm Sudu od 21.12.2016 g.
14.	Raščić Merima	22.350,00	03.07.2014 g.	U žalbi na Kantonalm Sudu
15.	Delić Emina	11.000,00	15.08.2018 g.	U fazi ročišta na Općinskom Sudu
16.	Topčić Amra	1.000,00	24.10.2018 g.	Dat odgovor na tužbu 07.11.2018 godine
17.	Žunić Alisa	37.154,65	18.10.2018 g.	Dat odgovor na tužbu 22.11.2018 g.
18.	Amira Nuhanović	10.100,00	07.01.2019 g.	Dat odgovor na tužbu 24.01.2019 godine
19.	Marina Talić	18.159,58	21.07.2017 g	U žalbi na Kantonalm Sudu
UKUPNO:		317.814,23		

27. Događaji nakon datuma izvještajnog razdoblja

Društvo je u januaru 2019. godine izdalo u zakup poslovnu zgradu u ulici Čobanija u Sarajevu Intesa Sanpaolo banch d.d. Sarajevo. Ugovor je zaključen na 10 godina, a vrijednost ugovora je 3.000.000,00 KM.

Osim ovog događaja, nakon datuma izvještajnog razdoblja, a do datuma odobrenja izvještaja, 28. ožujka 2019. godine, nikakvi drugi događaji koji bi zahtijevali dodatna objašnjenja nisu opaženi.

Sarajevo, 25.02.2019

. Arif Kulić, direktor

Edin Muhović, izvršni direktor

